Dzisiaj 16 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 198 Wydanie P Poznań, wtorek dnia 30 kwietnia 1935 Rok 30

Poznań, 29 kwietnia.

Samorząd w nowej konstytucji

Wykazaliśmy już, że nadanie samorządowi terytorjalnemu i gospodarczemu prawa ustalania kandydatur do Sejmu byłoby sprzeczne z temi postanowieniami nowej konstytucji, które odnoszą się do wyborów sejmowych, a w szczególności z zasadą równości i bezpośredniości prawa wyborczego. Zkolei należy zbadać, czy koncepcja taka zgodna byłaby z tą rolą i tym zakresem działania samorządu, jaki w życiu państwa wyznacza mu nowa konstytucja.

O samorządzie terytorjalnym i gospodarczym mówi konstytucja w rozdziale X, zatytułowanym „Administracja państwowa". Organami tej administracji są: 1) administracja rządowa, 2) samorząd terytorjalny i 3) samorząd gospodarczy.

Zadania samorządu terytorjalnego ujęte są w sposób następujący:

„Stosownie do podziału państwa na obszary administracyjne powołuje się do urzeczywistnienia zadań administracji państwowej w zakresie potrzeb miejscowych samorząd wojewódzki, powiatowy i gminny."

Czy w tem ujęciu zadań samorządu terytorjalnego i ich zakresu mieści się jakikolwiek jego wpływ na skład Sejmu? Oczywiście, że nie.

Równie wyraźnie określone są zadania samorządu gospodarczego. Traktujący o nim artykuł 76 konstytucji brzmi:

„Dla poszczególnych dziedzin życia gospodarczego powołuje się samorząd gospodarczy, obejmujący izby rolnicze, przemysłowo - handlowe, rzemieślnicze, pracy, wolnych zawodów oraz inne zrzeszenia publiczno-prawne".

Jasnem chyba jest dla każdego, że wybory sejmowe nie są „dziedziną życia gospodarczego", a więc że samorząd gospodarczy nic w tej sprawie nie może decydować, a jego przedstawiciele nie mogą mieć w tym kierunku żadnych przywilejów.

Konstytucja mówi, że rząd sprawuje nadzór nad obiema formami samorządu. Jest przepis słuszny sam w sobie i wynikający logicznie z uznania samorządu za organ administracji państwowej.

Ale rząd także nie jest niezależny w swem działaniu. Podlega on kontroli — i to potrójnej, bo sprawowanej — niezależnie od siebie — przez Prezydenta Rzeczypospolitej, Najwyższą Izbę Kontroli i Sejm. Art. 31 nowej konstytucji mówi wyraźnie, że „Sejm sprawuje funkcje ustawodawcze i kontrolę nad działalnością rządu".

Konieczną atrybucją kontroli jest jej niezależność od czynnika kontrolowanego. Uznaje tę zasadę nowa konstytucja, gdyż w odniesieniu do Najwyższej Izby Kontroli postanawia wyraźnie, że jest ona „niezależna od rządu" (art. 77). Oczywiście tem mniej może być mowa o jakiejkolwiek zależności Sejmu od rządu. Sejm i rząd są według nowej konstytucji równorzędnemi organami państwa, pozostającemi pod zwierzchnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej (art. 3).

Nadanie samorządowi lub jego przedstawicielom decydującego wpływu na wynik wyborów sejmowych równałoby się uzależnieniu Sejmu od administracji państwowej, podległej rządowi. W ten sposób władza, powołana do kontrolowania rządu popadłaby w zależność od czynnika przez rząd kontrolowanego, co byłoby jaskrawym absurdem ustrojowym, sprowadzającym zasadę kontroli do zupełnej fikcji.

Jak z powyższego wywodu, opartego wyłącznie na przepisach nowej konstytucji, wynika, powołanie samorządu w jakiejkolwiek formie do tworzenia Sejmu byłoby sprzeczne nietylko z prawami politycznemi obywateli państwa, zawartemi w czteroprzymiotnikowem prawie wyborczem, ale także z przepisami nowej konstytucji, odnoszącemi się do zadań samorządu i jego stanowiska w życiu państwowem. Jeżeli twórcy nowej konstytucji mieli zamiar powołać samorząd do sprawowania funkcyj politycznych, to powinni byli dać temu wyraz w odnośnych postanowieniach ustawy konstytucyjnej.

Poprawianie konstytucji w ustawach szczegółowych jest wyłączone i równa się jej łamaniu

M. K.

Świat pod znakiem wyścigu zbrojeń

Kampanja prasy angielskiej na rzecz pogotowia obronnego W. Brytanji w związku z potężnym rozrostem floty niemieckiej — Wielka stacja lotnicza w Cranfield

Londyn. (PAT.) Namiętna kampanja na rzecz zbrojeń, jaka w dalszym ciągu trwa w prasie angielskiej, jest zwłaszcza znamienną w dniu dzisiejszym. Cała prasa poświęca naczelne kolumny zbrojeniom powietrznym i morskim Niemiec, żądając stosownego przeciwdziałania ze strony rządu brytyjskiego.

„Daily Herald" występuje z nową rewelacją, twierdząc, iż Niemcy wybudowały na wyspie Sylt na morzu Północnem groźną podstawę dla aeroplanów.

„Morning Post" twierdzi, że 250-tonnowe łodzie podwodne, których budowę podjęły Niemcy, posiadają zasięg krążenia, dochodzący dziś do 6 000 km. Dziennik podkreśla, że społeczeństwo angielskie, nawet ta jego część, która nie interesuje się tem, co się dzieje w Europie na lądzie, nigdy nie będzie obojętne wobec odradzającej się marynarki niemieckiej.

„Times" obala zaprzeczenie Niemiec, podtrzymując z całym naciskiem swego autorytetu, że wiadomość o podjęciu budowy 12 łodzi podwodnych brytyjskie koła rządowe otrzymały oficjalnie od kierownictwa marynarki niemieckiej w min Reichswehry.

„Daily Telegraph" zapowiada, że rząd brytyjski podejmie szeroko zakrojony program ekspansji powietrznej i że wydatki na lotnictwo w tegorocznym budżecie zostaną doprowadzone do 25 miljonów funtów szterlingów. Prasa przypomina również, że rząd brytyjski ma prawo skorzystania z klauzuli traktatu morskiego, zawartego w Londynie w r. 1930 pozwalającego mocarstwom, które podpisały ten układ, a więc W. Brytanji, Stanom Zjednoczonym i Japonji na rozszerzenie swojej floty, o ile jakiekolwiek z mocarstw poza nawiasem tego traktatu podejmie zbrojenia.

Cała wogóle prasa zwraca uwagę społeczeństwa na debaty, jakie spodziewane są w bieżącym tygodniu w izbie gmin oraz na rozmowy, jakie prowadzone będą przez członków gabinetu brytyjskiego z premjerami dominjów, przybyłymi do Londynu na uroczystości jubileuszu koronacyjnego.

Warszawa. (Tel. wł.) „Kurjer Warszawski" donosi z Londynu, że angielskie lotnictwo zakupuje grunt w rozmiarach 160 ha dla budowy stacji lotniczej Cranfield, położonej w hrabstwie Bedford, w celu wzmożenia organizacji obrony kraju. Prace będą podjęte natychmiast i ukończone zostaną w jesieni.

W angielskich kołach politycznych wyrażają wątpliwość, czy wobec dokonania przez Niemcy faktu zbrojeń przyjazd oczekiwany w przyszłym tygodniu delegacji, mającej przedłożyć żądania niemieckie w kwestji budowy floty, będzie nadal aktualny. (w)

Napowietrzna straż graniczna we Francji

Paryż (PAT). Zgodnie z zapowiedzią o lotniczej ochronie strefy fortyfikacyj na granicy francusko-niemieckiej eskadra samolotów myśliwskich, złożona z 6 aparatów, została przeniesiona z Reims do Strasburga. Eskadra ta będzie pełnić służbę policyjną nad granicznemi terenami fortyfikacyj.

W razie ukazania się jakiegokolwiek aparatu zagranicznego samoloty myśliwskie wznosić się mają ponad nim celem dokonania fotografij, stwierdzających pochodzenie oraz typ samolotu. W razie potrzeby zmuszą go do lądowania na terytorjum Francji.

Amerykańskie podstawy lotnicze — Plan gen. Andrewsa

Waszyngton (PAT). W projekcie ustawy, zgłoszonym przez demokratycznego członka izby reprezentantów Wilcota po uzupełnieniu jej przez departament wojny, została umieszczona klauzula, przewidująca budowę potężnych podstaw lotniczych w pobliżu granicy kanadyjskiej.

Baza to wzorem innych, o których mowa w projekcie ustawy, jest przedstawiona jako stacja pośrednia w powietrznej sieci, transkontynentalnej. Sprawę ujęto w ten sposób, by nie urazić Kanadyjczyków. Stany Zjednoczone, jak twierdzą, pragną uniknąć wrażenia, iż przestały wierzyć w stuletnią już zasadę, głoszącą, że granica kanadyjska nie potrzebuje obrony.

Waszyngton (PAT). Gen. Andrews, szef sztabu generalnego lotnictwa — jak donosi Reuter — na poufnem posiedzeniu komisji wojskowej izby reprezentantów wysunął plan, według którego w razie potrzeby St. Zjednoczone winny być gotowe do zajęcia francuskich i angielskich wysp, leżących u wybrzeży amerykańskich. Wymienił przytem Nową Ziemię, Saint Pierre de Miquelon, Bermudy, wyspy Bahamskie, Jamajkę, Trinidad, Honduras brytyjski i Małe Antyle. Andrews zalecał roztoczenie obserwacji nad wspomnianemi bazami, celem zapobieżenia atakowi lotniczemu.

Mjr. Hugh Nerr, należący również do sztabu generalnego lotnictwa, oświadczył, iż posiada wiadomości z miarodajnego źródła, że pewne mocarstwo azjatyckie wysłało około 100 oficerów do Peru w charakterze instruktorów. Wobec faktu częstych raidów samolotowych nad Ameryką Południową nie jest wykluczone, że pewnego dnia dowiemy się o ataku na Kanał Panamski bez wypowiedzenia wojny.

Próba uśmierzenia wojny religijnej

Berlin. (PAT). Na zgromadzeniu w miejscowości saarskiej Neunkirchen wystąpił komisarz Rzeszy Bürckel z przemówieniem, w którem żądał z naciskiem zawarcia „bezwzględnego pokoju" między Kościołem a państwem.

„Uczyńmy próbę — powiedział mówca. — Nie dopuszczę do żadnych ataków na Kościół, ale Kościół ze swej strony niech nie toleruje żadnych wystąpień przeciwko państwu i partji. O ileby jakieś instancje partyjne dopuściły się wykroczenia przeciwko instrukcji, będą pociągnięte do odpowiedzialności, ale niech to samo czyni Kościół".

Powyższe słowa przedstawiciela rządu Rzeszy nabierają tem większego znaczenia, że wypowiedziane zostały w Saarze, w której ludność, jak wiadomo, w olbrzymiej większości jest katolicka.

Jutro w wydaniu głównem:

EKIPA POLSKA W ANGLJI

przez profesora Uniw. Jagiell.
dr. Wład. Konopczyńskiego

O Targach Poznańskich

Berlin. (Tel. wł.) Poniedziałkowa ranna prasa niemiecka opisuje dość obszernie niedzielne otwarcie Targów Poznańskich.

Artykuły są naogół bardzo przychylne, przyczem podkreśla się, że Targi dają wspaniały przegląd dotychczasowego rozwoju gospodarstwa polskiego.

Trzęsienie ziemi na Azorach

Londyn (Tel. wł.) Na wyspach Azorskich trzęsienie ziemi zniszczyło kilka domów, przyczem kilka osób zostało ranionych i zabitych.

Polsko-włoskie rozmowy w Wenecji

Prasa francuską o naradach min. Becka z min. Suvichem i o dążeniach Włoch — Półoficjalne zaprzeczenie ze strony Polski

Paryż. (PAT). Weneckie rozmowy podsekretarza stanu w rzymskiem M. S. Z. p. Suvicha z min. Beckiem znajdują szerokie komentarze w prasie francuskiej.

Wspólną treścią tych komentarzy jest pomawianie Włoch i Polski o uzgadnianie polityki, mającej na celu stawianie przeszkód w rozmowach francusko-sowieckich o zawarcie paktu wzajemnej pomocy. Stwierdza się również silne zainteresowanie obu krajów w utrzymaniu niepodległości Austrji, łącząc to zagadnienie ze wspólnem zainteresowaniem sprawą państw bałtyckich.

Paryż. (PAT). Taubouis podaje w gazecie „L'Oeuvre" następujące informacje, pochodzące rzekomo z Warszawy, na temat rozmowy min. Becka z min. Suvichem.

W czasie konferencji w Stresie Mussolini nie ukrywał swego pragnienia, aby Polska przystąpiła do paktu środkowo-europejskiego. Podkreślał zalety wojskowe i uczucia pokojowe Polski, aby dowieść Lavalowi, że ZSRR nie może być porównywany z Polską w tych dziedzinach. Dowodził, że im mniej Rosja będzie zaangażowana w sprawy Europy, tem lepiej będzie dla sprawy pokoju.

„Jak wiadomo — pisze „L'Oeuvre" — Moskwa miała ofiarować krajom bałtyckim pakt wzajemnej pomocy bez żadnych zobowiązań. Pakt ten byłby podobny do traktatu, łączącego ZSRR z Turcją. W Genewie w czasie rozmów z Litwinowem delegaci francuscy przypomnieli mu, iż Francja nie zmieniła stanowiska w sprawie ochrony państw bałtyckich, tj., że nie podejmie się żadnych nowych ciężarów wzajemnej pomocy. ZSRR zrozumiał, iż gdyby wracał do propozycji pod adresem państw bałtyckich, będzie musiał czynić to na własne ryzyko. Czyli, że gdyby Niemcy i Polska doszły do porozumienia w sprawie jednego z państw bałtyckich, to Francji nie obowiązywałaby zasada wzajemnej pomocy francusko-sowieckiej."

Następnie w związku z rzekomem posunięciem rządu włoskiego, podjętem jakoby w stosunku do trzech państw bałtyckich, pismo twierdzi, że Włochy rzekomo miały zaofiarować tym państwom wzajemną pomoc przez włączenie ich do paktu środkowo-europejskiego. Również zwrócono Litwie szczególną uwagę na to, że największe dla niej niebezpieczeństwo, a mianowicie niebezpieczeństwo ZSRR zostałoby w ten sposób na zawsze odsunięte.

Warszawa. (Tel. wł.) Półoficjalna „Gazeta Polska", komentując pogłoski w sprawie spotkania min. Becka z wicemin. Suvichem, donosi, że wszelkie wiadomości prasy zagranicznej są dowolnym wymysłem. (w)

Wielkie dni w Lourdes

Lourdes. (KAP). Dzień sobotni oficjalnie uznany został za dzień hołdu ze strony panien i niewiast. Uroczystą mszę św. o g. 15 odprawił nuncjusz apostolski w Paryżu, arcyb. Maglione. Po nabożeństwie nastąpiła procesja eucharystyczna.

Prócz nabożeństw oficjalnych w grocie odbywa się szereg nabożeństw prywatnych. Szczególnie wzruszającem jest nabożeństwo Drogi Krzyżowej, równie jak właściwe „triduum" w sposób nieprzerwany, odbywające się na Kalwarji. Biorą w niem udział niezliczone rzesze pielgrzymów.

Wśród przybyłych dostojników świeckich zwraca uwagę obecność generała Castelnau, prawie całego komitetu francuskiej narodowej Federacji Katolickiej, b. ministrów Lasteyrie, Champelier de Ribes i Fould oraz wielu innych.

Lourdes. (KAP). Pielgrzymka w liczbie 50 osób, dążąca z Polski pod wodzą ks. arcyb. R. Jałbrzykowskiego i biskupów H. Przeździeckiego i K. Michalkiewicza na uroczystości zakończenia Roku Jubileuszowego, przybyła do Lourdes i uczestniczyła w podniosłem powitaniu kard. Pacelliego oraz specjalnej legacji papieskiej.

Paryż (Tel. wł.) Wczoraj w niedzielę zostały zakończone uroczystości w Lourdes.

Na kazaniu, wygłoszonem na zakończenie przez kardynała Pacceliego obecnych było 250 tys. pątników, którzy otrzymali błogosławieństwo papieskie.

Roosevelt w sprawie bezrobocia

Waszyngton PAT). W transmitowanem przez radjo przemówieniu prez. Roosevelt rozwinął program robót publicznych mających na celu zmniejszenie bezrobocia. Prezydent m. in. oświadczył:

„Od chwil objęcia władzy nie odczuwam z taką pewnością jak obecnie atmosferę poprawy. Nasza wiara otrzymuje dziś zasłużoną nagrodę."

Wbrew pewnym przewidywaniom Roosevelt nalegał na przyjęcie podczas bieżącej sesji ustawy o bankowości, która rozciąga skutecznie kontrolę państwową na całym systemie banków federalnych i wogóle nad całą organizacją bankowości w Stanach Zjednoczonych. Poza tem prezydent domaga się przyjęcia przez senat, już przegłosowanych przez izbę reprezentantów ustaw, które dotyczą ubezpieczeń od bezrobocia i ubezpieczeń robotniczych na staraość.

Sowiety o rokowaniach z Francją

Moskwa (PAT.) Korespondentom zagranicznym w Moskwie dano następujący komunikat oficjalny o rokowaniach z Francją:

„Wbrew doniesieniom różnych organów prasowych sprawa t. zw. automatyzmu pomocy nie wywołała i nie wywołuje żadnych różnic. Obie strony od samego początku zgodziły się, że wzajemna pomoc winna być okazywana na zasadzie decyzji Rady Ligi. W ten sposób pakt francusko-sowiecki będzie uzgodniony z układem lokarneńskim.

Na tej właśnie podstawie zaczęto narady, gdy była mowa o wschodnim pakcie regjonalnym i o sowiecko-francuskim pakcie gwarancyjnych. Najbardziej kłopotliwem okazało się znalezienie odpowidnich formuł.

Sowieety dążą do tego, aby:

1) zapewnić całkowitą wzajemność zobowiązań;

2) nadać paktowi taką formę, przy której nie mógłby on być interpretowany, jako skierowany swem ostrzem przeciw jakiejkolwiek stronie;

3) zawczasu ustalić jednakowe zrozumienie przez obie strony granic wziętych na siebie zobowiązań.

Niema powodu do przypuszczeń, aby te dążenia nie odpowiadały również życzeniom rządu francuskiego i aby miały być nieprzezwyciężoną przeszkodą na drodze osiągnięcia całkowitego porozumienia co do redakcji wszystkich artykułów paktu."

Katastrofa na wyścigach motocyklowych

Motocyklista Żmijewski zabity, fotograf prasowy połamał nogi, a 6 osób lekko rannych

Warszawa, (PAT.) W niedzielę podczas rozgrywania zawodów motocyklowych przez Polski Klub Motocyklowy w Strudze, przy finiszu, w chwili, kiedy motocykle przejeżdżały na metę, wydarzyła się katastrofa.

Z niewiadomych powodów, jeden z motocyklów wpadł na fotografa prasowego Binka.

Motocyklista Żmijewski, syn właściciela cukierni w Warszawie, wskutek katastrofy zginął na miejscu. Binek ma złamane obie nogi i doznał wstrząsu mózgu.

Motocykl wskutek rozpędu wpadł w tłum i poranił lżej 6 osób.

Binka oraz pozostałych rannych przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Zgon posła Ciszaka

Dziś o godz. 6 zmarł w Poznaniu na udar serca ś. p. Antoni Ciszak, poseł z B. B. Ś. p. Ciszak był przez długie lata posłem do Sejmu i należał do klubu Narodowej Partji Robotniczej, a następnie przeszedł do radykalnej grupy B. B. W. R., znanej na naszym terenie p. n. „Związek Pracy Wsi i Miast". W ostatnich wyborach poseł Ciszak uzyskał mandat z listy B. B. W. R. w okręgu szamotulskim.

Wiadomości

Minister spraw wewnętrznych Rzeszy wydał rozporządzenie, które Żydom na obszarze Niemiec zabrania wywieszania flag o barwach państwowych a zwłaszcza flag ze swastyką. Komunikat urzędowy motywuje to zarządzenie koniecznością niedopuszczenia do zakłóceń porządku publicznego, które wydarzyły się z okazji wywieszania flag państwowych na żydowskich sklepach i domach prywatnych.

*

Zmarł w Londynie w wieku 87 lat Aleksander Campbell Mackenzie, kompozytor, dyrygent i były dyrektor królewskiej akademji muzycznej.

*

Na podstawie oświadczeń hiszpańskiego premjera Lerroux po konferencji z przedstawicielami 4 głównych stronnictw politycznych, dzienniki przypuszczają, iż w początkach maja zostanie otwarty kryzys ministerjalny.

*

Wybory do greckiego zgromadzenia narodowego, wyznaczone początkowo na 2 m... odroczono do 9 maja r. b.

Ren wzbiera

Koblencja. (PAT). Ulewne deszcze, jakie padały w ciągu ostatnich dni, spowodowały groźne podniesienie się poziomu Renu i jego dopływów. W niedzielę woda w górnym biegu rzeki wzrosła o 69 cm.

Przybór trwa w dalszym ciągu. Poziom wody podnosi się o 2 cm. na godzinę. Żeglugę na rzece wstrzymano. W wielu miejscowościach woda znajduje się już w piwnicach.

Przygoda „Zeppelina"

Berlin. (PAT.) Donoszą o dziwnej przygodzie, jaką miał sterowiec „Zeppelin" w czasie swej ostatniej podróży do Ameryki Poł.

Znajdując się w znacznej odległości od Brazylji nad oceanem „Zeppelin" został nagle zaatakowany przez olbrzymiego ptaka, który z furją rzucił się na kadłub sterowca i przedziurawił w jednem miejscu dziobem powłokę. Mimo to sterowiec odbył drogę bez przeszkód.

Pożar tkalni w Turynie

Wiedeń. (Tel. wł.) Jak donoszą z Turynu, powstał tam w miejscowej tkalni olbrzymi pożar, który w krótkim czasie objął cały budynek Przez płomienie i wodę zniszczone zostały maszyny i liczne zapasy. Straty wynoszą około miljona złotych.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 29. 4. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 67,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% listy zast. złote w złocie 47¼ oraz za 4½% złotowe listy zast. 46¼, natomiast 4% listy zast. konwert. handlowano po 45,— w zaofiarowaniu.

Akcje bankowe bez notowania — poszukiwano Bank Polski po 87,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 67,— P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w złocie = 8,90 zł za 1 dol. 47¼ P.
4½% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 46¼ P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 45,— O.
Tendencja spokojna.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.24 — 5.25 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.27 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. gotówką 195.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.83 zł, gotówką 172.49 zł.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 29. 4. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposob. spokojne) . .	14,50— 14,75
Pszenica (Uspos. spokojne)	15,75— 16,00
Jęczmień 710—725 g/l. . . .	17,50— 17,75
Jęczmień 680—690 g/l. . . .	16,50— 17,00
Usposobienie spokojne.	
Owies (Usposob. spokojne. .	14,50— 15,00
Mąka	
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	21,75— 22,75
żytnia I gat. 0-65% wł. w.	20,75— 21,75
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	15,25— 16,25
żytnia pośl. pon 70% wł. w.	12,00— 13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w.	17,25— 18,25
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	27,25— 29,75
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	26,75— 27,25
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	25,75— 26,25
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	24,75— 25,25
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	23,75— 24,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	22,75— 23,25
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	22,25— 22,75
pszen. gat. IID 55-65% wł. w.	19,25— 19,75
pszen gat. IIF 55-65% wł. w.	16,50— 17,00
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	15 50— 16,00
psz gat. IIIB 70-75% wł. w.	13,00— 13,50
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	11,25— 11,75
Otręby pszen. grube stand.	11,50— 12,00
Otręby pszenne średnie st. .	10,75— 11,25
Otręby jęczmienne	10,25— 11,50
Siemię lniane	44,00— 47,00
Gorczyca	35,00— 37,00
Wyka latowa	31,00— 33,00
Peluszka	33,00— 35,00
Groch Viktorja	28,00— 34,00
Groch Folgera	28,00— 30,00
Łubin niebieski	10,50— 11,00
Łubin żółty	11,50— 12,00
Seradela	13,00— 15,00
Mak niebieski	34,00— 37,00
Koniczyna czerwona surowa	130,00—140,00
Koniczyna czerw. 95—97% cz.	155,00—165,00
Koniczyna biała	80,00—110,00
Koniczyna szwedzka . . .	220,00—240,00
Koniczyna żółta odłuszczona	70,00— 80,00
Przelot	75,00— 85,00
Tymoteusz	60,00— 70,00
Rajgras angielski	90,00—100,00
Ziemniaki jadalne	2,20— 2,40
Makuch lnian. w taflach . .	18,75— 19,00
Makuch rzepakowy w tafl.	12,75— 13,00
Makuch słon. w tafl. 42/43%	19,25— 19,75
Śrut Soja	20,00— 20,50
Słoma pszenna luzem . . .	3,00— 3,20
„ pszenna prasowana .	3,60— 3,80
„ żytnia luzem	3,25— 3,50
„ żytnia prasowana . .	3,75— 4,00
„ owsiana luzem . . .	3,75— 4,00
„ owsiana prasowana .	4,25— 4,50
„ jęczmienna luzem . .	2,45— 2,95
„ jęczmienna prasow. .	3,35— 3,55
Siano zwykłe luzem . . .	7,00— 7,50
„ zwykłe prasowane . .	7,50— 8,00
„ nadnoteckie luzem . .	8,00— 8,50
„ nadnoteckie pras. . .	8,50— 9,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 145 tonn, pszenicy 295 tonn, jęczmienia 100 tonn, owsa 210 tonn, mąki żytniej 246 tonn, mąki pszennej 91,5 tonn, otrąb żytnich 152 tonn, otrąb pszennych 10 tonn, otrąb jęczmiennych 15 tonn, gorczycy 1,5 tonn, grochu Viktoria 15 tonn, peluszki 15 tonn, seradeli 11 tonn, lucerny 0,6 tonn, nasion 9,98 tonn, makuchu lnianego 15,5 tonn, makuchu rzepakowego 15 tonn, makuchu słonecznikowego 4 tonny, makuchu makowego 15 tonn, ziemniaków jadalnych 15 tonn, kukurydzy 3,5 tonn, wełny 1 tonnę.

Gorączka przedwyborcza w Jugosławji

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Białogród, 27 kwietnia.

W ostatni dzień, przewidziany przez ordynację wyborczą, przedłożone zostały sądowi kasacyjnemu w Białogrodzie do zatwierdzenia listy wyborcze kandydatów do skupsztyny. Same wybory — jak wiadomo — odbędą się dnia 5 maja r. b.

W myśl ordynacji, która została opracowana przez ostatnią rozwiązaną skupsztynę, a której główne podstawy ustalone zostały jeszcze w okresie bezparlamentarnym rządów generała Żiwkowića w r. 1931, głosuje się na listy ogólnokrajowe. Na pierwszem miejscu takiej listy stoi jej czołowy kandydat. Ordynacja wymaga, by na liście znajdowali się kandydaci z conajmniej połowy powiatów w państwie i to w taki sposób, ażeby te powiaty znajdowały się conajmniej w dwóch trzecich ogólnej liczby województwa. Z każdego powiatu wymanych jest minimum 30 podpisów osób, wystawiających kandydaturę. Zatem potrzeba na liście ogółem około ośmiu tysięcy podpisów. Wszystkie podpisy muszą być zatwierdzone przez sąd.

Ordynacja wyborcza jest bardzo surowa i wymagająca; ofiarą jej padły dwie wystawione listy: socjalistyczna z dr. Topałowićem na czele oraz grupy dr. Hodżery. Dr. Hodżera jest współpracownikiem jeszcze z czasów wojny gen. Żiwkowića; był szefem jego gabinetu przed kilku laty. Dr. Topałowić jest socjalistą bardzo umiarkowanym, naczelnym sekretarzem izby robotniczej w Białogrodzie.

Zatwierdzone zostały cztery listy: lista prorządowa premjera B. Jewtića, lista bloku opozycyjnego dr. Maczka, lista organizacji faszystów „Zbor", prowadzona przez b. ministra Lotića, i lista b. ministra Maksimowića.

Co przedstawiają te listy?

Lista premjera Jewtića obejmuje przeważnie członków „Jugoslovenskiej Nacionalnej Stranki" — ugrupowania, którego kierownictwo z b. premjerem Uzunowićem na czele ustosunkowało się negatywnie do Jewtića, ale z własną oficjalną listą nie wystąpiło. Stronnictwo to — jak już pisaliśmy — znajduje się w stanie rozkładu. Jeden z członków głównego komitetu partji, b. minister rządu Uzunowića, B. Maksimowić wystawił swą oddzielną listę, wymierzoną ostrzem przeciwko Jewtićowi. Obie listy — i Jewtića i Maksimowića — obejmują dużo b. członków Partji Radykalnej, która dnia 6 stycznia 1929 r. po ogłoszeniu dyktatury została rozwiązana, podobnie, jak partje Chorwacka, Demokratyczna i inne. Do Jugoslevenskiej Nacionalnej Stranki", którą zorganizowano w r. 1931, weszło wówczas dużo b. radykałów i b. demokratów, natomiast bardzo niewielu członków Partji Chorwackiej, Słoweńskiej Partji Narodowej i Partji Agrarnej. Zato do J. N. S. przymknęli niektórzy byli komuniści i socjaliści. Dziś większość tych mieszanych elementów, to adherenci Jewtića.

Lista bloku opozycyjnego obejmuje szereg b. członków Partji Chorwackiej ś. p. Radicza (zamordowanego w r. 1928 w skupsztynię białogrodzkiej), dalej b. członków Partji Demokratwcznej z szefem tego ugrupowania Dawidovićem, b. premjerem — wreszcie b. członków Niezależnej Partji Demokratycznej, której kierownikiem był b. minister S. Pribiczewić, znajdujący się obecnie jako emigrant polityczny zagranicą i ostro krytykujący politykę ś. p. króla Aleksandra. Poza tem do bloku opozycyjnego wchodzą grupy członków Partji Agrarnej, (inna część agrarjuszy znajduje się w obozie Jewtića), oraz spore grono b. członków Bośniackiej Partji Muzułmańskiej z jej szefem dr. Spacho. Wszystkie te stronnictwa zostały rozwiązane przez władze w r. 1929 i do tej pory oficjalnie nie istnieją; pozostały tylko partje na nowo wówczas zorganizowane, a mianowicie wspomniana już „Jugoslovenska Nacionalna Stranka", oraz „Jugoslovenska Narodna Stranka".

Na liście dr. Maczka reprezentowana jest jeszcze jedna grupa: są to federaliści chorwaccy z b. ministrem spraw zagranicznych Królestwa S. H. S. dr. Trumbićem na czele, który — kiedy wojsko serbskie znajdowało się jeszcze na Krfie i nie było ani jednego cala nieobsadzonej przez Niemców i Austrjaków ziemi serbskiej — podpisał ze ś. p. Pasiczem, premjerem serbskim, akt o zjednoczeniu Jugosłowian.

Lista b. ministra Lotića obejmuje wyłącznie członków faszystowskiej grupy „Zbor". Jest to zupełnie nowy kierunek, skłaniający się ku wzorom włoskim i niemieckim, nie mający jednak szans powodzenia — zwłaszcza wśród Serbów, przywiązanych, mimo wszystko, do parlamentaryzmu i demokracji.

Tak się przedstawiają listy, które staną do rozgrywki w dniu 5 maja. Głosowanie w myśl ordynacji, która ma charakter przejściowy i nosi jeszcze ślady niedawnego okresu dyktatorskiego, będzie jawne.

Rząd premjera Jewtića zabiega o popularność w kraju. Tak więc np. przeznaczył miljard dinarów na akcję budowlaną, zlikwidował masowe badania lekarskie wstępujących w związki małżeńskie (było to niepopularne zarówno na wsi, jak po miastach), zmniejszył odsetki od pożyczek w bankach państwowych, obniżył taryfy kolejowe i ceny papierosów, zniósł podatki samochodowe, motocyklowe i t. d.

Te posunięcia z jednej strony, a z drugiej dobrze organizowany aparat policyjno-administracyjny, do czego dochodzi jeszcze głosowanie jawne, stwarzają korzystne warunki dla listy premjera, ale niewątpliwie wybranych też będzie kilkudziesięciu posłów i z bloku opozycyjnego. Słabsze znacznie są szanse list Lotića i Maksimowića.

Walka przedwyborcza jest w pełnym toku. Ministrowie odbywają wiece po całym kraju; w jednych miejscowościach z lepszym, w drugich z gorszym rezultatem. To samo jest i po stronie opozycjonistów, lecz tutaj jest o wiele mniej wolności i o wiele więcej ostrożności. Dochodzi nawet do rzucania kamieni i najrozmaitszych bójek, w których główną rolę odgrywają zepsute jajka.

Bądź co bądź jest już o wiele większa wolność, niż podczas wyborów do ostatniej skupsztyny, która była pierwszą po okresie dyktatury. Do całkowitej jednak wolności zgromadzeń i słowa jeszcze nie doszło, ale rozwój stosunków — w myśl zaleceń ś. p. króla Aleksandra — idzie w tym kierunku.

Zresztą o szczegółowsze proroctwa trudno w dzisiejszym okresie. Poczekajmy.

WEGBE.

Nowe pogłoski o ordynacji wyborczej

Co pisze o tem p. Stpiczyński w „Kurjerze Porannym"

Warszawskie pisma „sanacyjne" zachowywały do tej pory zupełne milczenie w sprawie nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Milczenie to przełamał p. Wojciech Stpiczyński, który na łamach redagowanego przez siebie „Kurjera Porannego" zamieszcza artykuł wstępny p. t. „Po konstytucji kolej na zmianę ordynacji wyborczej".

P. Stpiczyński zapowiada, że na temat ordynacji odbędzie się w Sejmie wyczerpująca dyskusja.

„Wbrew wyrażanym, a nieuzasadnionym obawom sfer opozycyjnych nie leży w zamiarach obozu rządzącego zaskakiwanie społeczeństwa w tej dziedzinie roztrzygnięciami gotowemi. Przeciwnie, chodzi o to, by poważny problemat wyłaniania przez naród Izb reprezentacyjnych, powołanych do ważnych zadań państwowych, był należycie przedyskutowany na forum publicznem.

„Trzeba zgóry stwierdzić, że kierującym sprawami Rzeczypospolitej jaknajbardziej obca jest wszelka myśl o nadawaniu jej charakteru państwo totalnego. **De iure** wszelkie pod tym względem wątpliwości zostały uchylone przez Konstytucję. Ordynacja uchyli te obawy **de facto** i chodzi właśnie o to, by była ona wyrazem kompromisu między postulatem swobodnego ścierania się sił społecznych, a potrzebą zachowania jedności narodu, co jest postulatem **sine qua non** naszej mocy państwowej."

W dalszym ciągu publicysta „Kurjera Por." stwierdza, że sprawa samej zmiany ordynacji jest przesądzona, ale do tej pory „obracamy się pomiędzy dwoma warjantami: jednomandatowych okręgów i proporcjonalnością".

„Pierwszy jest niezwykle niesprawiedliwy dla partyj słabszych, a natomiast niesłychanie łaskawy dla silniejszych. Drugi utrwala dyktaturę sztabów partyjnych, kreuje oligarchiczną ich władzę nad życiem politycznem kraju i w państwie, prowadzi do nepotyzmu, korupcji i słabości. W systemie pierwszym może się zdarzyć, że podczas gdy partja silniejsza, w ogólnym rachunku, otrzymuje mandat n. p. za 20 tysięcy wyborców, poseł partji słabszej reprezentuje trzy albo i czterokrotnie większą liczbę jej zwolenników. Może się zdarzyć, że z dwóch partyj, które ogółem otrzymały od kraju n. p. po miljonie głosów, jedna ma w parlamencie 50, a druga tylko 15 reprezentantów. Dzieje się tak, ponieważ w każdym okręgu, w którym jest do zdobycia tylko jeden mandat, wszystkie głosy, oddane na kandydatów, którzy zajęli drugie i następne miejsca, przepadają."

Mimoto wielomandatowe listy wyborcze i głosowanie na numery ma być w nowej ordynacji wyborczej zniesione, podobnie jak t. zw. listy państwowe. Początkowo chciano wprowadzić okręgi jednomandatowe:

„Jednakże prezes Bezpartyjnego Bloku, a obecnie premjer, Walery Sławek wraz ze swoimi najbliższymi współpracownikami nad tem zagadnieniem — jak nam wiadomo — poszedł dalej i skłonny jest zaproponować Sejmowi projekt ordynacji mniej niesprawiedliwej od opartej o zasadę jednomandatowości i bardziej przystosowanej do naszych polskich warunków, a mianowicie wprowadzającej **zasadę dwóch mandatów z każdego okręgu, zdobywanych w wyborach imiennych.** Zasada list byłaby oczywiście uchylona jak przy okręgach jednomandatowych. Każdy kandydat na posła musiałby sam walczyć o godność reprezentanta narodu i ponosić odpowiedzialność przed swoimi wyborcami. Uległby również redukcji stan liczebny Sejmu."

Co do Senatu — zapowiada p. Stpiczyński — to przy jego formowaniu miałaby zastosowanie „dość szeroko pojęta zasada elitaryzmu", zarówno jeśli chodzi o nominatów Prezydenta Rzplitej, jak i senatorów, którzy będą wybierani.

„Zwołania sesji nadzwyczajnej izb — kończy swój artykuł p. Stpiczyński — dla podjęcia prac nad ordynacją należy oczekiwać w drugiej połowie maja. Wydaje się jednak leżeć w granicach prawdopodobieństwa wcześniejsza enuncjacja p. premiera Sławka w tym przedmiocie, otwierająca dyskusję publiczną."

Publicysta „Kurjera Porannego" nie wyjaśnia jednak w swym artykule najważniejszej sprawy, o jakiej była mowa w pogłoskach na temat ordynacji wyborczej, a mianowicie sprawy t. zw. kolegjów wyborczych, złożonych z przedstawicieli samorządu gospodarczego i terytorjalnego, które miałyby wyznaczać kandydatów na posłów. Wprowadzenie takiego systemu byłoby oczywiście sprzeczne z zasadą bezpośredniości i powszechności wyborów, ustaloną także w nowej konstytucji.

„ABC" i „Kurjer Lwowski" notują pogłoski, że w związku z opracowywaniem projektu ordynacji wyborczej obóz „sanacyjny" pragnąłby jak najbardziej szczegółowo ustalić zgóry skład przyszłego Sejmu.

„Krążą pogłoski — pisze „Kurjer Lwowski", — że obliczono nawet z ilu posłów mają składać się poszczególne kluby opozycyjne. I tak najliczniejszym z tych klubów ma być Ludowy, dla którego przeznacza się jakoby 30 mandatów. Stronnictwu Narodowemu ma przypaść 20 mandatów (!), socjalistom 12, Żydom 4.

„Co do Ukraińców, to klub ich ma się rekrutować głównie z reprezentantów z Wołynia o prorządowej orjentacji politycznej. „Sanacja" żywi też nadzieję, że drogą wyznaczania kandydatów przez poszczególne organizacje gospodarcze i samorządowe zdoła uniknąć w przyszłym Sejmie obecności czołowych polityków ugrupowań opozycyjnych, których wystąpienia dały się obozowi rządowemu mocno we znaki w dotychczasowych izbach ustawodawczych, gdyż klub B. B. nie dorasta do ich poziomu umysłowego i przeważnie nie umiał się zdobyć na przeciwstawienie żadnych rzeczowych argumentów."

Z wrzenia religijnego w Niemczech

Głośno zapowiadana manifestacja nowego prądu wyznaniowego w Niemczech p. n. „Deutsche Glaubensbewegung" odbyła się z końcem ub. tygodnia w Berlinie i zgromadziła w przepełnionej sali „Sportpalastu" przedewszystkiem młodzież.

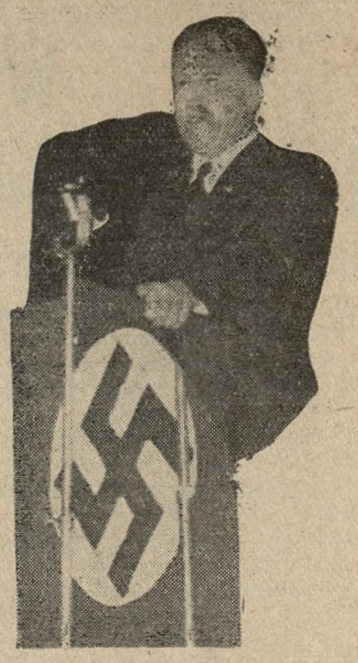

WILHELM HAUER
przywódca niemieckiego ruchu religijnego (Deutsche Glaubensbewegung), podczas przemówienia w „Sportpalast".

Głównym mówcą był znany propagator tego ruchu hr. Reventlow, który, nawiązując do „przełomowego" charakteru naszych czasów, wskazał na naturalne rzekomo przesłanki rewolucji wyznaniowej w Niemczech, wypływające z tęsknoty za przebudową duchową, w ślad za przewrotem politycznym. „Deutsche Glaubensbewegung" ma — zdaniem Reventlowa — być „spokojnym portem dla wszystkich tych, których kościół nigdy nie zadowalał i którzy w nim nie czują więcej oparcia". Religijność w pojęciu nowych reformatorów wolna ma być od związków chrześcijańskich, a opierać się na etycznych wyobrażeniach rasy.

Główny mówca manifestacji, osławiony profesor Hauer, wystąpił w długim odczycie propagandowym nader gwałtownie przeciw chrześcijaństwu, przedstawiając dzieje religijności w Niemczech jako odwieczną walkę z „narzuconą" mu obcą religją o pierwiastkach orjentalnych, przedewszystkiem żydowskich. Wę wszczętej przez narodowy socjalizm walce z wszelką cudzoziemszczyzną w kulturze niemieckiej winna też dziedzina religji ulec „oczyszczeniu", ku czemu właśnie zmierza niemiecki ruch wyznaniowy. Apelem ku wychowaniu młodzieży w świadomości własnej „wiary" narodowej zakończył się wspomniany wiec.

W katolickich kołach Niemiec patrzą z niepokojem na wzrastającą agitację zwolenników nowej „wiary niemieckiej". Ostatnia manifestacja zwolenników tego ruchu w Berlinie stała wyraźnie pod znakiem wzmocnienia agitacji wśród zorganizowanej młodzieży hitlerowskiej.

Sprawa dekretów

Przed wyborami wydany będzie dekret prasowy?

W związku z podaną przez agencję P. I. D. wiadomością o przygotowaniach dekretowych Prezydenta Rzplitej w sprawie organizacji władz naczelnych, wyjaśnić należy, że naogół Prezydent ma prawo dekretowania tylko w czasie, gdy Sejm jest rozwiązany. Art. 56 obecnej konstytucji daje mu jednak prawo wydawania w tym czasie dekretów dotyczących organizacji rządu, zwierzchnictwa sił zbrojnych, oraz organizacji administracji rządowej. Dekrety więc, o których doniósł P. I. D., mogłyby być nawet teraz wydawane, ale półurzędowa agencja „Iskra" donosi, że dekrety takie nie są przygotowywane.

W ostatnich czasach rozeszły się pogłoski, że w ministerstwie sprawiedliwości opracowywane jest projekt dekretu prasowego, który będzie ogłoszony po rozwiązaniu Sejmu na zasadzie nowej konstytucji, aby zaczął obowiązywać przed nowemi wyborami.

Przed 1 maja w Berlinie

Berlin. (Tel. wł.) Przygotowania do obchodu pierwszego maja są już ukończone.

Główna uroczystość w Berlinie odbędzie się na lotnisku Tempelhof, gdzie już zostały ustawione trybuny, specjalne podja dla orkiestry, złożonej z 230 muzyków, oraz osobne dla chóru. Liczą się z udziałem wielomiljonowego tłumu i dlatego wydali organizatorzy **zakaz udziału w tej uroczystości młodzieży do lat 18.**

Wczorajsze zjazdy rzemieślnicze w Poznaniu

Zjazd mistrzów murarskich, ciesielskich i kamieniarskich

Mocą uchwały powziętej w roku 1932 na III. ogólnopolskim zjeździe mistrzów murarskich, ciesielskich i kamieniarskich, zorganizowano IV. zjazd w Poznaniu, który się rozpoczął wczoraj w sali restauracji St. Heyduckiego przy bardzo licznym udziale uczestników z całej Polski.

Obrady IV. ogólnopolskiego zjazdu mistrzów murarskich, ciesielskich i kamieniarskich, otworzył krótkiem przemówieniem powitalnem po nabożeństwie na intencję zjazdu w kościele OO. Jezuitów p budowniczy Trawczyński z Poznania.

Na wstępie przyjęto wniosek, aby w skład przyszłego komitetu wykonawczego zjazdowego weszli jako członkowie przedstawiciele całej Polski. W dyskusji, która rozwinęła się w tej sprawie, przemawiali m. in. pp.: Franciszek Maćkiewicz, budowniczy Peisert z Gostynia, st. cechu kamieniarzy w Warszawie p. Jan Rudnicki, prezes komitetu wykonawczego zjazdu p. Czechowicz z Krakowa i st. cechu w Sosnowcu p. Siłuszek.

Zajmujący referat o ogólnem położeniu rzemiosł budowlanych wygłosił prezes stałego komitetu wykonawczego IV. zjazdu p. Stanisław Czechowicz z Krakowa. Referat o potrzebach i brakach w przemyśle budowlanym wygłosił prezes cechu murarzy, cieśli i kamieniarzy we Lwowie p. Kwiatkowski. O przetargach na roboty rządowe, samorządowe i kredytach dla rzemiosł budowlanych, mówił w swoim referacie p. prezes Trembecki z Krakowa.

Tematem referatów pierwszego dnia zjazdu było omówienie szeregu spraw dotyczących rzemiosł budowlanych w Polsce. Rzeczowo przedstawiali referenci upadek budownictwa, podkreślając zależność rzemiosł jak kamieniarskiego, murarskiego i ciesielskiego w szczególności.

Sprawa t. zw. dyspens budowlanych, wydawanych osobom niewłaściwym przez organa wojewódzkie bez porozumiewania się z izbami rzemieślniczemi, była żywo omawiana. Piętnowano ostro oddawanie prac budowlanych partaczom. Referat o szkolnictwie zawodowem wygłosił p. budowniczy Bartkowiak z Poznania. Referent podkreślił, iż obecne ustawodawstwo szkolne pozbawia majstra należytych uprawnień. Samorząd rzemieślniczy, winien być reprezentowany przez czynnik obywatelski.

O właściwem powierzaniu wykonania robót budowlanych przez instytucje publiczne, mówił budowniczy Jan Hoffman z Poznania.

Po referatach rozwinęła się ożywiona dyskusja.

Zjazd Związku Cechów Piekarskich R. P.

W lokalu restauracji „Społecznej" w Poznaniu odbył się w niedzielę 28 bm. zjazd Związku Cechów Piekarskich R. P.

Rozpoczynające się w południe obrady zagaił prezes Związku Cechów Piekarskich p. Stanisław Morawski z Warszawy, który też zjazdowi przewodniczył. W wygłoszonych podczas zjazdu referatach omawiano szczegółowo sprawy projektowanych związków gospodarczych i sprawę projektowanego rozgraniczenia zawodu piekarskiego od zawodu cukierniczego. Zjazd wypowiedział się zarówno przeciw projektowanym związkom gospodarczym, mającym przejąć w drugiej mierze uprawnienia cechowe, jak i przeciw rozgraniczeniu zawodu piekarskiego i cukierniczego.

Referaty wygłosili w sprawie rozgraniczenia piekarstwa od cukiernictwa starszy cechu piekarskiego p. Antoni Sadłowski z Katowic i prezes pomorskiego Związku Cechów Piekarskich p. Józefowicz z Torunia. O projektowanych związkach gospodarczych w odniesieniu do zawodu piekarskiego referowali pp.: Kopydłowski z Krotoszyna i wiceprezes związkowy p. Białek z Warszawy.

Do prezydjum zjazdu poza przewodniczącym, prezesem Morawskim, wchodzili liczni działacze BB., jak p. Sobczak, senator z BB. Wiechowicz, redaktor „Piekarza Polskiego" p. Lange z Warszawy, członek zarządu Związku Izb Rzemieślniczych w Warszawie p. Bernatowicz, sekretarz Związku Cechów Piekarskich p. Stanisław Magiera, prezes Związku Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich p. Syller i in.

W dyskusji nad referatami przemawiali m. in. pp.: P Wójcik, Barnatowicz, Chmielnik, Serdecki, Stolpe, Gruen i Jaworski.

Podczas obrad zjazdu poruszono wiele zagadnień, obchodzących zawód piekarski.

Zjazd Związku Drogerzystów R. P.

Z okazji otwarcia Międzynarodowych Targów Poznańskich obradował w niedzielę 28. bm. w Resursie Kupieckiej w Poznaniu doroczny zjazd Zw. Drogerzystów R. P. Obrady zjazdu, które rozpoczęły się w południe, zagaił zasłużony prezes związkowy p. senjor Gładysz, witając przybyłych delegatów wszystkich okręgów i bardzo licznych gości.

Po odczytaniu protokółu z ostatniego ogólnopolskiego zjazdu drogerzystów zwięzłe sprawozdanie z czynności przedłożył sekretarz generalny Związku p. radca Gadebusch. Stan kasy referował skarbnik gen p. Stanisław Müller. Sprawozdanie z likwidacji pośmiertnego funduszu zapomogowego, w miejsce którego istnieje obecnie grupowe ubezpieczenie w zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych na życie, przedłożył prezes funduszu p. Leon Kasprowicz. Łącznie ze sprawozdaniami wywiązała się ożywiona dyskusja, podczas której przemawiali bardzo liczni mówcy, poczem na wniosek przedstawicieli komisji rewizyjnej pp. B. Horendziaka i R. Kurczewskiego udzielono zarządowi absolutorjum.

Uroczystym momentem zjazdu było rozdanie dyplomów 15 członkom, zasłużonym na niwie organizacji zawodu drogistowskiego. Wśród powszechnego aplauzu wręczył dyplomy po krótkiem przemówieniu prezes Zw. Drogerzystów R. P. p. Wiktor Gładysz. Imieniem odznaczonych przemawiał w serdecznych słowach p. radca Stan. Stempniewicz.

Referat o grupowem ubezpieczeniu członków wygłosił przedstawiciel Tow. asygnacyjnego p. Witold Czypicki. Po omówieniu szeregu aktualnych spraw organizacyjnych i zawodowych oraz po przyjęciu wniosków przewodniczący zjazdu solwował harmonijne w swym przebiegu obrady.

* * *

Podczas zjazdu w sali „Resursy" odbyła się wystawa różnych kosmetyków i artykułów drogeryjnych. Po gremjalnem zwiedzeniu Targów odbyła się wieczorem w sali „Resursy" herbatka z licznemi urozmaiceniami, z których największe zainteresowanie wzbudziły zawody kręglarskie pań o nagrody. Pierwsze miejsce w tych niezwykłych zawodach zdobyła p. Łucja Szubertowa a następne nagrody pp. M. Śledziński, Gumienna, Gadebuschowa i Kaźmierczakówna z Inowrocławia. (kl)

Niemieckie prawo obywatelskie

Berlin (PAT). W wywiadzie, udzielonym dziennikowi „Berliner Nachtausgabe", min. spraw wewnętrznych Rzeszy dr. Frick zakomunikował niezwykle ciekawe szczegóły, dotyczące przyszłego niemieckiego prawa obywatelskiego, którego projekt znajduje się obecnie w przygotowaniu.

„Nie jest tajemnicą, że rząd Rzeszy przygotowuje zmianę ustawy o obywatelstwie niemieckiem — oświadczył minister — i rozumie się, iż w ustawie tej zostaną przeprowadzone zasady ruchu narodowo socjalistycznego. Nowa ustawa stosować będzie ostrzejsze kryterja, niż dotychczas, zarówno wobec obywateli niemieckich, jak i wobec tych, którzyby chcieli nimi zostać.

„Nie można będzie w przyszłości nabywać obywatelstwa Rzeszy wyłącznie przez samo urodzenie, przez zwykły akt administracyjny, lub też przez złożenie opłaty, jak to praktykowano dawniej. Zgodnie z wolą kanclerza Hitlera, obywatelstwo niemieckie ma być najwyższem prawem, a glejt obywatelski — najcenniejszym dokumentem, jaki Niemiec zdobyć może w swem życiu. Obywatelstwo Rzeszy przysługiwać będzie Niemcom z pochodzenia tylko przez służbę w interesie narodu i państwa, lub też przez wykazanie swego uprawnienia w tym kierunku. Tylko obywatel niemiecki będzie mógł pełnić służbę w organizacjach bojowych narodowo-socjalistycznych, oraz w armji i wyłącznie obywatelowi niemieckiemu przysługiwać będzie prawo wyborcze czynne lub bierne.

„Nadawanie obywatelstwa odbywać się będzie w postaci uroczystego aktu połączonego z zaprzysiężeniem na wierność narodowi niemieckiemu, Rzeszy, oraz jej wodzowi Hitlerowi. Ustawa przewiduje równocześnie możność odebrania praw obywatelskich osobom, uznanym za niegodne lub za wrogów państwa."

Krwawe zajścia w Indjach

Londyn. (Tel wł.) Do niebywale krwawych zajść doszło w Indjach brytyjskich w miejscowości Kousac, gdzie kilkuset chłopów, należących do kasty Jarców, zaatakowało policję, która musiała użyć broni palnej. Kilkudziesięciu chłopów zostało ciężko rannych, a wielu zginęło. Liczba zabitych i zmarłych z ran wynosi 37. Przeszło stu chłopów policja aresztowała.

Jak się okazało, jeden z policjantów w czasie wykonywania swego zawodu przy ściąganiu należności podatkowych obszedł się brutalnie z pewną kobietą, co było powodem zajść. Policja opanowała coprawda sytuację na miejscu i w okolicy, jednakże nastrój wśród ludności jest w dalszym ciągu naprężony.

Ze wszystkich stron nadchodzą wiadomości o wrzeniu. Ludność w związku z powyższemi wypadkami wysłała telegram z zażaleniem do wicekróla Indyj i najwyższego komisarza brytyjskiego w Najputana.

Znowu afera na poczcie

Warszawa (Tel wł.) W przyszłym miesiącu rozpocznie się serja procesów karno-skarbowych, które wynikły na tle ujawnienia przed rokiem licznych afer celnych przy przewozie skór zagranicznych. Pierwszy proces tego rodzaju wyznaczony został przez wydział IV karno-skarbowy sądu okręgowego na dzień 7 maja. Na ławie oskarżonych zasiądzie b. urzędnik poczty głównej Krzyżaniak, wraz z właścicielem hurtowni skór Siwakiem. Powództwo Skarbu Państwa w tej aferze wynosi 100 000 złotych.

INFORMATOR

Targi Poznańskie

Tegoroczne 14-te Targi Poznańskie zajmują 17 hal i pokrywają pod dachem przestrzeń 48 tysięcy metrów kwadr. Są to największe targi, z wszystkich targów, urządzanych dotychczas w Polsce.

Godziny otwarcia i ceny wstępu

Kasy z biletami wstępu otwarte są codziennie od godziny 9 do 18. Wstęp 1 złoty od osoby. Pawilony zamyka się po godz. 17.

Zniżki na przejazd

Na podstawie karty uczestnictwa zniżka kolejowa wynosi do 80 km 50 proc, a ponad 80 klm — 33 1/3 proc osobno w jedną i osobno w drugą stronę. Karty uczestnictwa należy stemplować na Targach.

Tydzień miasta Poznania

Rzeczy godne zwiedzenia

BIBLJOTEKA RACZYŃSKICH (Pl. Wolności) — dla zwiedzających grupowo za uprzedniem porozumieniem (tel. 35-79), bezpłatnie.

GALERJA SZTUKI (około 300 obrazów różnych malarzy) — w podwórzu Towarzystwa Przyjaciół Nauk, ul. Sew Mielżyńskiego 26/27, od godz. 11 — 13; wstęp 50 gr.

FARA (najpiękniejszy kościół barokowy w Polsce (ul. Gołębia) — od godziny 12 — 17.

KATEDRA I ZŁOTA KAPLICA — Ostrów Tumski, godz. 10 — 16.

KOŚCIÓŁ ŚW. WOJCIECHA (groby Zasłużonych) — ul. św. Wojciecha, przez cały dzień.

MUZEUM PRZEDHISTORYCZNE — ul. Sew. Mielżyńskiego 26/27, w dnie powszednie godz. 10 — 16, w niedziele 10 — 14, wstęp 50 gr, w niedziele 20 gr.

MUZEUM PRZYRODNICZE — w ogrodzie zoologicznym, w soboty, niedziele i poniedziałki 9,15—13,30, inne dnie 9,15—15,30; wstęp 50 gr, dzieci 20 gr.

MUZEUM WIELKOPOLSKIE — (galerja obrazów i rzeźb, przemysł artystyczny, zbiory etnograficzne), Al. Marcinkowskiego 9; w soboty i w niedziele 10 — 14, w inne dnie 10 — 16; wstęp 50 gr, **w niedzielę 20 gr, w środę bezpłatny.**

MUZEUM WOJSKOWE — ul. Fr. Ratajczaka godz. 10—14; 30 gr, młodzież 15, wycieczki i wojsko 5 gr.

OGRÓD BOTANICZNY — Jeżyce (ostatni przystanek tramwajowy) od rana do zmierzchu, wstęp bezpłatny.

PALMIARNIA — (druga największa w Europie) Park Wilsona, godz. 9 — 18; wstęp 50 gr, dzieci 25 gr.

RATUSZ MIEJSKI — (renesans włoski) od godz. 11 — 12, stawić się należy 5 minut przed 11, lub 5 minut przed 12; 20 gr, dzieci 10 gr. Zwiedzanie ratusza dla wycieczek od 15,30 — 16,30.

ZAMEK (zbudowany kosztem 5 milj. dla b. cesarza Wilhelma II) — godz. 11—14 i 16—18; 50 gr, dla wycieczek, wojskowych, młodzieży i dzieci 25 gr.

ZWIERZYNIEC (największy w Polsce, tysiąc zwierząt) — godz. 8 do 19, w dnie powszednie 1 zł, w niedziele i święta 50 gr, dzieci połowę.

Dalsze ciekawe objekty w Poznaniu, godne zwiedzenia: rzeźnia miejska, nowa elektrownia, obserwatorjum astronomiczne na Górczynie, stadjon miejski, spalarnia śmieci, dzieciniec nad Wartą, radjostacja, budynki uniwersyteckie, dom dla starców przy ul. Mostowej i port na Warcie przy Tamie Garbarskiej.

Wystawy

Pośmiertna wystawa dzieł ś. p. W. Skoczylasa — MUZEUM WIELKOPOLSKIE.

Zbiorowa wystawa Vlastimila Hofmana — TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ SZTUK PIĘKNYCH, Pl. Wolności 18, godz. w niedziele 11 — 15, w dnie powszednie 11 — 17; wstęp 1 zł, młodzież 50 gr, uczestnicy wycieczek 20 gr.

Sztuka niemiecka w Polsce — INSTYTUT KRZEWIENIA SZTUKI (IKS), Plac Wolności 14 a, przez cały dzień, 1 zł.

Imprezy sportowe i inne

KONKURS OKIEN WYSTAWOWYCH „KURJERA POZNAŃSKIEGO" i „ORĘDOWNIKA PRZEZ CAŁY CZAS TARGÓW.

Widowiska

Repertuar teatrów i kin na ostatniej stronie.

Komunikacja

TRAMWAJE — przejazd normalny 25 gr, 4 przystanki — 15 gr.

TAKSÓWKI — według licznika, bez żadnych dopłat za dodatkowe osoby, noc, bagaż i psy. Postoje taksówek: przy ul. Grunwaldzkiej tel 77-72, przy Rynku Jeżyckim 77-08.

DOROŻKI KONNE — 1-2 osób za pierwsze 600 metrów 60 gr, za dalsze 300 metrów — 10 gr. N. p. kurs z dworca na **Plac Wolności 1 zł.**

Otwarcie 14 Targów Poznańskich

Dokonał go minister przemysłu i handlu

Otwarcia tegorocznych Targów Międzynarodowych w Poznaniu dokonał wczoraj w niedzielę, krótko po godz. 10-tej przedpołudniem, minister przemysłu i handlu p. Floyar-Rajchman w otoczeniu ministra komunikacji p. inż. Butkiewicza, podsekretarza stanu Doleżala, dyr. departamentu handlowego Sokołowskiego, dyrektora departamentu przemysłowego Kandla, dyr. instytutu eksportowego Turskiego, dyr. instytutu badania konjunktur Lipińskiego, nacz. dyr. Banku Polskiego, Barańskiego i innych. Ministrowie przybyli do Poznania specjalnym pociągiem. O godz. 8,30 nastąpiło powitanie na dworcu przez miejscowe władze, oraz zarząd Targów Poznańskich.

O godz. 9,30 ministrowie z otoczeniem udali się do sali recepcyjnej Targów, w której przeszło 1000 osób oczekiwało uroczystego aktu otwarcia.

Wśród obecnych zauważyliśmy szereg gości z zagranicy, komisarzy wystawowych obcych państw, a mianowicie Francji, Niemiec, Brazylji, Hiszpanji, Palestyny, Jugosławji, Turcji, Czechosłowacji, Italji oraz przedstawicieli senatu gdańskiego. Duchowieństwo reprezentował ks. inf. Ruciński, a wojskowość gen. Zahorski. Obecni byli również prezesowie wszystkich Izb przemysłowo-handlowych z min. Klarnerem na czele, prezesowie izb rzemieślniczych, oraz szereg prezesów izb rolniczych i organizacyj gospodarczych.

Punktualnie o godz. 9,30 tymczasowy prezydent m. Poznania, p. Więckowski wstąpił na trybunę, udekorowaną kwiatami i wygłosił przemówienie, które zostało w drodze radjowej przekazane na całą Polskę.

Przemówienie prezydenta m. Poznania

Tymczasowy prezydent m Poznania, p. Więckowski, po przywitaniu gości w imieniu zarządu miasta i podkreśleniu znaczenia Targów Poznańskich dla gospodarki narodowej, dał następującą charakterystykę obecnej imprezy:

„Tegoroczne Targi Poznańskie odbywają się po raz czternasty. Są to szóste targi kryzysowe i pod względem zajętej przestrzeni zajęły więcej miejsca jak jakiekolwiekbądź dotychczasowe Targi nawet przedkryzysowe. Wystawiennictwo i jego celowość handlowa stanęła na poziomie, jaki możemy znaleźć jedynie w największych Targach w Europie.

W niektórych działach stwierdzamy z całem uznaniem gremjalny i poważny udział polskiego przemysłu, który zdaje sobie sprawę, iż należy na jednem miejscu skoncentrować doroczną giełdę handlową towarów niegiełdowych i który dąży do jak największej koncentracji pod tym względem.

Cenimy sobie niezmiernie udział 20 państw obcych, przyczem na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż 9 państw oficjalnie bierze udział w tegorocznych Targach. Witam je z radością i życzę, by wyniki gospodarcze ich udziału stały się probierzem wspólnoty na każdem polu życia międzynarodowego, które Polskę z niemi łączy.

Tegoroczne Targi obrazują kilka nowych działów dawniej na Targach nie spotykanych. W pierwszym rzędzie pragnę wymienić dział reklamy, który przy pomocy niestrudzenie pracującego Komitetu obrazuje nam ten tak ważny przyczynek do zdrowych form handlowych. Rentowność reklamy, to dziedzina, która w niejednym warsztacie pracy leży odłogiem. Targi Poznańskie postawiły sobie jako zadanie, by temu tematowi handlowemu jak najwięcej poświęcono uwagi.

Drugim działem dotychczas niespotykanym na Targach, to bezpieczeństwo pracy. Polska blisko 100 miljonów złotych rocznie wydaje na nieszczęśliwe wypadki. Jakże wdzięcznem zadaniem jest zaoszczędzenie życia ludzkiego, stwarzając jednocześnie nowe warsztaty pracy.

Nowym również jest dział wynalazków w tem ujęciu, jakie im nadają tegoroczne Targi Poznańskie. Chodzi tu nie o pokazanie nowości patentowych lub wogóle nowości fabrykowanych, albowiem im są poświęcone wszystkie stoiska targowe w 19 działach towarów. Pragnieniem działu wynalazków, któremu również patronuje Komitet tego działu, jest wykazanie niesprzedanych patentów, zastrzeżeń patentowych lub wynalazków nawet niezastrzeżonych, które w myśl ustawy korzystają z opieki prawa, przez sam fakt wystawiennictwa targowego. Dział ten niewątpliwie zainteresuje wytwórców, którzy stale poszukują nowych tematów dla swych fabryk.

Na podkreślenie zasługują działy bogato obesłane, w pierwszym rzędzie ogólno-polskie Targi Rzemiosła, które zawdzięczamy niestrudzonej pracy Związku Izb Rzemieślniczych, dział przmysłu ludowego, ogromny dział przemysłu metalowego, który niezbicie wykazuje żywotność myśli polskiego inżyniera i wysoki poziom, na jakim Polska stanęła w tej produkcji.

Na osobną uwagę zasługuje dział lotnictwa, który dotychczas nie był na Targach organizowany. Lotnictwo zgromadziło tak znaczny zespół wytwórni, stało się tak istotną częścią międzynarodowej wymiany handlowej, że przemysł ten winien być uwzględniony w każdem gremjum produkcji, jaka predentuje do rozmiarów encyklopedycznego pokazu produkcji polskiej. Stoiska, jakie Państwo ujrzą na Targach dowiodą, że pod tym względem Polska tak samo jak w innych dziedzinach kroczy naprzód wśród czołowych sił w pochodzie postępu."

W zakończeniu tymcz. prez. Więckowski wyraził nadzieję, że tegoroczne Targi spełnią nadzieje wytwórców, wystawców i odbiorców.

Otwarcia Targów Poznańskich dokonał min. Floyar Rajchman. Widzimy go w chwili przecinania wstęgi, oddzielającej salę „Belwederu" od terenów targowych Na lewo od niego min. Butkiewicz, na prawo dyr. Krzyżankiewicz i dyr. Ropp

Mowa ministra przemysłu i handlu

Następnie p. minister przemysłu i handlu wygłosił przemówienie, zawierające szereg ciekawych przesłanek natury ogólno gospodarczej. W stosunku do Targów Poznańskich minister wyraził swoje pełne uznanie dla kierunku ekonomicznego, w jakim Targi obecnie się rozwijają.

Zdaniem p. ministra Międzynarodowe Targi Poznańskie są wyrazem wielkiego skupienia w pracy i wysiłku dla rozwoju gospodarczego. Targi Poznańskie od czternastu już lat spełniają swoją czynną rolę dla handlu wewnętrznego Polski i dla naszych stosunków w handlu międzynarodowym. Pan minister bardzo szeroko omówił trudności handlowe w świecie i podkreślił, że bardzo wiele jest do zrobienia na polu obrotu wewnętrznego, gdzie nie osiągnięto dostatecznego postępu i zaledwie niewidocznemi krokami posuwamy się naprzód. Poprawę w tej dziedzinie wnoszą Targi Poznańskie.

Otwarcie i zwiedzanie Targów

Następnie minister Floyar-Rejchman przy dźwiękach Hymnu Narodowego, odegranego przez orkiestrę pracowników zakładów miejskich, dokonał tradycyjnego przecięcia wstęgi, poczem z licznem otoczeniem począł zwiedzać pawilony, rozpoczynając od hali lotnictwa, gdzie na stoisku Francji komisarz Stindre wygłosił krótkie przemówienie. Podobnie witali ministra komisarze wystawowi innych państw, oraz prezesi większych organizacyj handlowych i przemysłowych.

Zwiedzanie Targów przez ministrów trwało trzy godziny, poczem odbyło się śniadanie, wydane przez zarząd miejski w historycznym ratuszu poznańskim.

Min. Butkiewicz wrócił z Poznania do Warszawy wczoraj o godz 15. natomiast min. Floyar - Rajchman wieczorem o godz. 22,50.

Zjazd z ramienia „sanacyjnej" organizacji rzemieślniczej

Z okazji otwarcia Międzynarodowych Targów w Poznaniu zwołany został przez „sanacyjne" Chrześc. Nar. Zjednocz. Rzemiosła na niedzielę wczorajszą w „Domu Rzemieślniczym" zjazd rzemieślnicy.

Po przemówieniach oficjalnych wygłosili referaty pp. płk. Sikorski z Warszawy, dyrektor Związku Izb Rzemieślniczych R. P. w Warszawie poseł B. B. Snopczyński i prezes wspomnianego tutejszego „sanacyjnego" Nar. Chrześc. Zjednoczenia Rzem. p. Sobczak.

Przy wolnych wnioskach przemawiał m. i. delegat cechu dekarskiego p. Fr. Sobański z Gniezna, dając wyraz niezadowoleniu szerokich rzesz rzemieślniczych z dotychczasowej polityki gospodarczej, podatkowej i kredytowej czynników miarodajnych. Mówca poddał druzgoczącej krytyce działalność naczelnych władz rzemiosła, żaląc się, że rzemiosło wielkopolskie nie było nigdy tak gnębione ustawodawstwem skarbowem i socjalnem, jak w czasach obecnych. Burza oklasków była dowodem solidaryzowania się zebranych z wywodami delegata z Gniezna.

Zjazd zakończono uchwaleniem telegramów hołdowniczych.

W zatopionej kopalni

Johannesburg (PAT). Akcja ratunkowa, prowadzona w kopalni złota w Potchefstroom, zalanej podczas niespodziewanej powodzi 24 b. m., została uwieńczona pomyślnym rezultatem.

Jednego Europejczyka i dwóch tuziemców udało się uratować. Odnaleziono również zwłoki drugiego Europejczyka.

W chwili katastrofy w kopalni znajdowało się dwóch Europejczyków i 42 tuziemców.

Bóle w żołądku, ściskanie w dołku, obstrukcje, gnicie w kiszkach, gorycz w ustach, złe trawienie, bóle głowy, obłożony język i bladą cerę łatwo usunąć przez częste stosowanie wody gorzkiej **Franciszka-Józefa,** biorąc wieczorem przed udaniem się na spoczynek pełną szklankę takowej.
Tg 716

Z kraju

PRZEDSZKOLA W POLSCE

Główny Urząd Statystyczny opracował zestawienie, dotyczące przedszkoli w Polsce w bieżącym roku szkolnym. Jak wynika z tych obliczeń, na terenie całego kraju istnieje obecnie 1.859 przedszkoli. Uczęszcza do nich ogółem 97.204 dzieci w tem 45.121 chłopców i 52.083 dziewcząt. Liczba wychowawców wynosi 2.383 osób.

W ogólnej liczbie przedszkoli znajduje się 565 zakładów państwowych i samorządowych (38.730 dzieci), oraz 1.294 prywatnych (58.474 dzieci). W miastach znajduje się łącznie 1.191 przedszkoli, na wsi 668.

ZGRZESZYLI PRZECIWKO MONOPOLOWI TYTONIOWEMU

Dnia 30 kwietnia toczyć się będzie przed warszawskim sądem karnym proces budzący niemałą sensację. Na ławie oskarżonych zasiądzie właściciel sklepu tytoniowego Wieczyk, oskarżony o długoletnią sprzedaż i wyrabianie papierosów domowych z tytoniu monopolowego. Obok niego na ławie oskarżonych zasiądą niektórzy klienci nabywcy papierosów. Znajdują się między nimi Marja hr. Potocka, margrabia Wielopolski, Artur ks. Radziwiłł i inni. Przepisy ustawowe przewidują sankcję karną nietylko wobec wytwórców i sprzedawców papierosów domowych, ale i nabywców.

PRZEBUDOWA DROGI PIOTRKÓW—ŁÓDŹ

Jak donoszą, ministerstwo komunikacji zawarło umowę z firmą Rudzki na przebudowę drogi państwowej Piotrków—Łódź, długości 40 kilometrów. W rb. przewiduje się wykończenie wszystkich robót ziemnych i przepustów na 16 kilometrów, wyrównanie szosy i wreszcie ułożenie kostki na odcinku 12 kilometrów. Roboty rozpoczną się w dniach najbliższych.

ROZSZARPANA PRZEZ PSY

Pod Lublinem w majątku Jeżów psy właściciela opadły 76-letnią staruszkę Barbarę Bieniek ze wsi Borów, idącą do kościoła i poszarpały ją na śmierć. Wypadek ten wywołał w okolicy niemałe poruszenie.

BUDOWA DWU NOWYCH ŚWIĄTYŃ W DIECEZJI CZĘSTOCHOWSKIEJ

Na terenie diecezji częstochowskiej przystąpiono do budowy dwu nowych świątyń. Jedna z nich stanie na przedmieściu Ostatni Grosz w Częstochowie. Projekt, opracowany przez architekta Gawlika z Krakowa, został już zaaprobowany przez J. E. ks. biskupa.

Jednocześnie podjęto sprawę wykończenia budowy kościoła parafjalnego w dzielnicy Nowy Sielec w Sosnowcu. Budowę tej obszernej i pięknej świątyni rozpoczęto przed samą wojną, wskutek jednak wielu trudności musiano przerwać. Obecnie dzięki energicznym zabiegom komitetu z ks. proboszczem Henrykowskim na czele, sprawa przybiera obrót pomyślny, tak, że w niedługim czasie ludność Sosnowca otrzyma nowy Dom Boży. (KAP)

UMYSŁOWO CHORĄ WIĘZILI W CHLEWIE

W powiecie rybnickim na Górnym Śląsku zaszedł wypadek, który ujawnił straszne położenie chorej na umyśle dziewczyny, córki drobnych włościan Utratów w Nieboczowach. Na mocy pogłosek, jakie od pewnego czasu zaczęły krążyć na miejscu, policja postanowiła się przekonać, w jakim stanie chora się znajduje i znalazła ją w strasznem zaniedbaniu, zamkniętą w chlewie, gdzie przebywała już od roku. Umieściła ją tam macocha, która nakłoniła do tego męża i ojca. Chora ma być oddana w odpowiednią opiekę, a Utratowie zostaną pociągnięci do odpowiedzialności.

NIEZWYKŁY WERDYKT PRZYSIĘGŁYCH

W Krakowie toczyła się w tych dniach rozprawa przeciwko niejakiemu Janowi Matysikowi z pod Chrzanowa, który siekierą pozbawił życia swego ojczyma. Sędziowie przysięgli zatwierdzili 11 głosami pytanie w kierunku zbrodni zabójstwa, ale jednocześnie 10 głosami zatwierdzili pytanie o obronie koniecznej. Wobec takiej sytuacji nie możnaby oskarżonego skazać. Sąd zatem zawiesił werdykt przysięgłych i sprawa będzie ponownie rozpatrywana w przyszłej kadencji.

ŚLUB HR. LARISCHÓWNY Z HR. TARNOWSKIM

W Karwinie na Śląsku Cieszyńskim odbył się ślub córki obywatela austrjackiego hr. Larischa z magnatem polskim hr. Andrzejem Tarnowskim. Jako wiano przypadają młodej małżonce majątki ziemskie hr. Larischa, położone na terytorjum Polski.

Tg 844

ZAKOŃCZENIE ROKU JUBILEUSZOWEGO ODKUPIENIA W GNIEŹNIE

W cieniu Bazyliki i pomnika Chrobrego

Powitanie pielgrzymów — Tłumy w bazylice i na placu tumskim — Msza św. pontyfikalna — Przemówienie ks. bisk. Laubitza — Wspaniała procesja — Gniezno powraca do dawnej tradycji

Odnowiła się wiekowa tradycja owych świętobliwych pielgrzymek do grobu męczennika św. Wojciecha w Gnieźnie, zapoczątkowanych przed niespełna tysiąc lat przez cesarza Niemiec Ottona III, później przez tych królów, książąt, hetmanów oraz mieszkańców Polski, ciągle odprawianych.

Na zew ks. Kardynała Prymasa, arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego, ks. biskupa Laubitza, odnowiciela bazyliki gnieźnieńskiej, oraz władz Akcji Katolickiej pociągnęli ku Gnieznu, ze wszystkich stron Polski, bo i z Poznania i Wilna, Bydgoszczy i Łodzi, Inowrocławia i Łowicza, Warszawy i Kutna, pielgrzymki, by godnie uczcić u grobu św. Wojciecha zakończenie Jubileuszowego Roku Odkupienia.

*

Gniezno na przyjęcie pątników przygotowało się wspaniale. Wysypujące się co chwila z nadjeżdżających pociągów tłumy odrazu podziwiać mogły niezwykle sprawną organizację, która później przez cały czas Zjazdu żywo rzucała się w oczy.

Na dworcu orkiestra kolejowa wita marszem przybywających pociągami. Tłumy ludzi. Płyną wielkim strumieniem ku wyjściu. Wylewają się na roześmianą słońcem ulicę, przystrojoną zielenią wiosenną. Wzdłuż drogi do placu tumskiego, na którym króluje bazylika i śpiżowy Bolesław Chrobry, jedenaście bram powitalnych. Wyróżniają się dodatnio „Sokoła" i Harcerzy.

Domy i okna toną w zieleni. Moc sztandarów. Na placu tumskim tłumy ciągle rosnące. Balkon pałacu prymasowskiego, stojącego wprost bazyliki, przystrojony odświętnie. Powiewa z niego sztandar prymasowski. Stąd będzie przemawiał ks. biskup Laubitz. Na balkonie pałacu biskupiego, przy bazylice, ustawiono ołtarz polowy, gdzie będą odprawione cichе msze.

Na placu przeważa kolor papieski. Obok bazyliki las chorągwi i feretronów.

Za chwilę rozpocznie się uroczystość odpustu.

Wszystkie ulice i uliczki przy bazylice zapełnione.

Tłumy ciągle rosną.

Potoki słońca padają na bazylikę Chrobrego i ludzi. Na wszystko.

Gniezno zamieniło się w jakieś wielkie serce wierzące.

Uderzył dzwon Św. Wojciecha.

*

30 000 pątników

Zawiedli się organizatorzy uroczystego zakończenia Roku Jubileuszowego Odkupienia. Zamiast bowiem 20 tysięcy pątników, przybyło ich około 30 tysięcy. Był to zjazd tak olbrzymi, jakiego Gniezno — zdaje się — jeszcze nie widziało.

Zewsząd przybyły masowe pielgrzymki na ten dzień do prastarego grodu Lecha. Oprócz 7 pociągów popularnych, któremi przyjechało przeszło 10 tys. pątników oraz 4 pociągów kolejki powiatowej, któremi przyjechało około 3 tys. osób, przybyły autobusami, rowerami i pieszo liczne pielgrzymki z okolicznych dekanatów. Zdarzały się wypadki, że nieraz przeszło 10 klm szła pielgrzymka z okolicznych parafij na czele z księdzem. Łącznie z pielgrzymkami zjechali do Gniezna liczni przedstawiciele duchowieństwa. Z dygnitarzy kościelnych przybyli ks. bisk. Okoniewski z Pelplina, ks. biskup sufragan Dominik z Pelplina, ks. biskup Dymek z Poznania, następnie przedstawiciele kapituły z Poznania i Kruszwicy, kanonicy honorowi z Bydgoszczy oraz wielu innych.

O godz. 9.45 przy biciu dzwonów św. Wojciecha i odgłosach hejnału z wieży bazyliki powitał pielgrzymów na placu Tumskim ks. dyr. Marlewski, poczem pielgrzymki przybyłe pociągami zdaleka rozpoczęły wchodzić do bazyliki celem wysłuchania uroczystej mszy św.

Na przodzie kroczyła pielgrzymka z Bydgoszczy w liczbie 2 tys. osób, niosąca olbrzymi drewniany krzyż z ukoronowanym Chrystusem, którą prowadził prezydent m. Bydgoszczy Barciszewski w otoczeniu całej rady miejskiej. Następnie szły pielgrzymki z Inowrocławia w ilości 1500 osób, z Poznania 2 tysiące osób, oraz wiele innych. Bazylika, pomimo rusztowań, które są w niej ustalone, pomieściła przeszło 5 tys pątników. Reszta z konieczności musiała pozostać na pl. Tumskim, oraz przylegających do bazyliki ulicach, by wysłuchać stąd przez 9 rozmieszczonych megafonów przebiegu uroczystości w bazylice.

Cała część uroczystości, począwszy od hejnału, który odegrała na wieży orkiestra 69 p. p. poprzez bicie dzwonów, uroczyste powitanie pielgrzymek przez ks. Marlewskiego, przeniesienie relikwij św. Wojciecha ze skarbca do konfesji św. Wojciecha, co nastąpiło przy dźwiękach fanfar i biciu w starożytne prałaci oraz kanonicy w liczbie kilkunastu. Między in. znajdowali się ks. prał. Taczak, ks. prał. Szreybrowski, ks. prał. Rankowski, ks. prał. Skórnicki z Poznania, ks. kan. Stepczyński oraz ks. kan. Szulc z Bydgoszczy, ks. kan. Jaśkowski z Inowrocławia, ks. kan. Jankiewicz z Leszna oraz ks. kan. Niedźwiedziński z Jarocina. Za ks. biskupami postępowali przedstawiciel władz wojskowych, a więc dowódca O. K. VII p. gen. Edm. Knoll - Kownacki, dowódca 17 dyw. z Gniezna gen. Malinowski, oraz dowódcy wszystkich formacyj stacjonowanych w Gnieźnie. Dalej szli przedstawiciele administracji powiatu gnieźnieńskiego oraz samorządu terytorjalnego z Bydgoszczy, Inowrocławia kotły, wreszcie uroczystą sumę i kazanie, transmitowane było przez radjo.

Fragment z pochodu księży biskupów z bazyliki do pałacu prymasowskiego. Na zdjęciu ks. biskup Laubitz. (Fot. W. Nowicki, Gniezno).

Przeniesienie relikwij

O godz. 10 nastąpiło przeniesienie relikwij św. Wojciecha, poczem mszę św. pontyfikalną celebrował J. E. ks. biskup Dymek z Poznania przy asyście ks. biskupów Laubitza z Gniezna oraz Okoniewskiego i Dominika. W czasie mszy św. chór katedralny pod kierownictwem ks. kan. Tłoczyńskiego odśpiewał mszę Beethovena przy akompanjamencie orkiestry wojskowej 69 p. p. Grę na organach wykonywał p. Barczyński. Równocześnie odbyły się dwie msze cichе na pięknie przystrojonym ołtarzu, umieszczonym na balkonie pałacu biskupiego dla wiernych, zgromadzonych na pl. Tumskim oraz przyległych ulicach.

Około godz. 11 ukończono odprawianie mszy św. cichych, poczem zebrane tłumy oczekiwały na zakończenie mszy św. z bazyliki, wysłuchując jej przez megafony. O godz. 11.20 w drzwiach bazyliki ukazał się początek pochodu, zmierzającego ku pałacowi prymasowskiemu. Wzdłuż szpaleru utworzonego przez 150 kleryków Seminarjum Duchownego w Gnieźnie oraz Seminarjum Zagranicznego w Potulicach przeszli księża biskupi, biorący udział w uroczystości, przed którymi kroczyli ks. i Gniezna. Ks. biskupi z towarzyszącymi im weszli na balkon pałacu prymasowskiego, skąd ks. biskup Laubitz wygłosił porywające, głębokie przemówienie.

Kazanie ks. biskupa Laubitza

Po krótkim wstępie, w którym ks. biskup Laubitz uzasadnił fakt wybrania na uroczystość zakończenia Roku Jubileuszowego Odkupienia miasta Gniezna, będącego „początkiem państwa i początkiem chrześcijaństwa w Polsce", miasta, które było „świadkiem wszystkich co ważniejszych momentów z historji Polski w pierwszym okresie jej istnienia". W Gnieźnie — mówił ks. biskup Laubitz — Polska nietylko ma swój początek, lecz i swój fundament. Przy jej narodzinach ojcem chrzestnym był Król, a matką Kościół. W tem zespoleniu i na tych dwóch niewzruszonych oparta zrębach, wkroczyła Polska na drogę swego dziejowego przeznaczenia: orężna i z krzyżem w ręku. Czy na tem ścisłem połączeniu z Kościołem Polska dobrze wyszła, — czy Kościół, odbierając tyle przysług, przywilejów, dóbr doczesnych od Króla i jego następców stał się dobrodziejstw tych godnym i zaufania nie zawiódł? W obecnych czasach traci nasz Chrobry łaskę w pewnych kołach; wydaje się niektórym, że za bardzo się pokumał z biskupami i duchowieństwem. Ale w obliczu tego pomnika, jedynego w Polsce poza nagrobkiem poznańskim, który, gdy nikt o tem nie pamiętał, myśmy tu w 900-setną rocznicę Koronacji, z uwielbienia i wdzięczności dla tego chrześcijańskiego monarchy ze składek i z własnych ofiar postawili — w obliczu tego pomnika śmiało twierdzić możemy, że Polska nie mniej od Kościoła otrzymała, jak Kościołowi dała.

Następnie przechodzi ks. biskup Laubitz do omówienia roli Kościoła katolickiego w Polsce i tego, jak on swe zadania pojął i jak spełnił aż do ostatniej chwili. Poczem mówił: „Spełniamy testament Chrobrego, idąc z Bogiem i do warsztatów pracy i do obrony granic kraju. Czy pokolenie na innych chowane podstawach, tak samo swój obowiązek spełni? Doświadczenie z innych krajów temu przeczy. Byliśmy, jesteśmy i pozostaniemy narodem katolickim, a że Polska upadła, to nie dlatego, że była katolicką, ale, że była za mało katolicką. Upadek Polski poprzedził upadek wiary i dobrych obyczajów. — Wywietrzało z czasem z duszy polskiej to, co było jej treścią i istotą, a pozostała pustka, czcza i jałowa forma, niezdolna do ofiarnego, religijnego wysiłku. Stoimy przed zadaniem odbudowania Polski, a ta rekonstrukcja rozpocząć się musi nasamprzód od własnej duszy. Wzoru dla nowej Polski, ani daleko nam nie szukać, ani u obcych, mamy go w Gnieźnie. Stara budowa Chrobrego, która przetrwała wieki nie ze wszystkiem zniszczona".... Cóż łatwiejszego i rozumniejszego, jak odbudować ten czcigodny zabytek ze zmianami i uzupełnieniami, wskazanemi potrzebami nowoczesnego życia! Czyż mamy wstydzić się swej chlubnej przeszłości, czcigodny dom Ojców porzucić, mieszkań szukać nowych dla starej Ojczyzny, budować przyszłość na grząskim gruncie przemijających doktryn i wzorów, podawanych przez braci od kielni?

My nie istniejemy od wczoraj i nie zawdzięczamy swego bytu przygodnym traktatom, ale jesteśmy starym chrześcijańskim narodem, który coś znaczył w przeszłości i ma — jeśli z Bogiem do swoich przeznaczeń pójdzie, apostolską w przyszłości misję do spełnienia, jako ognisko chrześcijańskiej wiary, płonące między bezbożnictwem z jednej, a pogaństwem z drugiej strony".

Po przemówieniu ks. biskupi udzielili wspólnie błogosławieństwa przybyłym na zakończenie Roku Jubileuszowego Odkupienia.

O godz 13 w Seminarjum Zagranicznem odbył się wspólny obiad miejscowego i przybyłego duchowieństwa oraz zaproszonych gości. Przed obiadem na wniosek ks. biskupa Laubitza została wysłana do nieobecnego z powodu choroby ks. kard. Prymasa Hlonda depesza, w której wyrażono mu głębokie przywiązanie.

Wspaniała procesja

O godz. 13 w bazylice odprawione zostały nieszpory, po których odbyła się wspaniła procesja wzdłuż ulic przystrojonych bramami. W procesji wzięło udział całe Gniezno. Pod baldachimem kroczył ks. biskup Laubitz, niosąc Przenajświętszy Sakrament.

Procesja z bazyli udała się ul. Tumską i przez Rynek przeszła na ul. Chrobrego, skąd skierowała swe kroki ku ul. Mieczysława i przez Dąbrówkę nastąpił powrót. Kiedy ks. biskupi znajdowali się na Rynku, czoło procesji wkraczało już do bazyliki. Niezwykły widok przedstawiała procesja patrzącemu na nią zgóry. Kilkukilometrowy barwny wąż sunął ulicami miasta, którego czoło stanowiły poczty chorągwiane, oraz feretrony, których można było doliczyć się przeszło pół tysiąca. Następnie kroczyło około 250 duchownych w śnieżnych komżach, za któremi szli ks. kanonicy, potem księża biskupi, oraz ks. biskup Laubitz pod baldachimem. Za baldachimem szli szambelani papiescy, Grabski i Cybichowski.

Za nimi tłumy wiernych kroczyły z rozmodlonemi twarzami.

„Bogurodzica"

Po procesji odśpiewano wspólnie „Bogurodzica", poczem ks. biskup Laubitz przemówił jeszcze raz z pałacu prymasowskiego do zebranych pielgrzymów, życząc im w serdecznych słowach, by błogosławieństwo, które uzyskali na dzisiejszej uroczystości, towarzyszyło im przez cały rok aż do następnego odpustu i udzielił błogosławieństwa.

Uroczystości kościelne zostały zakończone około godz. 17.

Gniezno przeżyło piękny dzień. — Dzięki wysiłkom ks. biskupa Laubitza, oraz dopomagającym Mu księżom kanonikowi Blerikowi, ks. dyr. Marlewskiemu i ks. dyr. Wołkowskiemu, został zrobiony potężny krok w kierunku przywrócenia kolebce narodu polskiego, jej dawnego blasku i znaczenia.

Bazylika gnieźnieńska i mocarny król Polski Chrobry zwrócili na siebie oczy całej Polski.

S. S.

Tłumy na placu tumskim. (Fot. W. Nowicki, Gniezno).

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kwiecień **30** WTOREK

Kalendarz rzym.-kat.
Wtorek: Katarzyny sen.
Środa: Jakóba
Kalendarz słowiański
Wtorek: Chwalisława
Środa: Lubomira
Słońca: wschód 4,25 zachód 19,16
Długość dnia 14 g. 51 min.
Księżyca: wschód 2,57 zachód 16,29
Faza: 2 dzień przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 9 st. C., ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 751 mm., pochmurno, wiatr północny. W ub. dobie temperatura najwyższa plus 15 st. C., najniższa plus 6 st. C.

Przepowiednia pogody na wtorek: Pochmurno i chłodno z miejscowemi opadami.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Wczoraj plus 0,52 m, dziś plus 0,48 m.

— * **Ślub.** W sobotę, dnia 27 kwietnia po południu w pięknie przybranym i tłumami publiczności wypełnionym kościele św. Marcina pobłogosławiony został związek małżeński między p. Zofją Koreywo, cenioną artystką Teatru Polskiego w Poznaniu, a znanym i popularnym kupcem poznańskim p. Bogdanem Leitgebrem. — Obrządków kościelnych dokonał proboszcz parafji świętomarcińskiej ks. prałat dr. Taczak w asyście ks. wikar. Hałasa. Po ślubie odbyło się przyjęcie weselne w ścisłem gronie obu rodzin w mieszkaniu nowożeńców przy ulicy Kantaka.

— * **Z Banku Polskiego.** Zawiadamiamy, że z dniem 1 maja br. ulegają zmianie godziny urzędowania w Oddziale Banku Polskiego w Poznaniu, mianowicie: kasy dla publiczności będą otwarte od godz. 8—13, w soboty od godz. 8—12.

— * **Za przywłaszczenie.** Sąd grodzki w dniu dzisiejszym skazał Józefa Kompana, byłego skarbnika Towarzystwa Powstańców i Wojaków na 4 miesiące aresztu za przywłaszczenie sobie sum, które były własnością związku. Zarówno oskarżony, jak i oskarżyciel publiczny Jasiecki zapowiedzieli apelację. (k)

— * **Kradzież roweru.** Sąd grodzki w Poznaniu skazał Czesława Mielczaka z Niwko pow. śremskiego na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata, za popełnioną kradzież roweru damskiego na ulicy w Puszczykówku. (k)

— * **Kradzież pszenicy.** Antoni Witkowski z Lusówka i Józef Dorna z Rogalina pracowali w Lusówku u p. Zofji Plucińskiej, jako robotnicy przy młóceniu pszenicy. W czasie pracy skradli 100 kg. pszenicy. Zostali za to skazani na karę po 3 tygodnie aresztu z zawieszeniem wykonania kary na lat 2. (k.)

— * **Z targu.** Dnia 29. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,40—2,60 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 2,60—2,80 zł; 1 kg. twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 22—24 gr; mdl. jaj 75—80 gr.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,00—1,20 zł; słoniny wędzonej 1,20—1,40 zł; wieprzowiny 0,80—1,30 zł; wołowiny 1,40—1,80 zł; cielęciny 1,00—1,40 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,40—1,60 zł; smalcu 1,50—1,60 zł.

Za drób: kura 1,60—3,00 zł; kaczka 2,50—4,00 zł; gęś 3,50—6,00 zł; para gołębi 0,90—1,00 zł; indyk 4,00—7,50 zł; perlica 1,50—2,00 zł; królik 0,80—1,20 zł; para kurcząt 4,00 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,50—2,60 zł; 1 kg. okonia 1,60—2,40 zł; 1 kg. lina 2,50—2,60 zł; karpia 2,40—2,50 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg. białych ryb 1,00—1,80 zł; 1 kg. sandacza 2,80—3,00 zł; 1 kg. karasia 1,20—2,40 zł; 1 kg. węgorza 2,60—3,00 zł; za ryby śnięte płacono 40—60 gr mniej; śledzie świeże (zielone) 60—70 gr za kg.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; 1 pęczek pietruszki 20 gr; 1 kg. cebuli 10—15 gr; pęczek rzodkiewek 15—20 gr; 1 kg. szpinaku 0,60—1,00 zł; seleru 40 groszy; 1 kilogram kalarepy 20—30 groszy; 1 kg. marchwi 10—15 gr; 1 kg. buraków 15 gr; główka kapusty białej 20—50 gr; włoskiej 20—30 gr; modrej 25—50 gr; 1 kg. rabarberu 20—40 gr; główka sałaty 15—30 gr; 1 ogórek 1,00—1,20 zł.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 1,20—2,00 zł; 1 kg. jabłek 0,80—2,00 zł; zagranicznych 2,00—2,40 zł; 1 kg. pomarańcz 1,50—2,20 zł.

— * **Opór władzy.** W poniedziałek za opór władzy odpowiadał przed sądem okręgowym w Poznaniu 22-letni czeladnik piekarski Franciszek Dembiński z Poznania. 13 marca br. sprzedawał on na Starym Rynku bułki, nie posiadając potrzebnego zezwolenia. Został zatrzymany przez posterunkowego Sanulę, który chciał go odprowadzić do wydziału przemysłowego w ratuszu. Tymczasem do Dembińskiego podszedł jego brat Feliks, wyrwał mu koszyk z bułkami i począł uciekać. Posterunkowy go jednak ujął. W tym czasie Franciszek Dembiński pod adresem policjanta wznosił wrogie okrzyki, namawiając brata, by policjanta pobił i zbiegł. Sąd okręgowy po przesłuchaniu świadków skazał Franciszka Dembińskiego na 3 miesiące aresztu. (k.)

— * **Żałobna chorągiew na uniwersytecie.** Na dachu Uniwersytetu Poznańskiego powiewa dziś czarna chorągiew na znak żałoby po śp. prof. Władysławie Kozłowskim, zmarłym w ubiegłą sobotę pod Warszawą. Prof. Kozłowski, który umarł w wieku 76 lat, wykładał teorję i metodologję nauk humanistycznych i przyrodniczych na Uniwersytecie Poznańskim w latach 1920—1928.

— * **Próba nowego szybowca.** Dziś, w poniedziałek, o godz. 17 na lotnisku cywilnem w Ławicy będzie przeprowadzona próba z nowym szybowcem „S. G. 3", który oblatywać będzie znany pilot szybowcowy p. Młynarski ze Lwowa.

— * **Skutki wzmożonego ruchu kołowego.** Groźny wypadek wydarzył się na ul. Bukowskiej w niedzielę po południu. Starszy strzelec 1 baonu czołgów w Poznaniu najechał motocyklem z przyczepką na powracających żołnierzy i zranił ciężko strzelca 8 komp. 57 p. p. Abrahama Szwarcbauma, oraz przejeżdżającego w tym czasie na rowerze Michała Gólczaka z Opalenicy. Szwarcbaum doznał bardzo ciężkich obrażeń i złamania podstawy czaszki, przewieziono go do okręg. szpitala wojskowego, zaś p. Gólczaka, który odniósł rany na głowie i uszkodzenie kręgosłupa, odstawiło pogotowie ratunkowe (66-66) do szpitala miejskiego.

Na Wierzbięcicach przed domem pod liczbą 30, potrącił samochód 13-letniego Bernarda Hildebrandta z Wronek. Chłopca, który doznał nadwerężenia czaszki, przewiózł kierowca samochodu, Franciszek Smura z Poznania (ul. Marc. Mottego 7), do szpitala św. Józefa.

Na ul. Wjazdowej, u wylotu ul. Dworcowej, zderzył się samochód osobowy P. Z. 44.513 z autobusem firmy „Wielkopolska Spółka Komunikacyjna". Podczas wypadku oba samochody zostały uszkodzone, z ludzi na szczęście nikt nie odniósł szwanku.

Na placu Nowomiejskim samochód P. Z. 874 najechał Hieronima Kocha z Pobiedzisk i poranił go lekko. Pierwszej pomocy udzielił poranionemu lekarz pogotowia (66-66). Szofer po wypadku zbiegł.

Przy przejeździe przez most na Cybinie, jadący z tyłu samochód-cysterna firmy „Standard Nobel" uderzył wóz p. Józefa Ratajczaka (Zawady blok 9). Ratajczak spadł z wozu na jezdnię i pokaleczył sobie nogę. Ponadto uszkodzony został wóz. (kl.)

Trzeci dzień wyścigów konnych w Ławicy

Chłodna pogoda nie sprzyjała zarówno frekwencji, jak i „fuksom"

W pierwszej gonitwie z przeszkodami na dystansie 3.600 m wygrała trzymana „Jazda" II por. Rybickiego pod wł. w czasie 4:58, 2) „Dorotka" daleko za pierwszym. Tot. zw. 11 zł za 10 zł.

W drugiej płaskiej 1.800 m. faworytka „Ella" zawiodła a wygrała po walce „Ormianka" St. hr. Korzbok-Łąckiego w czasie 2:02, 2) „Pędziwiatr", 3) „Ella", 4) „Sekunda". Tot. zw. 33 zł, m. 14 i 14 zł. Po gonitwie nagrodę honorową Galowa wręczyła p. hr Mycielska hodowcy kl. „Ormianki" p. St. hr. Korzbok-Łąckiemu.

W trzeciej gonitwie z płotami na 2.800 m faworyci zupełnie zawiedli. Wygrał niespodziewanie „Hermes" II por. Jaroszewskiego pod chł. Żogalskim w 3:31, 2) „Mandaryn", 3) „Nestor". Tot. zw. 33 zł za 10 zł.

W czwartej płaskiej na 1.600 m przy 5 koniach pierwsze i drugie miejsca zajęły konie Ign. hr. Mielżyńskiego „Lavoret" pod ż. Tuchołką w czasie 1:50, 2) „Little Prince", 3) „Lotna", 4) „Bimula", 5) „Dzwon". Tot. zw. 13 zł, m. 14 i 19 zł za 10 zł.

W piątej z płotami na 2.800 m wygrał jedyny pewny faworyt dnia „Fulgor" por. Zawilińskiego pod j. Stefanowskim w 3:34, 2) „Intruz", 3) „Memfis", 4) „Fosgen". Tot zw. 11 zł, m. 12 i 15 zł.

W szóstej z przeszkodami na 3.600 m wygrała „Klinga" T. Seidla pod chł. Gryzą w 4:37. Druga przyszła „Mitra", 3) „Indian", 4) „Emocja". 5) „Nawój". Tot. zw. 23 zł, m. 17 i 45 zł za 10 zł.

W ostatniej gonitwie dnia, płaskiej na 2.200 m — dla koni dystansowych — przy trzech równych koniach, wygrał „Bambino" gen. Zahorskiego pod j. Szymańskim w czasie 2:36, 2) „Kombinator", 3) „Nankin". Tot. zw. 18 zł za 10 zł.

KINOTEATR **„SŁOŃCE"** KINOTEATR

Dziś, w poniedziałek, dnia 29 kwietnia wielka Premiera
Gigantyczne arcydzieło filmowe realizacji **KAROLA GRUNE**

CZERWONY SUŁTAN

W rolach głównych:
FRITZ KORTNER — ADRIANNE AMES
NILS ASTHER

Największy sukces kinematografji światowej!

„Słońce" dla wszystkich!!! Wszyscy do „Słońca"!!!

DE 9430

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika gnieźnieńska

— POŻARY. Onegdaj w zagrodzie rolnika Sobczaka w Ćwierdzinie wybuchł pożar, który strawił stodołę i stajnię. — W zagrodzie rolnika Guzialka w Niechanowie padła pastwą płomieni stodoła. (wł.)

— Z RADY MIEJSKIEJ. Onegdaj odbyło się posiedzenie rady miejskiej w Witkowie. Radny B. B. W. R., Józef Nowaczyk złożył mandat radziecki. W miejsce Nowaczyka wejdzie p. Kozłowski. — Sprawę wykluczenia radnego Kurka z B. B. W. R. rada miejska postanowiła przesłać do wydziału powiatowego, celem wydania oceny. Ponadto uchwalono 12 większych targów rocznie. (wł.)

— BURZA NAD WITKOWEM. W czwartek w godzinach wieczornych w Witkowie i okolicy spadł ulewny deszcz z gradem wielkości gołębiego jaja. (wł.)

— Z SĄDU. Ludwiki Fengerowej skradziono rower męski. Sprawcę kradzieży zatrzymano. Jest nim Fritz Haufler z Wielkiej Wsi Królewskiej. — Osadzono w areszcie Wilhelma Szulca za jazdę koleją bez biletu. — Jana Maciejewskiego z ulicy Trypińskiego za kradzież węgla kolejowego. — Romana Augustynowicza z Szczytnik Duch., który od dłuższego czasu ukrywał się przed aresztowaniem w Lulkowie. (gb.)

Kronika inowrocławska

— PROCESJE JUBILEUSZOWE. Z okazji zakończenia Roku Jubileuszowego odbywają się w naszem mieście trzydniowe procesje przy udziale kilku tysięcy wiernych. (hw.)

— SŁUŻĄCA OKRADŁA CHLEBODAWCĘ. U dyrektorowej Tokarskiej przy ul. Dworcowej dokonała kradzieży 140 złotych gotówki i bielizny jej służąca Marta Polus, którą przytrzymała policja. (hw.)

— ZA KRADZIEŻ NASION. Ze śpichrza Karola Erxlebena w majętności Borkowo skradł 31-letni Andrzej Pawłowski z Inowrocławia 100 kg. nasienia koniczyny i 100 kg. nasienia lucerny, wartości 600 zł. Wozu do przewiezienia tego łupu wypożyczył p. Franciszek Kurek, a następnie kupił od niego te nasiona. Sąd skazał Pawłowskiego na 8 mies. więzienia, a Kurka na 300 zł grzywny z zamianą na 8 dni aresztu. (hw.)

—HURTOWNI ZŁODZIEJE ŻELAZA. Z stacji kolejowej w Inowrocławiu skradli Mieczysław Biernacki, lat 31 i Franciszek Zimny, lat 21, 600 klg. żelaza, które następnie sprzedali. Wozu użyczył im Lewandowski. Sąd skazał Zimnego i Biernackiego każdego na 6 mies. więzienia, a Lewandowskiego na jeden miesiąc aresztu. (hw.)

— NAPAD RABUNKOWY. Na terenie Inowrocławia i okolicy grasuje jakaś banda włamywaczy. Dnia 26 bm. dokonała ona znowu włamania do mieszkania drobnego rolnika Augusta Reimera w Jędrzejowicach, wybijając okno, przez które weszli. Jeden z bandytów był zamaskowany i posiadał rewolwer; zażądał on wydania pieniędzy. Gdy domownicy odmówili, uzbrojony bandyta pilnował ich, a dwóch napastników splondrowało mieszkanie, zrabowało 12 zł gotówki, obuwie i ubrania, poczem zbiegli. (hw.)

— SAMOBÓJSTWO ŻOŁNIERZA. Z powodu nieustannych aresztowań za różne przewinienia, służbę wojskową odbywał już 3 lata szeregowiec 9 kompanji 59 p. p., Stanisław Krüger. Na święta wielkanocne znowu nie dostał urlopu, mimo to wyjechał samowolnie. Jednak zatrzymali go żandarmi. Krüger w obawie przed nową karą, karabinem usiłował popełnić samobójstwo. Ciężko rannego K. przewieziono samolotem sanitarnym do szpitala powiatowego w Toruniu. (hw.)

— SKAZANIE URZĘDNIKA POCZTOWEGO. Przed sądem okręgowym w Inowrocławiu odpowiadał za defraudację kontroler urzędu pocztowego w Inowrocławiu Piotr Łysko, Ukrainiec, pochodzący z Małopolski. Sąd skazał Łyskę na łączną karę 13 mies. więzienia, pozbawienie praw obywatelskich i honorowych na przeciąg 5 lat oraz ponoszenie kosztów sądowych. Sąd zaliczył mu odbyty areszt od 11 lutego br. i zawiesił wykonanie kary na przeciąg 5 lat. (hw.)

Kronika kościańska

— Z TOW. ŚPIEWU „LUTNIA". Onegdaj odbyło się w Czempiniu walne zebranie Tow. śpiewu „Lutnia", które zagaił prezes ks. dziekan Ruszczyński. Po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorjum, wybrano nowy zarząd, w skład którego wchodzą pp.: Kapturski — prezes, Fr. Wojciechowski — wiceprezes, Wojtecki — sekretarz, Fr. Stachowski — skarbnik, Stachowska M., Adolphówna Z., Georżanka A., J. Przygodzki i Wojtkowiak Roman — członkowie. W dowód zasług, położonych około rozwoju „Lutni", mianowano długoletniego prezesa, ks. dziek. Ruszczyńskiego prezesem honorowym. Dyrygentem koła wybrano p. Kaczmarka. — Lekcja dla członków „Lutni" odbędzie się we wtorek, 30 bm. w lokalu p. Szukalskiego. (sc.)

— AKADEMJA. Na zakończenie Roku Jubileuszowego urządziło Kat. Stow. Kobiet akademję, na którą składały się referat, deklamacje i obrazy sceniczne. Czysty zysk przeznaczono na upiększenie Grobu Pańskiego. sc.)

Kronika krotoszyńska

— Z T. C. L. Na walnem zebraniu T. C. L. w Kobylinie wybrano nowy zarząd w składzie pp.: ks. dziek. Zalewski — prezes, Molenda — zastępca, Pieprzykowa — skarbniczka, Konopiński — sekretarz, W. Mazurek — zastępca, H. Grobelna — bibljotekarka, Rogowska — zast. Do rewizji książek pp. Rogowska, Witkowski i Gryczyński. (kj.)

Kronika mogileńska

— UROCZYSTOŚĆ SADZENIA DRZEW. Tutejsza szkoła powszechna urządziła uroczystość sadzenia drzew w ogrodzie szkolnym. (kn.)

Kronika nowotomyska

— WYBORY DO RAD POWIATOWYCH. W dniu 25 bm. odbyły się w salce ratusza wybory do rad powiatowych. Utworzono trzy listy: nr. 1 „sanacja", z której wszedł do rady powiatowej wójt gminy Buk, major. K. Pietruszyński, z listy nr. 3 (mieszanej) weszli poseł Fr. Górczak (S. N.), kupiec Feliks Bandura (wiceburmistrz m. Buku) i nauczyciel F. Jankowski z Turkowa (obaj z B. B.). Listan nr. 2 rolników „sanacyjnych" otrzymała tylko 6 głosów i żadnego kandydata nie przeprowadziła. (bm.)

Kronika obornicka

— STATYSTYKA LUDNOŚCI m. Rogoźna w dniu 20 kwietnia wynosiła: O-

Wątpliwa przyjemność targowania kosztuje klienta drogo. Targujący klient nigdy nie jest zadowolony, bo nie wie, czy dość utargował. Dlatego kupujcie po stałych a bardzo niskich cenach w znanej, zaufanej Firmie Dom Handlowy F. Woźniak, Poznań, Kramarska 16 (ul. Rynkowa).
ng 9172/3

Z dniem 1 maja rb. otworzyliśmy agenturę „Kurjera Poznańskiego"

w Witaszycach

(powiat Jarocin)

Agenturę objął p. **Franciszek Chlebowski.** W agenturze tej można zamawiać „Kurjer Poznański" na maj po cenie oryginalnej, bez żadnych dopłat.

gólna liczba 6 141 osób, w tem 2 980 mężczyzn, 3 161 kobiet. Narodowości polskiej jest 5 475 osób, niemieckiej 591, żydowskiej 69, innych 6. Wyznania katolickiego 5 480, ewangelickiego 586, żydowskiego 69, innego 6. (rm.)

— NOWA RADA POWIATOWA. W wyniku ostatnio przeprowadzonych wyborów do rady powiatowej weszli z gminy miejskiej Oborniki pp. Walenty Knopiński i St. Ulatowski. Z gminy zbiorowej Oborniki-południe pp. Teodor Kozubski z Uścikowa i Morawski z Lulina. Z gminy zbiorowej Oborniki-północ pp. dr. Jankowski z Lecznicy i Leon Kubiś z Kiszewa. Z gminy miejskiej Rogoźno pp. Jan Cieśnik i burmistrz Smukalski. Z gminy zbiorowej Rogoźno rotmistrz rez. p. Wacław Szymański i p. Jan Adamczewski z Boguniewa. Z gminy miejskiej Mur. Goślina pp. burm. dr. Motylewski i Jan Bayer. Z gminy zbiorowej Mur. Goślina pp. Zdzisław Droste i Pawlaczyk z Trojanowa. Z gminy zbiorowej Ryczywół pp. Feldman i Jan Anioła z Sierakówka.

— SZCZEPIENIE OCHRONNE. Dnia 2 maja odbędzie się w Obornikach w auli gimnazjum szczepienie ochronne przeciw ospie. Szczepieniu podlegają dzieci, urodzone w r. 1928 i 1934, oraz wszystkie te dzieci, których szczepienie było z wynikiem ujemnym. (ko.)

— OSOBISTE. Dotychczasowy kierownik sekretarjatu karnego sądu grodzkiego, p. Stanisław Zegar przeniesiony zostaje z dniem 2 maja do sądu okręgowego w Poznaniu. (ko.)

Kronika ostrowska

— ŚWIĘTO PUŁKOWE. 60 p. p. obchodzi 11 i 12 maja doroczną uroczystość święta pułkowego. (os.)

— ZAMKNIĘCIE ODCINKA DROGI OSTRÓW - POZNAŃ. Dla ruchu mechanicznego i konnego zostanie od 29 bm. do 31 maja zamknięta droga Ostrów-Poznań, ponieważ odcinek ten zostanie zabrukowany. Ruch kołowy winien być skierowany przez Czekanów i Lewków. (os.)

— ODNOWIENIE KRZYŻY PARAFJALNYCH. Na zakończenie Roku Jubileuszowego zostało odnowionych 22 krzyży publicznych w różnych punktach parafji i postawione dwa nowe. Przy każdym z odnowionych krzyży odbędzie się nabożeństwo. (os.)

— ŚWIĘCONE. Miejscowe katolickie organizacje urządziły święcone dla 170 osób. (os.)

— PŁACE W PRZEMYŚLE BUDOWLANYM. Na zasadzie nowej umowy obowiązują tu płace godzinne dla czeladników murarskich i ciesielskich I klasy 75 gr, II klasy 65 gr, a dla robotników budowlanych 50 gr. (os.)

— KONCERT. Tutejsze „Echo" wystąpi 5 maja z koncertem współczesnych kompozytorów polskich. (os.)

— NOWY ASYSTENT. Na miejsce ks. Brylińskiego powołano na nowego asystenta kościelnego w miejscowych oddziałach Kat. Stow. Młodzieży Żeńsk., którym został ks. Musiała. (os.)

Kronika strzelińska

— PRZED MIKROFONEM rozgłośni poznańskiej wystąpił ostatnio rodak Strzelna p. Leon Świątkiewicz z recitalem wiolonczelowym. Strzelniacy z zainteresowaniem słuchali tej audycji.

— OSOBISTE. Ks. wik. Zenon Niziołkiewicz przeniesiony został rozporządzeniem władzy duchownej na probostwo do Słaboszewa pod Pakością. Przez kilka lat pobytu w Strzelnie ks. Niziołkiewicz zdołał sobie zaskarbić serca wiernych, to też społeczeństwo katolickie żegna go z żalem i życzy mu pomyślnej pracy na nowej placówce duszpasterskiej. — P. Aleksander Pluciński, syn p. Michała Plucińskiego, listowego emer. ze Strzelna, uzyskał na wydziale architektury politechniki warszawskiej dyplom i tytuł inżyniera-architekta.

— ŚWIĘTO LASU. W biurze zarządu miejskiego odbyło się zebranie, na którem utworzono komitet Święta Lasu, w skład którego weszli pp.: nadleśniczy Cysewski, kierownik Barański i Terésiński. Komitet zajmie się ustaleniem programu święta, które obchodzone będzie w dniu 5 maja br.

— SZTAFETA. W dniu 5 maja przybywa do Strzelna drużyna harcerska w Mogilnie i wręcza na ręce miejscowej drużyny harcerskiej adresy hołdownicze do p. Prezydenta Rzplitej z okazji święta narodowego. Drużyna strzelińska odwozi adresy do Inowrocławia. Odnośna uroczystość odbędzie się na rynku strzelińskim.

— WYPADEK. W czasie pracy w Miradzu Franciszek Wojdyła odniósł pęknięcia w jamie brzusznej i pomimo zabiegów lekarskich i operacji zmarł, osierocając żonę i 4 małoletnich dzieci. Pogrzeb odbył się w Wielką Sobotę. (sc.)

Ogólnopolski zjazd delegatów Tow. Opieki nad Rodakami na Obczyźnie

odbył się dziś w Poznaniu

Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie przenosi swą główną siedzibę z Warszawy do Poznania. W związku z tą reorganizacją odbył się dziś w Poznaniu walny zjazd, zwołany przez zarząd główny przy bardzo licznym udziale działaczy, znanych w pracy nad wychodźtwem polskiem.

O godz. 9,30 rano odprawił mszę św. w kościele św. Marcina J. E. ks. biskup Kubina, znany z działalności wśród szerokich rzesz robotniczych tak w Polsce jak i na wychodźtwie. Podniosłe pienia wykonał chór parafji św. Marcina pod dyrekcją p. Kulczyńskiego.

Obrady zjazdu zagaił krótkiem przemówieniem powitalnem, w wypełnionej po brzegi sali koncertowej św. Marcina, w zastępstwie chorego prezesa, księcia Zdzisława Lubomirskiego, p. Stanisław Gawroński z zarządu głównego. Podkreślił, że zjazd jest zapoczątkowaniem nowej ery pracy opieki polskiej, gdyż organizacja ta otrzymała nowy statut, niezmieniający jej celów ani ustroju. Zmiana polega na przejac metody pracy, wspomniał o najcharakterystyczniejszych formach, jak wysyłce kantyczek na gwiazdkę z przepiękną modlitwą za ojczyznę układu Puzyninanki, wysyłce, opłatków, korespondencji z kraju z młodzieżą zagranicą i pomocy w postaci książek i czasopism. Współpraca z organizacjami, takiemi jak macierz szkolna — podobne jest ścisła, gdyż Opieka Polska należy do Zjednoczenia Polskich towarzystw oświatowych. Jako dyrektor „Opieki odwiedził p. Semler 72 ośrodki polskie w Ameryce. Niesiono pomoc robotnikom polskim we Francji, utrzymywano z wychodztwem kontakt w najróżniejszej formie. Nagrody fundowane przez p. prezesa Gawrońskiego, jak puhar drogocenny znajduje się w jednem z towarzystw śpiewaczych w Ameryce, a inna nagroda jest we Francji. Na zakończenie referent wyraził uznanie dla pracy oddziałów, podkreślając działalność oddziału zachodniego w Poznaniu, dzięki ofiarnej pracy pp. ks. dr. Janickiego, p. Smoczyńskiej i prezesa Bnińskiego.

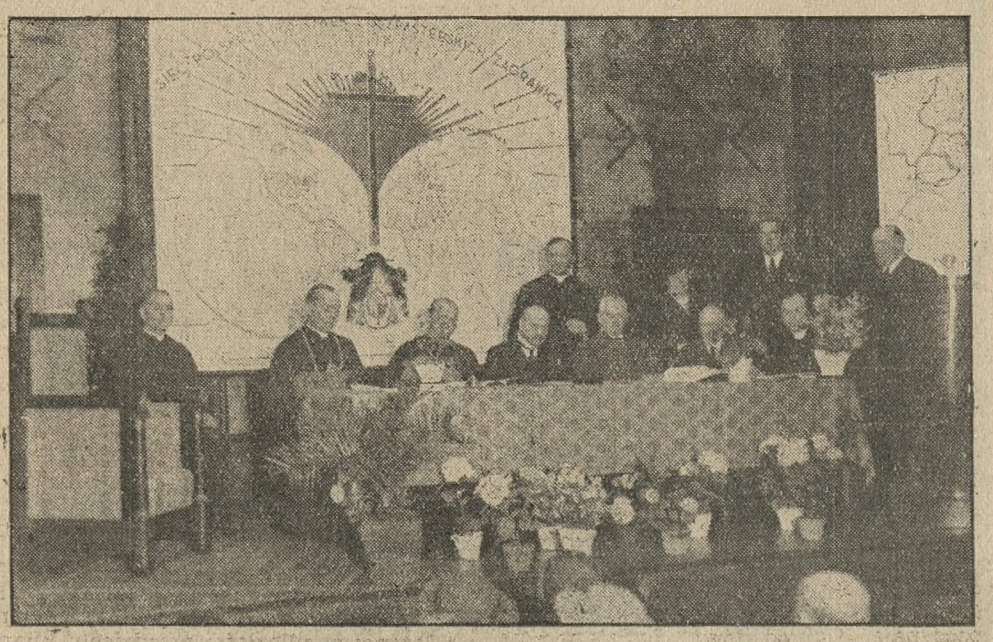

Prezydjum walnego zebrania „Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie". Siedzą od lewej: ks. Posadzy z Potulic, J. E. ks. biskup Dymek, J. E. ks. biskup Kubina z Częstochowy, prezes Gawroński, przewodniczący, prez. Ratajski, kurator Chrzanowski i ks. Żurek, sekretarz. Stoją: ks. dyr. Janicki, delegat J. E. ks. kardynała Prymasa, p. radna Smoczyńska, wiceprezeska ork. pozn. i ostatni z prawej hr. Bniński, prezes okręgu poznańskiego.

niesieniu zarządu głównego do Poznania. Dodatnim objawem tej reorganizacji będzie rozwijanie pracy pod okiem jej protektora Prymasa Polski.

Następnie na wniosek prezesa Opieki Polskiej okręgu zachodniego Adolfa hr. Bnińskiego przewodnictwo obrad powierzono p. Gawrońskiemu, a na zastępców powołano do prezydjum pp. prezydenta Ratajskiego i kuratora dr. Chrzanowskiego. Na sekretarza powołano ks. Zurka, przedstawiciela Opieki Polskiej w Gdyni. Ponadto weszli do prezydjum pp. Lenartowicz, hr. Bniński, dyr. Stemler, wiceprezeska Opieki p. Smoczyńska, rektor seminarjum zagranicznego w Potulicach ks. Posadzy i ks. radca dr. St. Janicki, stały delegat J. Em. ks. kardynała Prymasa do Opieki Polskiej.

Zkolei ks. radca dr. Janicki odczytał telegramy do prezydenta Rzeczypospolitej i telegram do ks. Kardynała-Prymasa, jako protektora Opieki, z życzeniem powrotu do zdrowia. Z okazji zjazdu nadeszły liczne telegramy, tak z kraju, jak i z zagranicy. M. i. nadesłali telegramy dyrektor Drymmer, naczelnik Zarychta z ministerstwa spraw zagranicznych, księża biskupi Okoniewski i Radoński, prezydent miasta Bydgoszczy Barciszewski, prezes Stow. Chrześc. Narodowego Nauczycielstwa p. Sobolewski. Z Niemiec nadesłali pisma ks. Grochowski z Głubczyna, emigranci z Lipska, Berlina, Olsztyna, towarzystwa kobiece w Belgji, redakcje pism na wychodźtwie, konsulowie ze Strasburga i Lille.

Wyczerpujące sprawozdanie za okres 10-letniej działalności zarządu Opieki Polskiej zdał p. dyr. Stemler. W zwięzłym referacie naszkicował referent ideologję „Opieki" i metody jej pracy, mające na celu stworzenie pomostu łączności kulturalnej i duchowej pomiędzy rodakami na obczyźnie i ojczyzną. Szczególniej gorąco wspomniał p. Stemler zasługi ś. p. Ireny Puzyniank, która całą swą pracę włożyła w utworzenie wielkiego dzieła opieki nad wychodztwem. Dyr. Stemler, omawiając metody pracy, wspomniał o najcharakterystyczniejszych formach, jak wysyłce kantyczek na gwiazdkę z przepiękną modlitwą za ojczyznę układu Puzyniank, wysyłce, opłatków, korespondencji z kraju z młodzieżą zagranicą i pomocy w postaci książek i czasopism. Współpraca z organizacjami, takiemi jak macierz szkolna — podobne jest ścisła, gdyż Opieka Polska należy do Zjednoczenia Polskich towarzystw oświatowych. Jako dyrektor „Opieki odwiedził p. Semler 72 ośrodki polskie w Ameryce. Niesiono pomoc robotnikom polskim we Francji, utrzymywano z wychodztwem kontakt w najróżniejszej formie. Nagrody fundowane przez p. prezesa Gawrońskiego, jak puhar drogocenny znajduje się w jednem z towarzystw śpiewaczych w Ameryce, a inna nagroda jest we Francji. Na zakończenie referent wyraził uznanie dla pracy oddziałów, podkreślając działalność oddziału zachodniego w Poznaniu, dzięki ofiarnej pracy pp. ks. dr. Janickiego, p. Smoczyńskiej i prezesa Bnińskiego.

Imieniem komisji rewizyjnej wniosła o pokwitowanie w imieniu zarządu głównego p. Matecka.

Obrady trwają.

Następnie J. E. ks. biskup Dymek oświadczył, że w szpitalu odwiedził ks. kardynała Prymasa, który wyraził ubolewanie, że z powodu choroby nie może uczestniczyć w zebraniu i wygłosić przemówienia, zapowiedziane w programie. W jego imieniu ks. biskup Dymek złożył życzenia zjazdowi i udzielił na zakończenie błogosławieństwa.

Potem za zasługi położone w pracy organizacyjnej Opieki Polskiej nad rodakami na obczyźnie nastąpiły oznaczenia. Złote medale otrzymali: ks. biskup Kubina z Częstochowy, ks. arcybiskup Jałbrzykowski z Wilna i rektor seminarjum zagranicznego w Potulicach ks. Posadzy. Medale srebrne otrzymali: ks. prof. Stepa ze Lwowa, p. Morawska-Umiatowska z Warszawy i wiceprezeska oddziału zachodniego Opieki radna miejska Anna Smoczyńska z Poznania.

Do zarządu głównego „Opieki Polskiej" weszli jako członkowie pp.: dyr. Adamczewski starosta krajowy Begale, M. Biskupska, Adolf hr. Bniński, Wanda Chłapowska, Stanisław Gawroński, ks. radca dr. St. Janicki, prezes Syndykatu Dziennikarzy Wlkp. red. Bohdan Jarochowski, ks. Zdzisław Lubomirski, Łęgowska, hr. Mohlowa, prezes Kajetan Morawski, ks. dziekan Płotka ze Zbąszynia, naczelnik wojewódzki Rakowski, ks. superjor Żymełko z Wilna, adw. dr. Stan. Sławski, Anna Smoczyńska, prezes Jan Sobolewski, dyr. Staemler z Warszawy, ks. prof. Stepa ze Lwowa, Trawczyńska, Nekanda-Trepkowa, a jako zastępcy pp.: Matecki, członek zarządu głównego Zw. Katol. Tow. Robotników Polskich, płk. Petrażycki, b. rektor misji polskiej w Paryżu k. Leon Łagoda, ks. Szymański, Jolanta Pilatowska i ks. rektor Posadzy.

Do głównej komisji rewizyjnej wybrano pp.: prezesa Leopolda Hebdę, b. ministra Jerzego Michalskiego i prezesa Sew. Samulskiego jako członków, a jako zastępców pp.: Marcelego Scheffsa i ks. prał. Taczaka.

Do sądu honorowego weszli pp.: adw. Dziembowski, radca Kałamajski, Krajewski, Pierzchalski, ks. kan. Zborowski.

Po wyborze władz stowarzyszenia b. wojewoda poznański Adolf hr. Bniński mówił o wskazaniach Opieki Polskiej na przyszłość, a ks. biskup Kubina z Cz stochowy wygłosił referat nt.: „Wśród rodaków Południowej Ameryki". (kl)

Wycieczka kolejarzy rumuńskich w Poznaniu

Dziś rano o godz. 5 pociągiem pospiesznym z Krakowa przybyła do Poznania wycieczka turystyczna kolejarzy rumuńskich w liczbie 28 osób. Wycieczkę prowadzi dr. Kutulescu. Gości z Rumunji powitał na dworcu z ramienia Zw. Inżynierów Kolejowych naczelnik wydziału inż. Dziekoński, poczem podejmowano uczestników wycieczki śniadaniem w restauracji dworcowej.

Goście z Rumunji, po złożeniu wizyty w dyrekcji kolei państwowych, udali się na zwiedzanie miasta i Targów.

Jutro rano jadą do Gdyni, poczem przez Warszawę wracają do Rumunji.

Pod kołami autobusu

Kórnik. (k) W pobliżu Kórnika na linji Poznań—Śrem autobus „Poznańskich Linij Autobusowych", prowadzony przez szofera Feliksa Ciężnowskiego z Poznania, najechał 6-letnią Halinę Straszewską z Kórnika.

Dziewczynka poniosła śmierć na miejscu. Według tymczasowych dochodzeń ustalono, że szofer temu nad wyraz tragicznemu wypadkowi nie zawinił.

Napad pod Skokami

Skoki. (Tel. wł.) W sobotę wieczorem o godz. 21 zostali napadnięci na szosie poznańskiej w odległości trzech kilometrów od Skoków przez nieznanego bandytę wracający z Poznania rowerami synowie rolników 23-letni Józef Kałek i 24-letni Jan Wojtaszek ze Zbietki. Zostali nagle zatrzymani okrzykiem „stój, bo strzelam". Równocześnie Kałek został zepchnięty z roweru oraz postrzelony w lewą stronę piersi, powyżej serca.

Kiedy ranny zmagał się z bandytą, kolega jego zeskoczył z roweru i od tyłu doskoczył do zbrodniarza i wyrwał mu rewolwer. Napastnik, pozbawiony broni, uciekł przez pola w stronę jeziora.

Wojtaszek ułożył rannego w rowie przydrożnym, a sam udał się do Skoków po pomoc i zameldował o wypadku na komisarjacie policji, składając równocześnie odebrany rewolwer typu Nagan nr. 96016, kal. 7.36.

W toku badania okazało się, że rewolwer się zaciął. W magazynku były jeszcze cztery naboje.

Na miejsce wypadku wyjechał natychmiast komendant posterunku w towarzystwie posterunkowego oraz lekarze dr. Foersterowie. Ofiara wypadku przewieziona została przejeżdżającym drogą samochodem firmy Barnowski z Poznania do szpitala.

Kronika wągrowiecka

— KATASTROFA SAMOCHODOWA. — Szosą z Poznania do Wągrowca jechał samochód firmy „Brzeskiauto" P. Z. 140 Pr. Niedaleko Wiatrowa, około 8 km. od Wągrowca samochód, jadąc z szybkością 50 km. na godzinę, wpadł nagle na przydrożne drzewo, rozbijając cały przód. Śmiertelnych ofiar na szczęście nie było, dwóch pasażerów uległo tylko obrażeniom głowy, jeden ręki i jeden nogi. Opatrzył ich dr. Balewski z Wągrowca. Jak się okazuje, przyczyną katastrofy było pęknięcie prawej przedniej opony. (wb.)

— KRADZIEŻ ROWERU. W tych dniach skradziono na szkodę p. J. w Srebrnej Górze, pow. wągrowieckiego, rower męski. Złodziejem okazał się niej. B., któremu rower odebrano. (wb.)

— POŻARY. W Sarbi, pow. wągrowieckim, spłonął w tych dniach chlew na szkodę rolnika Jakóba Kleisowa oraz 3 konie, 5 krów i 3 cielaki. — Rolnikowi Adolfowi Harckowi, również w Sarbi, spłonął chlew. Przyczyny obu pożarów dotychczas niewyjaśnione, straty są znaczne. (wb.)

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: N. N. św. Łazarz z podziękowaniem za otrzymane łaski, 6 zł. — Jan Zabłocki zamiast kwiatów na trumnę brata śp. Maksymiljana, 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 137.50 zł.

Stany Kansas, Texas i Oklohama nawiedziła katastrofalna długotrwała burza piaszczysta, która wywołała olbrzymie spustoszenia, zasypując całe pola i chaty. O sile burzy świadczy powyższe zdjęcie z konferencji senatorów z Texasu, którzy obradowali mając chusteczki ochraniające nos i usta od naporu piasku. — Drugie zdjęcie przedstawia 3 przechodniów zaskoczonych burzą piaszczystą.

Poezja w życiu Chińczyka

W życiu Chińczyka jest mimo ciężkich czasów dużo pogody i poezji. Przeciętny Chińczyk nie został jeszcze do tego stopnia opanowany przez chciwość, co Amerykanin lub Europejczyk. Usposobienie jego odzwierciedlają wiernie jego bajki. Cieszący się szerszą sławą literat chiński Jifung pisze o tem co następuje:

Moje lata dziecięce przeżywałem jeszcze w dawnych Chinach, które już dzisiaj dla mnie są tylko wspomnieniem młodości, gdyż kraj europejzuje się na gwałt. Matka moja potrafiła jeszcze opowiadać mi bajki chińskie. Było to wczesną jesienią, w święto pełni księżyca, które zalicza się do najbardziej uroczych świąt chińskich. Mówi się u nas, że rok jest podzielony przez święta, przeżycia uporządkowane są przez obyczaje, życie zbiorowe jest emanacją życia rodziny. Byłem wtedy również na kolacji, a uczestnicy zamierzali po jedzeniu odbyć przechadzkę na górę, by poszukać kwiatów i na pole, by zerwać owoce krzaku bawełnistego. Oznacza to bowiem szczęście znaleźć w tej pracy owoc świetle błyszczącego księżyca. Mnie atoli zatrzymała matka, gdyż byłem jeszcze za mały. Udaliśmy się więc oboje nad staw. Było to już późnym wieczorem, ale jeszcze dość ciepło. Usiedliśmy na ławce nad brzegiem, gdzie drzewa i bambusy jeszcze miały nieco liści. Księżyc przeglądał się w wodzie. Zapytałem matki, co oznaczają te ciemne plamy na księżycu.

Tuż przy zamku księżycowym — zaczęła opowiadać matka — stoi drzewo i roztacza ku niebu swój przepiękny zapach. Sędziwy ogrodnik mieszka w zamku w towarzystwie kruka. Starzec pilnuje drzewa, a kruk chciałby je zniszczyć. Gdy kruk drzewo uszkodził, przychodzi starzec i odpędza kruki, następnie udaje się do pracy a drzewo leczy się ze swych ran. Starzec jest obrońcą księżyca, na jego cześć obchodzi się święto.

Następnie matka moja opowiedziała mi inną bajkę:

Ten szlak jasny, który widzisz, to droga mleczna. Siódmego dnia siódmego miesiąca obchodzi się święto młodych dziewcząt. Cyjü, tkaczka, i Niulan, pastuch są to dwie gwiazdy na niebie. (Wega w Lirze i Attair w Orle). Tkaczka z pomiędzy dziewięciu cór nieba była siódmą. W kąpieli spotkała pastucha, zakochała się w nim, poślubiła go. Lecz tkaczka musi się rozłączyć z pastuchem, pozostaje ona na wschodzie drogi mlecznej, on zaś na zachodzie. Raz do roku wolno im się spotykać, w siódmiodniówkę. Wówczas to wrony tworzą most poprzez drogę mleczną, po którym tkaczka zbliża się do pastucha. Wczesnym rankiem, gdy zapanuje jasność, musi ona znowu wrócić na swe dawne miejsce i cieszy się na następne spotkanie. W ten sposób święto dnia siódmego jest rzewnem świętem ludzi, których kochanka jest daleko, i którzy z upragnieniem oczekują jej powrotu.

Matka opowiadała mi także o wychowaniu tkackiem: — Gdy wielki, pobożny Montse był jeszcze małym chłopcem, sprawiał on matce swej dużo kłopotów. Pewnego wieczora matka siedziała za krosnami, a Montse miał czytać. On jednakże czytać nie chciał, woląc bawić się w kamyki. Napomnienia matki nie odnosiły żadnych skutków. Wówczas to matka poodcinała cewki, wstała od krosien i rzekła: „Skoro już nie chcesz czytać, to i ja nie będę pracować przy krosnach". Montse zapamiętał sobie to upomnienie i zrozumiał je doskonale. Od tej pory uczył się pilnie i nigdy już matce nie sprawiał zmartwienia. Dzisiaj nazywa się w Chinach ten sposób wychowania ludzi wychowywanie ludzi tkackich.

Od owego wieczora zapragnąłem uczyć się. Ojciec mój posłał mnie do szkoły Konfutsego, którą dziad nasz zbudował obok naszej willi. Było tam dwóch nauczycieli: jeden literatury, filozofji i stylistyki, drugi sztuki pisania. Ojciec mój towatowarzyszył mi, zabierając drobne ofiary: pięć kartek żółtego papieru, trzy ogarki, dwie czerwone świece z złotemi symbolami i trochę ogni sztucznych. Nauczyciele i krewni przywdziali w tym dniu swe kapelusze mandaryńskie, przyozdobione górą małemi kulami. Gdy zapalono sztuczne ognie, wykonałem trzykrotne Ko-tou na czerwonych dywanach przed Konfucjuszem, odwróciłem się następnie i wykonałem jeden ko-tou ku wolnej bramie, na znak, że będę posłuszny, następnie jeden przed nauczycielem i ojcem, w dowód uznania jego troskliwości, wreszcie ostatni ukłon przed kolegami szkolnemi. Po południu uczyć musiałem się na książce, rozpoczynającej się od słów: „Ludzie są z natury dobrzy, i sobie bliscy, oddalają ich od siebie złe obyczaje". Ojciec wręczył mi równocześnie śpiewnik, zaczynający się od wiersza: „Słońce idzie — a ja wstaję, słońce znika — idę spać, kopię swą studnię — ażeby się napić, uprawiam swą rolę, by się najeść, co obchodzi mnie potęga władcy panującego?" Wiersz ten ma już blisko 4000 lat. Wówczas, kiedy on powstał, były Chiny krajem, gdzie przodowali literaci. Nieraz zbierali się ludzie z wyższych sfer dla pisania wierszy i pięknych rozpraw. To rozmarzenie wstrzymało w Chinach na 1000 lat rozwój na polu gospodarczem, naukowym i technicznem.

Plan nauki szkoły konfucjańskiej nie jest ujęty w jednolity plan nauki. Dzieci uczą się przed południem i po południu stosownie do swego wieku pięciu ksiąg kanonicznych: Si-Gin (pieśń o księdze), Szu-Hin (polityka książki), Li-Gi (obyczaj książki), I-Gin (rozwój książki), Gün-Ziu (wiosna i jesień), dalej filozofję Kontsgo, Montsego i Gautsa, przed południem sztuka pisania i historja wieczorem literatura i poezja... Nie mieliśmy ani wolnej niedzieli, ani wakacyj półrocznych, lecz tylko dni Chan-Ba, święta szkoły konfucjańskiej. Największą radość sprawiało nam święto przodków. Przypada ono na wiosnę, gdy kwitną brzoskwinie. Mieszkamy na wsi razem z 4000 bliższych i dalszych krewnych, którzy wszyscy nazywają się Fung. Święto przodków jest okresem składania ofiar praojcom i gromadzi wszystkich krewnych raz do roku na jednym miejscu Sens religijny święta mieści się w wdzięcznej pamięci dla przodków, jako założyciel rodu. Pierwszy przodek nazwiska rodowego, jest, że się tak wyrazimy, źródłem pokrewieństwa. Składa się przodkom ofiary w postaci zwierząt i roślin, a setki i tysiące ludzi, którzy uchodza za krewnych, ciągną z chorągwiami i tablicami honorowemi, w pielgrzymce od góry do góry zwiedzając groby antenatów. Podczas pochodu zapala się wśród dźwięków muzyki sztuczne ognie. Po pielgrzymce wszyscy krewni gromadzą się w domu praojców, jedzą i piją w sali rodowej jako goście rodziny, mężczyźni osobno i dzieci osobno. Przywiązanie wśród generacji jest ogromne. Bywa nieraz, że małego chłopczyka nazywa się wujkiem albo dziadkiem. Życie zbiorowe w Chinach nie polega na prawie ani na religji lecz na Tao-De, co równoznaczne jest mniejwięcej z moralnością i etyką. Stróżami nie są tu uzbrojeni policjanci lub kapłani, lecz literacko wykształceni krewni.

W i P.

Piątkowa premjera operetki „Katja tancerka" w Teatrze Wielkim spotkała się z niebywałem przychylnem przyjęciem przez licznie zebraną publiczność. Również głosy prasy odniosły się z największem uznaniem o „Katji tancerce", co zapewnia tej operetce dalsze powodzenie na naszej scenie. Fotografja powyższa przedstawia wnętrze drugiego aktu projektu art.-malarza Zygmunta Szpiugiera.

Tam, gdzie się drukują banknoty

Do wielu „ciekawostek" nadsekwańskiej stolicy zaliczyć należy zakłady drukarskie, znajdujące się na peryferjach przedmieścia Clermond-Ferrand. Jest to grupa ładnych, w jasnym kolorze utrzymanych budynków, o szarych, łupkowych dachach. Całość nie wywiera zupełnie wrażenia zakładu przemysłowego, lecz ma raczej charakter zamożnej podmiejskiej kolonji. A jednak zabudowania te mieszczą w sobie warsztaty pracy i to pracy poniekąd „zakonspirowanej". Można bowiem pójść o zakład, że na pytanie: „Gdzie są drukowane banknoty francuskie?", na sto inteligentnych paryżan, może trzech da ściślejszą, rzeczową odpowiedź.

Ale bo też, czy warto interesować się instytucją, do której dostęp dla wszystkich „ciekawskich", choćby nawet wysoko postawionych, jest absolutnie i kategorycznie zabroniony? Żaden arsenał, żadne biuro szpiegowskie nie jest tak czujnie strzeżone, jak fabryka francuskich not bankowych. O samowolnem przedostaniu się do kompleksu budynków fabrycznych nie może być mowy, gdyż cały zakład otoczony jest parkanem, najeżonym żelaznemi sztachetami, przez które przepływa prąd elektryczny o wysokiem napięciu, prócz tego zewsząd spozierają baczne oczy detektywów.

Jest rzeczą zgoła niemożliwą dowiedzieć się jakichkolwiek szczegółów odnośnie prac dokonywanych w drukarni, gdyż urzędnicy i robotnicy, zatrudnieni w wytworni pieniężnych znaków obiegowych, zobowiązani zostali pod przysięgą do zachowania absolutnej dyskrecji co do rodzaju i sposobu wykonywanych przez nich robót.

Zakład w Clermond-Ferrand, prócz wytwarzania samych banknotów, produkuje na miejscu także wszelkie artykuły, wchodzące w zakres drukarstwa, a więc: czerń drukarską, farby oraz różne przybory pomocnicze. Jedyny wyjątek stanowi papier, który sprowadza się z pewnej papierni, położonej w odległości dwudziestu kilometrów od Clermond-Ferrand, a będącej również własnością Banku Francuskiego. Przyczyną faktu tego jest okoliczność, że papier banknotowy winien mieć pewne szczególne właściwości, zwłaszcza pod względem gibkości i trwałości. Dla wytworzenia tego rodzaju papieru musi być użyta woda specjalnego gatunku. Jak się okazało, odnośnym wymaganiom odpowiada woda rzeczki Allier, nad którą też papiernia banku została zbudowana. Składniki tej wody badane są skrupulatnie codziennie w laboratorjum w Clermond-Ferrand i z chwilą gdyby stwierdzone zostało choć najmniejsze odchylenie od istniejącej normy analitycznej, to praca papierni zostałaby natychmiast wstrzymana.

Kontrola, jakiej podlegają osoby zatrudnione w drukarni banknotów, jest z natury rzeczy niezmiernie rygorystyczna: każdy krok, każdy rękoczyn pracownika jest ściśle dozorowany i śledzony. Niezadrukowany papier dostarczany jest do zakładu w arkuszach o rozmiarze sześciu lub ośmiu banknotów, przyczem arkusze te są wielokrotnie przeliczane, rejestrowane i t. d. Każda poszczególna maszyna drukarska znajduje się pod ustawicznym nadzorem kilku detektywów fabrycznych, ci zaś znów pozostają stale „pod okiem" wyższej władzy kontrolującej.

Również stosowane są wszelkie środki ostrożności przy niszczeniu starych, zużytych lub wycofanych pieniędzy papierowych. Te ostatnie zostają skrupulatnie przeliczane, numerowane i sortowane, poczem wrzucane są do aparatu w rodzaju sieczkarki, który je tnie na drobne kawałki.

Rzecz zrozumiała, że przy takiej pieczołowitej „opiece" kierownictwa drukarni, jakiekolwiek niedopuszczalne „manipulacje" zgóry skazane są na niepowodzenie. W przeciągu dwudziestu lat, zdarzył się tylko jeden wypadek kradzieży banknotów, a czynu tego dokonała osoba postronna, mianowicie pewien murarz zatrudniony przy remoncie budynku. Człowiekowi temu udało się „ściągnąć" paczkę nowiutkich banknotów na sumę 700 tysięcy franków. Aliści już po upływie pół godziny zmuszony był on rozstać się z tą fortuną, a swój nieoględny „rękoczyn" musiał odpokutować siedmioletnią kaźnią.

Podróżują na gapę

W Marsylji wykryła niedawno policja klub „podróżujących na gapę". Założyciele klubu postawili sobie za zadanie udzielać w słowach i w czynie rady i pomocy tym członkom klubu, którzy pragną podróżować bez biletu na kolejach i na okrętach. W tym celu klub utrzymuje jako instruktorów doświadczonych trampów i włóczęgów zawodowych, którzy za pełną opłatą udzielają porad i wskazówek, jak należy się urządzać, aby się dostać bez biletu do pociągu, na pokład okrętu, jak podróżować, jak się wykręcać, jeśli kontroler przyłapie na gorącym uczynku. Do klubu należało i z „działalności" jego korzystało, jak się okazało w toku śledztwa, sporo ludzi zamożnych, którzy uprawianie podróży „na gapę" uważali jako ekscentryczną i podniecającą rozrywkę. Pomimo wykrycia klubu i zdemaskowania jego właściwej działalności, policja przypuszcza iż funkcjonuje on dalej jako klub tajny.

Jak bardzo rozpowszechniona jest plaga podróży na gapę, wiedzą o tem najlepiej kompanje okrętowe np., które oceniają przeciętnie roczną liczbę „zajęcy", podróżujących na okrętach transatlantyckich z Europy do Ameryki, na 20,000! Większa część tych pasażerów rekrutuje się z pośród ubogich ludzi, którzy z musu uciekają się do tej niezbyt bezpiecznej metody podróżowania. Ale w tej liczbie znajdują się także i ludzie zamożni, którzy decydują się na ryzyko podróży na gapę tylko z chęci przeżycia przygód niezwykłych. Jeszcze większą cyfrę wykazuje ta kategorja podróżnych w Indjach, gdzie sięga ona podobno 2 miljonów rocznie, co wyrządza towarzystwom kolejowym ogromne szkody i straty. Nie brak też wagabundów jeżdżących bez biletów w Rosji Sowieckiej, gdzie na linjach drugorzędnych stanowią oni prawdziwą plagę, z którą nie mogą się uporać władze kolejowe ani milicja.

Konwencja Roericha w Europie?

Znakomity malarz i rysownik rosyjski, E. Roerich, który po przewrocie przeniósł się z Rosji na stałe do Stanów Zjednoczonych, zyskał tam sobie sławę i rozgłos nietylko dzięki swej pracy artystycznej, lecz również, i w większej jeszcze mierze, jako autor i inicjator t. zw. Konwencji Roericha, przyjętej przez wszystkie państwa Ameryki Północnej i Południowej. Konwencja ta polega na rozciągnięciu zasad konwencji genewskiej w czasie wojny, o ochronie szpitali i lazaretów przed ogniem działowym i atakami, również i na gmachy o wartości i przeznaczeniu kulturalno-artystycznem, jak to: pałace, kościoły, gmachy publiczne ratusze etc. Flaga genewska Czerwonego Krzyża chronić będzie odtąd narówni ze szpitalami gmachy o wartości nieprzemijającej dzieł sztuki. Otóż dziennik budapesztański „Pester Lloyd" wystąpił z inicjatywą propagowania zasad konwencji Roericha w Europie i przyjęcia jej przez państwa zainteresowane w ochronie w czasie wojny zabytków architektury, gmachów będących świadectwem kultury przeszłej czy współczesnej. Przyznać trzeba, że inicjatywa jest bardzo celowa i szlachetna, zwłaszcza zaś w tych czasach, niespokojnych, gdy widmo wojny powietrznej spędza sen z oczu niejednego miłośnika sztuki i przyjaciela kultury.

Głód mieszkaniowy

— Powiadam ci, że mieszka on w tak ciasnym pokoiku, iż gdy słońce wchodzi przez okienko, to on musi wyjść.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Wędrówki po Targach Poznańskich

Uwagi ogólne

Biorąc rzecz czysto cyfrowo, tj, liczbę wystawców na tegorocznych XIV. Międzynarodowych Targach Poznańskich, możnaby już dziś stwierdzić, że Targi udały się doskonale. Sprawa ta nie jest jednak — jak wszystkie zresztą zagadnienia gospodarcze — tak całkiem prosta. Aby sobie uprzytomnić całą sytuację, rzućmy okiem wstecz, na Targi poprzednie.

Przed dwoma laty Targi Poznańskie pod względem liczby wystawców wykazały pełny — jak na ogólną depresję — sukces. Dopisali również cyfrowo interesenci, lecz tak jedni jak i drudzy przybyli tylko siłą rozpędu targów poprzednich, przybyli zniechęceni i pełni zwątpienia — poprostu z przyzwyczajenia — to też wyniki końcowe były prawdziwie kryzysowe.

W roku ubiegłym, przed Targami sytuacja przedstawiała się — powiedzmy to szczerze — prawie że beznadziejnie. Wielu stałych wystawców odpadło i żadną perswazją niemożna ich było skłonić do udziału. Lecz ubytek ten uzupełnili częściowo inni, nowi ludzie, którzy przyszli bez namowy, przyszli z przekonaniem, że „trzeba coś robić". Z pewnym wysiłkiem zdołano również wciągnąć rzemiosło, które, zdecydowawszy się raz, stanęło pełne dobrych chęci i nadziei i — rzecz dziwna — mimo kryzysowej liczby wystawców, mimo bardzo przeciętnej frekwencji, Targi przyniosły nadspodziewane wyniki realne.

Tak więc o wartości każdych Targów decyduje nietyle liczba wystawców, nie tyle frekwencja publiczności (której ciężar gatunkowy bywa bardzo różny) ile nastrój — w pojęciu giełdowem — i efetywne rezultaty.

Rozważając przed rokiem wyniki ówczesnych Targów, powiedzieliśmy w tem miejscu, że ci, którzy, otrząsnąwszy się z apatji, stawili się na Targi, moralnie przełamali kryzys. Czy prognoza ta była trafna, dowiemy się za tydzień z wyników tegorocznych.

Na razie przyjrzyjmy się obliczu zewnętrznemu pokazu gospodarczego.

Potężny przyrost liczby wystawców objął wszystkie działy wytwórczości, szczególnie jednak uwydatnił się w przemyśle metalowym Jestto okoliczność niezmiernie ważna z tego względu, że przemysł ten dzieli się na liczne poddziały, które przy małej liczbie wystawców obejmowały dwa lub zgoła jedno stoisko, wskutek czego cały ten dział stawał się chaotyczny, a nieszczęsny klient, szukając danej branży nierzadko „przegapił" jedyne często nieduże stoisko. Ponadto brak skali porównania dawał się we znaki w sposób bardzo niemiły dla obu stron, gdyż wystawca nie mógł uwydatnić swej ewtl. wyższości nad konkurencją, a nabywca, nie znając cen i wyrobów innych, wstrzymywał się z zamówieniem.

Drugim działem, który wykazał niemały przyrost, jest dział spożywczy. — Przemysł chemiczny zawsze licznie reprezentowany, utrzymał się w dotychczasowych ramach z małym przyrostem. Poważnie rozrosły się również działy galanteryjne oraz wyrobów rzemiosła.

Bardzo liczne są także zbiorowe stoiska państw zagranicznych, co świadczy o coraz dalszym zasięgu naszych Targów.

Procentowo podniósł się najbardziej udział przemysłu radjowego, który dotychczas zajmował zazwyczaj tylko jedno stoisko (za wyjątkiem roku ub., gdzie już nastąpił pewien przyrost), a obecnie zajął pół hali.

Działów nowopowstałych nie będziemy tu wyliczać, gdyż znajdzie się dla nich miejsce w osobnych omówieniach.

Tak przedstawiałaby się sytuacja w poszczególnych działach przemysłowych.

Frekwencja publiczności już w pierwszym dniu przeszła oczekiwania. Napływ gości był tak duży, że miejscami tworzyły się prawdziwe zatory, a jak wynika z rozmów z wystawcami, procent poważnych interesentów jest niemały.

A więc stwierdzamy: Tendencja mocna! (ac)

SPROSTOWANIE

W artykule „Nowe ulgi podatkowe są poważne", umieszczonym w nr. 194 „Kurj. Pozn.", zaszły w druku następujące błędy, które pragniemy sprostować: Początek ustępu 2 winien opiewać: „Autor ma widocznie na myśli ulgi, które zostały przyznane rozporządzeniem ministra skarbu z dnia 28 marca 1935 (Dz. Ust. nr. 22 poz. 135)", itd. Początek ustępu 3 winien opiewać: „Od dnia 19 kwietnia br. weszło jednak w życie rozporządzenie ministra skarbu z dnia 15 kwietnia 1935 r. (Dz. Ust. nr. 29 poz. 225)", itd. Początek 8 ustępu brzmi: „Wielką zaletą tego rozporządzenia jest...

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Giełdy papierów wartościowych wykazywały w okresie poświątecznym dość duży zastój, przy tendencji niejednolitej. Na giełdzie nowojorskiej panował przeważnie nastrój mocny zarówno dla akcyj jak i papierów o stałem oprocentowaniu. Pożyczki polskie, z wyjątkiem stabilizacyjnej, wykazywały zwyżkę kursów. W dniu 26 bm. notowano (w nawiasach cyfry z 18 bm.): 8 proc. Poż. Dillona 90.00 (89.00), 7 proc. Poż. Stabilizacyjna 110.00 (111.50), 6 proc. Poż. Dolarowa 79.00 (77.50), 7 proc. Poż. m. Warszawy 70.00 (69.25), 7 proc. Poż. Śląska 70.50 (70.00). Obroty na giełdzie londyńskiej nie osiągnęły większych rozmiarów. Dobrym popytem cieszyły się w dalszym ciągu brytyjskie papiery państwowe, poszukiwane były również pożyczki indyjskie. Na rynku akc. dała się zauważyć niu. Pożyczki polskie, z wyjątkiem Stabilizniżka papierów kolejowych, natomiast zwyżkowały akcje przemysłu budowlanego, hutniczo - żelaznego i tytoniowego. Giełda paryska miała usposobienie mocniejsze. Zwyżkowały renty, akcje przemysłu węglowego, chemicznego, samochodowego i niektórych przedsiębiorstw komunikacyjnych. Na giełdzie berlińskiej przeważał nastrój słaby. Publiczność wstrzymywała się od zawierania transakcyj a również udział spekulantów był mały. Natomiast na giełdzie wiedeńskiej panowała tendencja mocna, a niektóre zebrania przeszły pod znakiem silnej haussy. Przyczyną tego były duże zlecenia ze strony publiczności i zakupy banków na własny rachunek. Poza tem duże zakupy uskuteczniały banki zagraniczne, zwłaszcza czeskosłowackie i budapeszteńskie, jakoteż spekulacja zawodowa. Tak znaczne zainteresowanie papierami giełdowemi wywołane zostało ogłoszeniem programu wielkich robót publicznych w Austrji, które przyczynią się do znacznego spadku bezrobocia i do ożywienia życia gospodarczego, a w szczególności zwiększą zatrudnienie w przemysłach pracujących dla potrzeb budownictwa.

Sytuacja na giełdzie warszawskiej zmianie nie uległa. Zapotrzebowanie na dewizy było nieco większe. Kursy dewiz amerykańskich lekko zniżkowały. Czeki New York spadły z 5.30⅜ na 5.29¾, a kabel z 5.31 na 5.29½. Kursy dewiz europejskich większym wahaniom nie uległy. Banknoty dolarowe notowano 5.30 — 5.29, dolary złote 9.07 — 9.08, ruble złote 4.68 — 4.66, ruble srebrne 1.73, bilon srebrny 0.80 zł. Za czerwońce sowieckie płacono 1.55 — 1.60 złotych.

Ziemiopłody

W ubiegłym tygodniu ceny na światowych rynkach zbożowych kształtowały się dość niejednolicie z dużą zmiennością u-

sposobienia. Naogół jednak obecnie ceny utrzymują się na poziomie o 25 do 30 proc. wyższym niż w kwietniu ub. roku. Na ten pomyślny rozwój sytuacji złożyły się z jednej strony wzmożony popyt w krajach europejskich, z drugiej zaś większa wstrzemięźliwość podaży eksporterów argentyńskich. Eksport australijski zaś absorbowany był prawie wyłącznie przez kraje Dalekiego Wschodu. Na zwyżkę cen wpływały w dalszym ciągu doniesienia o szkodach spowodowanych burzami piaskowemi w Stanach Zjednoczonych, wskutek czego kraj ten prawdopodobnie i w przyszłym roku nie wróci do dawnej swej roli eksportera.

W Polsce — za wyjątkiem podniesienia się ceny pszenicy o 0,25 zł — żadnych zmian nie zanotowano.

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	22. 4.	23. 4.	24. 4.	25. 4.	26. 4.	27. 4.
Pszenica						
Warszawa	—	18,00	18,00	18,00	18,00	—
Poznań	—	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00
Bydgoszcz	—	15,75	16,00	16,00	16,00	16,00
Łódź	—	18,00	—	18,00	—	—
Żyto						
Warszawa	—	14,50	14,50	14,50	14,50	—
Poznań	—	14,75	14,75	14,75	14,75	14,75
Bydgoszcz	—	14,50	14,80	14,80	14,80	14,50
Łódź	—	14,75	—	14,75	—	—
Jęczmień						
Warszawa	—	18,00	18,00	18,00	18,00	—
Poznań	—	17,75	17,75	17,75	17,75	17,75
Bydgoszcz	—	17,50	17,50	17,50	17,50	17,50
Łódź	—	15,50	—	15,50	—	—
Owies						
Warszawa	—	16,00	16,00	16,00	16,00	—
Poznań	—	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00
Bydgoszcz	—	14,75	14,75	14,75	14,75	14,75
Łódź	—	15,75	—	15,75	—	—

Masło

Ubiegły tydzień sprawozdawczy od 21 do 27. 4. minął spokojnie. Skutkiem niewyjaśnionej sytuacji hurtownicy ograniczali się do pokrywania dziennego zapotrzebowania, co wobec zwiększonych poświątecznych dostaw spowodowało dalszą zniżkę cen. Transakcje uskuteczniono na poziomie zł 2.20 do 2.40 za kg. masła pierwszego gatunku w hurcie, przy tendencji zniżkowej.

Jaja

Dowóz jaj wzrasta. W dninu 27 bm. płacono za jaja świeże z Poznańskiego zł 68 do 70 za skrzynię 24-kopową. Tendencja spokojna.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Świadectwa przemysłowe dla rzemieślników, sprzedających wyroby własnych warsztatów na targach i jarmarkach.** Min. skarbu okólnikiem z dn. 6/III 1935 r. L. D. V. 3403/4/35 zwolniło rzemieślników, prowadzących warsztaty na podstawie świadectw przemysłowych kategorji VIII-ej i posiadających karty rzemieślnicze, od obowiązku wykupywania odrębnych świadectw przemysłowych na sprzedaż wyrobów swoich warsztatów na rynkach w dni targowe i jarmarczne. Jednocześnie min. upoważniło izby skarbowe do umarzania na wniosek urzędu skarbowego, wszczętego postępowania karnego, zaległych należności za świadectwo przemysłowe oraz kar pieniężnych, wymierzonych z tytułu niewykupienia świadectw. (k)

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 31 z dnia 26 kwietnia 1935 r. opublikowane zostały m. in. następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: rozp. min. skarbu z dn. 9 kwietnia rb. wydane w porozumieniu z ministrami: przem. i handlu oraz rolnictwa i r. r. o częściowej zmianie taryfy celnej wywozowej (poz. 229); rozp. ministra skarbu z dnia 13 kwietnia br., wydane w porozumieniu z ministrem przem. i handlu, w sprawie poboru scalonego podatku przemysłowego od obrotów piwem, napojami winnemi, wódkami gatunkowemi, octem, kwasem octowym i drożdżami (poz. 230); rozp. ministrów: spr. wewn. skarbu oraz przem. i handlu z 16 kwietnia rb. o organizacji i trybie postępowania komisyj oszczędnościowo - oddłużeniowych dla samorządu (poz. 231).

(k) **Sytuacja walutowa.** W sobotę na giełdach walutowych trwała w dalszym ciągu słabsza tendencja dla walut angielskiej i amerykańskiej. Dewiza na Zurych, która w piątek przejściowo się poprawiła, w sobotę ponownie osłabła, zbliżając się do dolnego punktu złota, jakkolwiek nie osiągając go. Jednocześnie dewiza na Paryż zwyżkowała w Zurychu. Dewiza na Amsterdam wykazała w Paryżu wzmocnienie, w Zurychu pozostała bez zmian, natomiast w Warszawie wyraźnie osłabła. Dewiza na Paryż w dalszym ciągu osłabła w Warszawie.

(k) **W sprawie Przysposobienia Gospodarczego.** W związku z artykułem informacyjnym o „obozach pracy Przysposobienia Gospodarczego", zamieszczonym w nr. 192 „Kurjera Poznańskiego", zwraca nam uwagę kierownik sekretarjatu okręgowego Przysposobienia Gospodarczego p. dr. Gordziałkowski, iż do artykułu tego zakradły się pewne nieścisłości. Mianowicie nie można używać określenia „obozy pracy P. G.", a tylko „obozy P. G.", gdyż żadna praca w obozach tych nie ma być wykonywana. Opłaty zaś za praktykę odprowadzane będą nie do kierownictwa obozu, lecz do ministerstwa przemysłu i handlu, które z funduszów zebranych w całym kraju, pokrywać będzie ewtl. deficyty poszczególnych okręgów.

(k) **Czy listy ekspress i listy polecone niepotrzebne?** Na ostatniem posiedzeniu rady XIII grupy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego rozpatrywane były obszernie sprawy pocztowe. W dyskusji podkreślono, że doręczanie listów zwyczajnych przez pocztę odbywa się naogół w sposób zupełnie prawidłowy, a wypadki zaginienia listów należą do rzadkości. Natomiast stwierdzono, że doręczanie listów ekspress oraz poleconych, dokonywa się nieraz później, niż doręczanie listów zwyczajnych, a w każdym razie nie wcześniej. W dodatku gwarancja, którą daje rekomendacja listu, za wyjątkiem wypadków, w których posiadanie dowodu wysłania listu jest niezbędne ze względów prawnych, nie jest w praktyce większa od gwarancji za listy zwyczajne. Wobec tego postanowiono wystosować do Związków członkowskich apel, ażeby wpływały na swych członków w kierunku ograniczenia nadawania listów ekspress i poleconych (l)

Z ZAGRANICY

(z) **Dalsza zwyżka cen srebra.** Haussa na rynku srebrnym trwa w dalszym ciągu. W dniu 26 bm. płacono w Londynie za srebro w sztabach w transakcjach terminowych 36⅜ centów za uncję wobec 35 centów w dniu 25 bm. Jednocześnie w Nowym Jorku notowano w dniu 25 bm. za uncję srebra zagranicznego, sprzedawanego za gotówkę — 77 cts wobec 71,62 cts w dniu 24 bm. W ten sposób cena srebra zagranicznego w Nowym Jorku ponownie osiągnęła poziom bardzo zbliżony do poziomu, wyznaczonego przez skarb jako cena zakupu srebra z kopalń krajowych.

Z prasy gospodarczej

Sytuacja walutowa w oświetleniu „Le Capital"

„Le Capital", komentując sytuację banków emisyjnych w Szwajcarji, Holandji i Francji, pisze, co następuje:

Bilanse banków emisyjnych Szwajcarji i Holandji również i w tym tygodniu wykazały odpływ złota, co tłumaczyć należy dalszym wysiłkiem w kierunku utrzymania waluty. Bilans Banku Francji stwierdza odpływ złota w wysokości około 350 milj. fr. Suma ta wydaje się być saldem odpływu złota do Belgji i Londynu oraz dopływu z Holandji i Szwajcarji. Odpływ do Belgji następuje ze względu na mocne kształtowanie się kursu franka belgijskiego.

Omawiając sytuację giełdową, dziennik twierdzi, iż pomimo względnego spokoju giełdy, daje się wyraźnie wyczuć, iż spekulacja czuwa, zachowując swe stanowisko zajęte przed trzema tygodniami. Spekulacja ta ma na uwadze 3 waluty: florena, franka szw. i pesetę. Lir nie jest obecnie atakowany ze względu na całkowitą kontrolę rynku walutowego przez rząd włoski. Jednakże w angielskich kołach finansowych los lira zaczyna być dyskutowany.

Konkurs okien wystawowych

Dodatkowe zgłoszenia udziału firm w konkursie okien wystawowych

Do firm, biorących udział w naszym konkursie okien wystawowych, a ogłoszonych w spisie w obu niedzielnych wydaniach naszego pisma — zgłosiły ostatnio swój udział w konkursie następujące firmy:

W branży bławatniczo-konfekcyjnej:

Kałamajski, towary krótkie, Tama Garbarska 6, m. 7.

Urządzenia wnętrz:

„Occasion", Franszczyński Fr., biżuterja, Al. Marcinkowskiego 24.

W branży artykułów spożywczych:

Fr. Tomiak, piekarnia i cukiernia, Chwaliszewo 7/8.

Ponadto prostujemy błędy w ogłoszonym wykazie firm, biorących udział w konkursie:

W branży bławatniczo-konfekcyjnej mylnie wydrukowano adres firmy J. Schubert, wł. St. Muszyński, skład włókienniczy — powinno być: Stary Rynek 76, a nie, jak mylnie podano: St. Rynek 95/96.

W branży artykułów różnych powinno być: K. Dybicki, wł. St. Dybicki, wyroby tytoniowe i przybory do palenia, Wrocławska 1" — oraz zamiast St. Waskresieńka, „Żarówka" i t. d. powinno być: „Żarówka", Al. Marcinkowskiego 16.

SPORT

XV jubileuszowy bieg „Kurjera Poznańskiego"

Noji zwycięża w biegu senjorów — Andrzejewski („Warta") w biegu junjorów — 68.92 m w oszczepie

Jubileuszowa impreza „Kurjera Poznańskiego" obramowana była ogólno-polskimi zawodami lekkoatletycznemi, które rozpoczęto po odegraniu hymnu narodowego, prezentacja zawodników i wciąganiu na maszt sztandaru przez najstarszego zawodnika chorążego Adamczaka, biegiem na 100 m, w którym zwyciężył Biniakowski (W) 11,3 s., 2) Szymański (S. — Leszno) 11,6 s., 3) Tęsiorowski (AZS — Poznań), 4) Czysz (Stadjon), 5) Marcysiak (W).

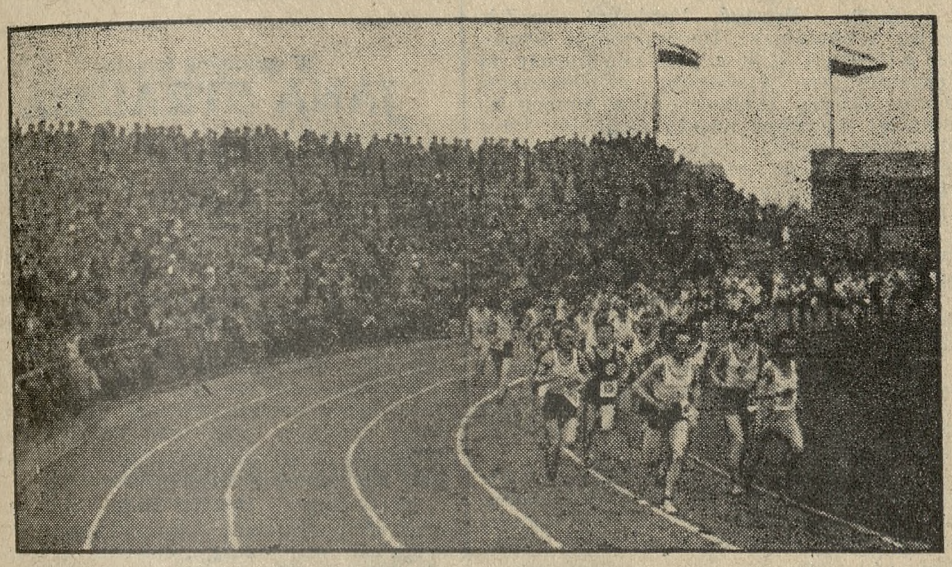

Na drugiem okrążeniu stawka zawodników już się rozciągnęła. Prowadzi Hartlik przed Nojim.

W biegu na 400 m bez wysiłku zwyciężył: 1) Biniakowski (W) 52,55 s., 2) Pujanek (S. — Leszno) 54,7 s., 3) Marcysiak (W) o metr.

Bieg na 800 m: 1) Lesicki (W) 2.08,8 m, 2) Siuda (AZS) 2.09,4 m, 3) Kupś (KPW), 4) Gottschalk (W).

W skoku o tyczce zwyciężył Kluk (Legja — Wwa) 3.60 m, 2) i 3) Adamczak i Barwicz (Warta) po 3.30 m, 4) Bańkowiak (S. — Leszno) 3.20 m.

W skoku wzwyż niespodzianek nie było. 1) Pławczyk (AZS — Wwa) 1.81 m, 2) Lokajski (Wka) 1.76 m, 3) Hoffmann (W) 1.71 m, 4) Schmidt (W).

Pchnięcie kulą: 1) Heljasz (W) 15.25 m, 2) Hoffmann (W) 13.85 m, 3) Kotowicz (AZS — P) 13.51 m, 5) Pławczyk (AZS — Wwa) 12.02.

Rzut oszczepem: Lokajski i Turczyk wydali sobie klasyczny pojedynek. Stale rzucali około 60 m, aż wreszcie w czwartej kolejce Turczyk ustanawia nowy rekord Polski. Po za konkursem Lokajski próbuje jeszcze raz szczęścia i oszczep pada na odległość 68.92 m! Świetny doprawdy wyczyn! 1) Turczyk (W) 65.73 (rekord Polski), 2) Lokajski (Wka) 63.13 m, 3) Świetlik (W) 52,01 m, 4) Hoffmann (W) 47.80 m.

JUNJORZY NA STARCIE

Jeszcze daleko do końca rozgrywanych na boisku konkurencyj, a już wkracza na stadjon barwny korowód przełajowców w sile 94 junjorów i 81 senjorów, prowadzony przez tradycyjnego już kierownika i oddanego sprawie p. Stefana Weselika. Kilku nie dopuściła do startu sroga, dbająca o zdrowie młodzieży komisja lekarska w osobach pp. dr. Śniegowskiego i dr. Paszkowskiego. „Starszyzna" zawodnicza rozsiadła się pod bramką, młodzież natychmiast rozstawiła się na starcie. Krótka chwila kontroli i już pada strzał startera!

Na trasie prowadzi Janiszewski. Nazwisko nie wiele mówi. Że jednak jest on z „Warszawianki", więc snują się domysły: może uczeń mistrza Kusocińskiego? Może w ukryciu chodowany talent, przecież nie darmo junjorka przysłali z Warszawy! Wtajemniczeni wiedzą, że i w popularnych zielonych barwach biegnie ktoś, na którego bardzo się liczy! Dystans dla nich nie długi, więc też nie długo trwa, i wracają. Pierwszy wpada ów Janiszewski, drugi ktoś w niebieskich spodenkach, trzeci ten... w zielonych spodenkach. Jeszcze jedno okrążenie bieżni. Zielony wychodzi, zrównał się z liderem, wyprzedza go! Tego za wiele Janiszewski zrywa się, znów wybiega, prowadzi. Kolejność zwycięzców zdaje się być ustalona. Aż na ostatnich dwustu metrach z maestrją zielone spodnie znów się zbliżają, dochodzą, mijają, zwyciężają! Warta! Warta! grzmią tysiączne głosy na trybunach! Zwyciężył! Pierwszy przerywa taśmę Andrzejewski (Warta), pokrywając dystans około 2000 m w 9:01,8 m; o 10 kroków za nim 2) Janiszewski (Warszawianka). Walka tych dwóch młodzików, to jak zażarte zapasy dwóch tytanów bieżni, to widowisko, godne Nurmich i Kusocińskich! Na dalszych miejscach: 3) Nowak (KSM Szamotuły), 4) „Rymont" (niestow.), 5) Dudziński (KSM-Kazimierz), 6) Swinarski (niestow.), 7) Popiołek (Gimn. K. S. - Kościan), 8) Przybylski (HCP), 9) Wesołowski (KSM), 10) Klimaszewski (niestow.), 11) Czekała (KSM-Główna), 12) Aleksiewicz (Sokół), 13) Szczęsnowski (KSM), 14) Bartoszewski (KSM), 15) Gołaski (KSM), 16) Kluge (KSM), 17) Gniewoski (niestow.), 18) Boesche (SC - Poznań), 19) Kupś (S.-Kościan), 20) Nelken (niestow.) i t. d. Ukończyło 65 zawodników.

BIEG JUBILEUSZOWY

Zaledwie zdołano „uprzątnąć się" z junjorami, a już falanga 81 zawodników czeka znaku startera. Brak niestety Fiałki (Cracovia), którego zmierzenia się z Nojim czekaliśmy z dużą ciekawością. Reszta zgłoszonych asów zato w komplecie. Silnie rusza z startu Hartlik i prowadzi na okrążeniu. Wysuwają się na czoło asy biegu. Noji nie zrywa z miejsca. Widać, że do talentu doszła szkoła. Maruderów narazie nie ma. Wyszli po za bramę maratońską. Czekamy ich powrotu. Tymczasem zwycięzcy z biegu junjorów zbierają oklaski w czasie honorowego okrążenia. Obydwóch z pierwszych miejsc nie ma — są niedysponowani. Idziemy na chwilę do szatni. Andrzejewski zmęczony, rozciągnięty jest na ławce w opiece sanitarjuszy. Nad nim stoi... dumny ojciec! Jeszcze chwila — z trasy melduja, że Noji prowadzi i już motocykl zwiastuje wbiegnięcie czoła na bieżnię. Wpadają, czoło się nie zmienia ,dopiero na dalszych miejscach jeszcze tu i ówdzie walki choćby o jedno miejsce lepsze w lokacie. Grzmiące oklaski witają zwycięzcę: Noji zużył 12:28 min. na przebiegnięcie trasy. 2) Karczewski (Warszawianka) wpada na metę, zdaje się, niezmęczony, ale o zwycięstwo na ostatnich metrach już się nie kusił. 3) Grygołowicz (Warta) — jako pierwszy poznańczyk. 4) Hartlik (Stadjon), 5) Janowski (Warta), 6) Janicki (KSM), 7) Chmielarz (Astra-Krotoszyn), 8) Andrzejewski (S.-Mieścisko), 9) Rogalski (KSM), 10) Mańkowski (KSM-Stęszew), 11) Kluge B. (niestow.), 12) Robiński (Warta), 13) Kegel (KSM), 14) Jakubowski (Sokół), 15) Arning (KSM), 16) Kluge W. (niestow.), 17) Tomczak (Goplanja), 18) Skrzynecki (Astra-Krotoszyn), 19) Knieć (Warta), 20) Woźniak (KSM-Brudzyń). Na szarym końcu jeszcze komuś oklaski. To dobiega laureat naszych biegów, po raz piętnasty walczy — a równocześnie syn jego stanął dziś po raz pierwszy do biegu junjorów. Brawo, p. Piaskowski! Bieg ukończyło 62.

Po ustaleniu miejsc przez osobną komisję, zebrali się zawodnicy do rozdania nagród. Krótkim wstępem poprzedza uroczystość prezes Pozn. OZLA, p. Bronisław Szwarc, podkreślając propagandowe zasługi „Kurjera Poznańskiego" około rozwoju lekkoatletyki polskiej, a szczególnie poznańskiej. Następnie p. redaktor Herniczek, składając organizatorom podziękowanie za trudy, a zawodnikom winszując zwycięstw i sukcesów, wezwał ich do pilnej nad sobą pracy, by godnie bronić w przyszłości barw Polski. Wręcza nagrody pierwszym dziesięciu z biegu senjorów i 5 junjorów. Podkreśla z dumą, że zwycięzca biegu głównego wyszedł z szeregów zasłużonej organizacji sokolej, a zwycięzca junjorów z szeregów tak około sportu polskiego zasłużonej „Warty". Pierwszy poznańczyk, Grygołowicz Warta, otrzymuje osobno tradycja uświecone upominki. Teraz występuje sędziwy honorowy prezes „Warty" i wręcza Kat. Stow. Młodzieży w ręce prezesa p. dyr. Grandkowskiego ufundowaną przez siebie nagrodę za najliczniejszy udział. P. dyr. Grandkowski wręczył puhary K. S. M. P. Stefan Weselik wręcza nagrody zawodnikom „Sokoła", wreszcie przedstawiciel klubu „Goplana" wręcza nagrodę pierwszemu zawodnikowi tego klubu p. Tomczakowi.

Nagrodę wędrowną dla organizacji, z której wyszedł zwycięzca biegu junjorów składa p. redaktor Herniczek w ręce wiceprezesa „Warty", p. Edmunda Szyca i wreszcie prezes p. Szwarc wręcza nagrody pamiątkowe zwycięzcom z konkurencyj, rozegranych na boisku.

Impreza miała jasne punkty, miała też, niestety, cienie. Do jasnych stron zaliczamy świetnie udane biegi przełajowe, poza tem piękną walkę i świetne wyniki w rzucie oszczepem. Do cieni zaliczamy niedopisanie w starcie kilku zgłoszonych czołowych zawodników, chłodną pogodę, wpływającą bardzo ujemnie na przebieg konkurencji i nie na ostatku administrację „Stadjonu".

„AZS" — Warszawa mimo potwierdzenia przyjętych zaproszeń dopiero w ostatniej chwili zapowiedział telegraficznie przyjazd tylko Pławczyka, inni tłumaczyli się bądź to... lokalnemi imprezami, bądź też nie uważali nawet za potrzebne się usprawiedliwić. Przykro to stwierdzić, należy jednak usprawiedliwić organizatorów (Poznański OZLA). Mając potwierdzenia, nabyli przekonania, że zobowiązania będą dotrzymane. Uczynią niewątpliwie co do nich należy, aby konsekwencje spadły na tych, którzy zawiedli. Zawód spotkał nietylko poznańską widownię, ale całą sportową Polskę, która z dużą ciekawością czekała pierwszych tegorocznych wyników swoich wybrańców olimpijskich. A może właśnie oni obawiali się ujawnienia swojej formy przed pójściem na obóz?

Administracja Stadjonu umie brać, nie umie jednak wiele dać! Już ostatnio podczas meczu piłkarskiego Poznań—Wrocław zauważyliśmy niewłaściwe działanie zegara boiskowego. Że to się stać mogło na meczu reprezentacyjnym, świadczy o nieporządkach. Fakt ten woleliśmy narazie przemilczeć. Tym razem zawiodły megafony! Poważny ekwiwalent za używanie megafonów — wyjątkowo przez wzgląd na „Tydzień Poznania" — obniżono do sumy „tylko" 65 złotych. Nie zadano sobie jednak trudu zbadania stanu ich zdatności do użytku, wobec czego mimo pięknej i zapewne kosztownej instalacji, powrócić trzeba było to ustnego informowania pięciotysięcznej

Zwycięzca Noji odbiera puhar i gratulacje od red. Herniczka.

rzeszy widzów przez tuby. Nawiasem tylko jeszcze dodamy, że mikrofon przenośny, przez który informować miano wprost z boiska, też nie funkcjonował.

Wszystko to sprawiło, że świetnie zapowiadająca się impreza straciła nieco z widowiska pierwszorzędnej wagi. Niemniej jednak mogła zadowolić, bowiem organizacja była sprawna i emocji nie zabrakło.

Tennisiści Legji pokonani w Berlinie

„Rot-Weiss" i „Legja" 4:1

Berlin. (Tel. wł.) Wczoraj zakończony został tutaj międzynarodowy mecz klubowy. W ostatnim dniu zawodów w pierwszem spotkaniu dnia Hebda zwyciężył Henkela 6:4, 6:4, 2:6, 3:6, 6:4. Tłoczyński zaś nie miał wiele do powiedzenia w spotkaniu z mistrzem Niemiec Crammem i mimo, że grał lepiej aniżeli w piątek, uległ zdecydowanie Niemcowi w stosunku 1:6, 2:6, 2:6. Pierwszy set trwał zaledwie 8 minut, co najlepiej ilustruje słabą formę Tłoczyńskiego. W spotkaniu pokazowem Tarłowski przegrał z bardzo dobrze dysponowanym w tym dniu i obiecującym młodym graczem niemieckim Denkerem 7:5, 6:3.

Niemcy—Belgja 6:1 (2:1)

Berlin (Tel. własny). Wczoraj, w niedzielę 28 b. m., z okazji otwarcia wystawy odbyło się w Brukseli spotkanie międzypaństwowe Niemcy—Belgja wobec 30.000 publiczności, zebranej na stadjonie Heysel. Niemcy wygrali w stosunku 6:1 (2:1).

„Warta" nadal na czele tabeli ligowej

SENSACYJNE ZWYCIĘSTWO „ŁKS" NAD „RUCHEM"

Rozgrywki ligowe ubiegłej niedzieli przyniosły wielką sensację w formie zasłużonego zwycięstwa „ŁKS" nad mistrzem Polski „Ruchem", który uległ Łodzianom na ich boisku 2:4 (0:2). „Warta" zremisowała w Warszawie z „Warszawianką" 1:1 (0:0) i nadal prowadzi w tabeli. „Śląsk", grając po raz pierwszy na własnem boisku, zwyciężył stołeczną „Polonję" 2:0 (0:0), wreszcie „Pogoń" pokonała w Krakowie „Cracovię" 3:0 (0:0). W rezultacie tabelka rozgrywek przedstawia się obecnie następująco (w nawiasach podajemy ilość gier i stosunek bramek):

1. „Warta"	5 p.	(3, 8:2)
2. „Pogoń"	5 p.	(4, 7:5)
3. „Garbarnia"	4 p.	(3, 5:2)
4. „Ruch"	4 p.	(3, 10:6)
5. „ŁKS"	4 p.	(3, 7:8)
6. „Legja"	3 p.	(2, 4:0)
7. „Śląsk"	2 p.	(2, 3:4)
8. „Wisła"	2 p.	(3, 6:9)
9. „Cracovia"	2 p.	(3, 5:8)
10. „Warszawianka"	1 p.	(3, 3:6)
11. „Polonja"	0 p.	(3, 1:9)

DALSZE WIADOMOŚCI NA STR. 12

Otwarcie sezonu wioślarskiego

W niedzielę odbyło się w Poznaniu otwarcie sezonu wioślarskiego po mszy św. w kaplicy Przemienienia Pańskiego, na przystani „AZS". Po przemówieniach wiceprezesa „AZS" p. Kocaja i przewodniczącego Poznańskiego K. T. W. mjr. Fleszara, podniesiono bandery. Następnie odbyła się defilada przy udziale około 50 łodzi.

Mecz o puhar króla Anglji

Londyn. (Tel. wł.) Na stadjonie w Wembley wobec 95 tysięcy widzów rozegrany został w sobotę finał o puhar króla angielskiego. Do finału zakwalifikowały się dwie drużyny pierwszej ligi angielskiej Sheffield i Westbromwich Albion. Po bardzo emocjonującej grze zwyciężyła drużyna Sheffield Wednesday w stosunku 4:2 (1:1).

Pierwszą bramkę uzyskał Sheffield, wyrównał jednak w 21 minucie Westbromwich Albion. Po przerwie Sheffield znów uzyskał prowadzenie przez lewoskrzydłowego Hoopera. Cztery minuty później znów wyrównał Westbromwich Albion przez lewego łącznika Sandforda i odtąd przeważał wyraźnie, nie umiał jednak swej przewagi wyzyskać cyfrowo.

Na pięć minut przed końcem gry Sheffield uzyskał dwie bramki przez prawoskrzydłowego Rimmera, zdobywając tem samem puhar króla, który wręczył zwycięskiej drużynie następca tronu angielskiego książę Walji.

Niemcy zdobyli Puhar Narodów w Nicei

Paryż (Tel. wł.) W Nicei w niedzielę wobec około 10 tysięcy widzów rozegrany został najważniejszy konkurs dorocznych międzynarodowych zawodów hippicznych, o Puhar Narodów francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Do zawodów stanęło ogółem 11 państw. Parcours o długości 635 m przy 13 przeszkodach po dwuch nawrotach przeszły trzy drużyny z równą ilością punktów, wobec czego musiano przystąpić do rozgrywki. W ostatecznem zmaganiu zwycięstwo odniosła ekipa niemiecka z 5.50 pkt. karnemi. Drugie miejsce zajęła Irlandja 12 pkt., 3. Portugalja 17 pkt., 4. Włochy 28 pkt., 5. Belgja 28 pkt., 6. Turcja 30.75 pkt., 7. Holandja 36 pkt., 8. Francja 52 pkt., 9. Hiszpanja 55.50 pkt., 10. Rumunja 68 pkt., 11. Szwajcarja (zesłoroczny zdobywca puharu narodów 97.75 pkt.

Zjazd automobil - klubów

W Warszawie odbyło się w siedzibie Automobil - Klubu Polski zebranie wszystkich klubów automobilowych pod przewodnictwem prezesa Automobilklubu Polski p. min. Piaseckiego. Przedmiotem obrad były tezy reorganizacji podstaw statutowych działalności wszystkich klubów w celu stworzenia bardziej jednolitego i spoistego organu, któryby mógł podjąć się wypełnienia ważnych zadań, związanych z rozwojem motoryzacji Polski.

W dyskusji wyłoniły się pewne tezy, których opracowanie powierzono specjalnej komisji z udziałem przedstawicieli klubów prowincjonalnych. (PAT)

O mistrzostwo klasy A

W mistrzostwach klasy A poznańskiego okręgu, niedziela przyniosła wyniki nagół spodziewane. W Poznaniu „Warta" pokonała „Sokoła" 6:0 (3:0), „Legja" — „O. K. S." 3:0 (0:0). W Kościanie „HCP" pokonał miejscową „Unję" 2:1 (2:0), w Lesznie „Polonja" remisowała z „KPW" 2:2 (2:1) i w Ostrowie „Ostrovia" zwyciężyła „Spartę" 3:0 (0:0).

Automobilizm

Wyścig Targa Florio na Sycylji wśród maszyn ponad 1100 ccm na dystansie 432 km. wygrał Włoch Brivio na „Alfa Romeo" w czasie 5 g. 27:29 (przeciętna szybkość 79.149 km.). W kategorji maszyn do 1100 ccm na dystansie 288 km. pierwsze miejsce zajął Ferrara na „Fiacie" w czasie 4 g. 25:23 (65.156 km.).

Kolarstwo

Bieg naprzełaj o mistrzostwo Polski na 30 km. w Warszawie wygrał Lipiński (Skoda) w czasie 1 g. 01:13 przed Wrzesińskim (AKS). 3. Bober. 4. Jaskólski (Wima-Łódź). 5. Góra (Ostrowiec).

Lekka atletyka

Mistrzostwo pań w biegu naprzełaj w Mysłowicach zdobyła Świderska (AZS-Poznań), która wygrała bieg na dystansie 1800 m w czasie 8:12 przed Gedižanką (Pogoń - Kat.). 3. Loskówna (Sokół-Chorzów). Startowało siedem zawodniczek.

Bieg naprzełaj o puhar „Polonji" katowickiej wygrał Orłowski (Pogoń-Kat.) w czasie 16:09. 2. Gwózdź (Sokół-Bogucice). 3. Huebner (Pogoń-Kat.). Trasa biegu wynosiła 5000 m.

We Lwowie bieg naprzełaj na dystansie 4000 m wygrał Jaworski (Pogoń) w czasie 14.50. 2. Korzeniowski (Pogoń).

W Warszawie odbył się trójmecz lekkoatletyczny, wygrany przez Pol. K. S. przed „Skrą" i „Amatorskim K. S.". Z lepszych wyników zanotować należy 800 m: Jurkowski (PKS) 2:04. Skok w dal: Hanke 6,62 m przed Sikorskim 6,36 m. (c)

Motocyklizm

Mistrzostwo Warszawy, odbyte na szosie pod Strugą, zakończyło się tragicznym wypadkiem. Warszawski zawodnik Żmijewski wjechał na fotografa i rozbił się, ponosząc śmierć na miejscu. Fotograf ranny, a kilka osób z publiczności zostało poturbowanych. Szereg znanych zawodników nie skończyło wogóle biegu. W kategorji 250 ccm pierwsze miejsce zajęli bracia Gajer (ex aequo). W kat. 350 ccm biegu nie ukończyła żadna maszyna. W kat. 600 ccm bieg wygrał Robiński (Legja), a w kat. sportowej Docha (Legja).

Piłka nożna

„Olimpja" i „Korona" 2:1 (1:1). — Spotkanie dwu drużyn prowadzących w tabeli rozgrywek o wejście do klasy A, odbyło się w niedzielę przed południem na boisku „Sokoła" w Poznaniu.

„Pogoń" i „Posnania" 8:2 (3:1). Zdecydowanie lepsza, zwłaszcza w linji ataku, „Pogoń" łatwo rozgromiła odmłodzoną i niezłą, ale nie mającą jeszcze rutyny drużynę „Posnanię".

„Legja" warsz. bawiła w niedzielę w Bydgoszczy, gdzie rozegrała z okazji 15-lecia „Gwiazdy" bydgoskiej z drużyną jubilata mecz towarzyski, wygrywając go w stosunku 7:2 (3:0). Bramki dla niej uzyskali Przeździecki 4, Wypijewski, Nawrot i Martyna z karnego, a dla pokonanych Warasiewski i Meliński. Sędziował p. Przybysz. Widzów 2000 osób.

„Wisła" krakowska grała w niedzielę w Billy Montigny we Francji z reprezentacją miasta, wygrywając nieznacznie 2:1. Pierwszy mecz „Wisły" we Francji z reprezentacją miasta Aniche „Wisła" wygrała w stosunku 2:0.

W. G. i D. ligi zweryfikował zawody w dniu 14. 4. „Warta" „Warszawianka" 3:1 i dwa punkty dla „Warty".

Ukarano Zwierza z K. S. „Warszawianka" za niesportowe zachowanie się na meczu z „Wartą" w dniu 14. 4. jednotygodniową dyskwalifikacją i pozbawienie stanowiska kapitana drużyny na przeciąg 6 miesięcy. Początek kary 30 kwietnia. Przeździeckiego Henryka z W. K. „Legja" za brutalną grę na meczu z „Wiener Sportklub" w dniu 22. 4. nagamą.

Przesłano wszystkim klubom ligowym listę sędziów do prowadzenia zawodów ligowych, prosząc kluby do podania w terminie do 6 maja nazwiska conajmniej 12 sędziów, których uważają za najbardziej nadających się do prowadzenia zawodów ligowych.

Express - kula

Anglik H. K. Whiterton wynalazł kolej żelazną, która w niczem zupełnie nie przypomina konstrukcji dotychczasowych lokomotyw. Siłą zapędową są olbrzymie elektromagnesy umieszczone na szynach, które pociąg porywają naprzód w szalonem tempie.

Pociąg ten to olbrzymia kula, w której mieści się druga, płynem przedzielona od pierwszej, a w niej trzecia kula. Podczas ruchu kula pierwsza obraca się, to samo kula wewnętrzna, w tempie jednak znacznie wolniejszem. Trzecia kula wewnętrzna, również płynem otoczona, stoi nieruchoma dzięki giroskopowi umieszczonemu u jej dna. Giroskop ten składa się z systemu bąków wirujących z nadzwyczajną szybkością i powodujących, że kula wewnętrzna, nie obracając się, stale pozostaje w równowadze. Pasażerowie więc siedzieć mogą w tym pociągu tak samo wygodnie i bezpiecznie jak w pullmannowskich wagonach.

Express-kula w sensie technicznym jest zupełnie realny. Angielski urząd patentowy udzielił wynalazcy patentu. Pod względem jednak sfinansowania wynalazku okazuje on się mrzonką, utopią. Koszty bowiem budowy przekraczałyby wszelkie dzisiejsze finansowe możliwości. (henry)

Szczęśliwie

A. — Powodzi mi się pod psem. Nie mam pojęcia skąd wziąć trochę pieniędzy!

B. — Dzięki Bogu

A. — Jakto? Dzięki Bogu?

B. — Obawiałem się, że chcesz mnie naciągnąć. (Le Rire).

T. S. R. R. TORGSIN OGÓLNOZWIĄZKOWE ZJEDNOCZENIE DLA HANDLU Z CUDZOZIEMC. MOSKWA, KUZNIECKIJ MOST 14

Przekazy do wszystkich miast Z. S. R. R.

na „TORGSIN"

przyjmują: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank P. K. O. i Oddziały (P. K. O. przy wszystkich Urzędach Pocztowych, konto Nr. 22 000), Powszechny Bank Kredytowy S. A., Bank Zachodni S. A., Towarzystwo „Hias". Powsz. Bank Związkowy, Bank Handlowy, Bank Związku Spółek Zarobkowych, D/B. T. Bunimowicz, Wilno oraz Oddział Banku Drezdeńskiego w Gdańsku i firmy Biuro Posyłek oraz Bracia Pakulscy.

Listy wartościowe — wszystkie urzędy pocztowe.

Żądajcie nowych zniżonych cenników TORGSINU.

Informacji udzielają wszystkie wymienione instytucje oraz Przedstawicielstwo Handlowe Z. S. R. R. w Polsce, Warszawa, ul. Koszykowa 4, tel. 9-58-33.

T. z. 632

korespondencja z czytelnikami

— **L. B. — Poznań.** Ponieważ wszelkie prawa i obowiązki Ubezpieczalni Krajowej z dniem 1. 1. 34 r. przelane zostały na Ubezpieczalnię Społeczną w Poznaniu, przeto skargę interwencyjną przeciwko ostatniej wytoczyć należy najlepiej przez adwokata. Skoro jednakże Pani otrzymała dany skład od ojca w formie darowizny, natenczas interwencja nie rokuje widoków powodzenia z uwagi na par. 419 k. c., który mówi, że kto przejmuje mocą umowy majątek drugiego, odpowiada za jego długi. (K)

— **W. J. 4055.** Równowartość wymienionej hipoteki wynosi 1500 zł. do czego dochodzą odsetki umówione. (K)

— **B. W. 70.** Dokładnych informacyj w tym kierunku udzielić Panu może jedynie Bank Rolny w Poznaniu, ulica Dąbrowskiego, dom Z. U. P. U., do którego się zwrócić należy. (K)

— **S. O. S. 3.** Koszty podróży wymienionej obliczy Panu „Orbis" w Poznaniu, plac Wolności; co do dalszych informacyj zwrócić się należy do właściwego Starostwa. (K)

— **F. M. 117.** Darowiznę można odwołać i żądać wydania daru tylko wtenczas, jeżeli obdarzony przez ciężkie przewinienie względem darodawcy lub kogoś z tegoż bliskich dopuścił się wielkiej niewdzięczności. Powództwo wytoczyć należy przed sąd powszechny na podstawie nieusprawiedliwionego zbogacenia się (par. 530, 531 k. c.). (K)

— **Łagodowa — Poznań.** Czynsz umówiony obowiązuje do 1. 12. 35 r. Należy jednak z dniem 1. 11. na 1. 12. 35 r. wypowiedzieć umowę najmu co do czynszu i stawić wniosek do urzędu rozjemczego o ustalenie podstawowego komornego z czerwca 1914 r., o ile urząd rozjemczy nie uzna tutaj gruntownej przebudowy składu. (K)

— **„Czep i Nelka".** Bez zapodania nam, w jakim charakterze Panowie byli zatrudnieni kiedy Panowie wstąpili do służby wojskowej i czy pracodawca wypowiedział stosunek służbowy na skutek pobrania Panów do wojska, nie możemy udzielić skutecznej porady. (K.)

— **„F.".** Radzimy zwrócić się w tej sprawie do architekta Józefa Wellengera w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 10. (K.)

TEATRY

Teatr Wielki

Dziś po raz trzeci arcywesoła operetka J. Gilberta **„Katja tancerka"**, która na premjerze osiągnęła rekordowe powodzenie. Wesoła akcja, melodyjna muzyka, wspaniała gra artystów oraz piękne dekoracje zapewniły operetce tej długi żywot na naszej scenie.

Jutro egzotyczna operetka „Kraina uśmiechu" z występem Kazimierza Czarneckiego.

Z Teatru Nowego

Dziś, w poniedziałek, komedja J. Blizińskiego „Rozbitki" z gościnnym występem **Junoszy-Stępowskiego** w świetnej kreacji hr. Kotwicza.

Genjalna gra mistrza, pełne szczerego humoru sceny, przezabawne sytuacje wywołują co chwila huragany śmiechu i braw na wypełnionej do ostatniego krzesła widzowni. Resztę obsady stanowią najlepsze siły Teatru Nowego.

„Czerwony kapturek" tańczy z wilkiem

W piątek 3 maja br. w Teatrze Narodowym przy ul. Fr. Ratajczaka 21 o godz. 3 i 5 po południu, grzeczne dzieci czeka miła rozrywka. Otóż grana będzie śliczna bajeczka w trzech aktach ze śpiewami i tańcami p. t. „Czerwony kapturek". Bądźcie więc od dzisiaj kochane dzieci grzeczne i słuchajcie mamusi, a w piątek czeka was dużo radości. Bilety wcześniej do nabycia w składzie cygar A. Szrajbrowski, ul. Pierackiego.

W czwartek koncert

JANA STRAUSSA

Zapowiedziany na czwartek, dnia 2-go maja w sali św. Marcina występ znakomitego pianisty-wirtuoza **Jana Straussa** zainteresował szerokie koła melomanów koncertów mistrzowskich. Występ Jana Straussa w Polsce wzbudził tym większe zainteresowanie, bowiem artysta uchodzi w Niemczech za **najlepszego interpretatora utworów naszego nieśmiertelnego Mistrza Chopina** i jako taki cieszy się w swej ojczyźnie wielką popularnością. Z okazji ostatniego występu Jana Straussa w Berlinie, gdzie artysta odegrał wyłącznie utwory Chopina, cała prasa nazwała **Jana Straussa „Wielkim Szopenistą", który potrafi się wczuć w duszę słowiańską.**

Niezadługo i Poznań będzie miał sposobność podziwiać Jana Straussa jako wielkiego szopenistę, bowiem program wieczoru składa się w większej mierze z utworów Chopina, między którymi znajdują się wielka **Sonata b-moll (z marszem żałobnym),** gigantyczny **Polonez As-Dur, 4 Etiudy op. 25, Impromptu Fis-Dur op. 36 i Fantaisie-Impromptu cis-moll op. 66.** Oprócz tych utworów usłyszymy szereg kompozycji Schuberta i Brahmsa.

Bardzo przystępne ceny biletów (1 do 3 zł plus ust. dodatki) dają wszystkim możność usłyszenia znakomitego artysty i wspaniałego programu.

Przedsprzedaż biletów w firmie A. Szrejbrowski, ul. Pierackiego 20, tel. 56-38, w dzień koncertu od godz. 7 wieczorem przy wejściu na salę.

zg 11 020

RADJO

»SŁODKI KAWALER«

OPERETKA L. FALLA

WE WTOREK 30. IV. O GODZ. 21.00

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

OKUCIE

meblowe i budowlane

po cenach najniższych dostarcza

Centrala Okuć

dg 2066 Specjalny skład okuć

Poznań, Wrocławska 19, tel. 29-67

Wycieczki towarzyskie do JUGOSŁAWJI 7 i 22 maja na 24 dni

Zapisy, informacje ORBIS oraz Francopol, WARSZAWA Mazowiecka 9

ng 9 154

Kapelusze kupuje się najkorzystniej u TOMASKA - Pocztowa 9

Jedyne fachowe przedsiębiorstwo w zachod Polsce założone 1910 roku. dg 1736

Odnawianei i czyszczenie starych kapeluszy

†

Dnia 27 kwietnia 1935 r., zmarł śmiercią tragiczną, mój ukochany mąż, nasz drogi syn, brat i wuj, ś. p.

Bronisław Ciesielski

przeżywszy lat 29. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 30. bm. o godz. 17 z domu żałoby przy ul. Wybickiego 15 na cmentarz Ks. Ks. Zmartwychwstańców, o czem donosi

w smutku pogrążona

żona i rodzina.

zg 1647

Zakł. pogrzeb. Duchowicz, Poznań, Górna Wilda 56.

†

Dnia 26 kwietnia 1935 r. o godz. 1 w południe, zasnęła niespodziewanie, moja nadewszystko kochająca mamusia, nasza kochana siostra i ciotka, ś. p.

z Rychterów

Emma Gundermanowa

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 1 maja 1935 r. o godz. 4,30 z kostnicy cmentarza ewangelickiego św. Łukasza przy ul. Grunwaldzkiej, o czem Krewnym i Znajomym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

zg 11 019 **córka z rodziną.**

Poznań, Lipsk, 20 kwietnia 1935 r.
Aleja Wielkopolska 43.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Dnia 3 maja o godz. 9 w kaplicy św. Józefa odprawi się

msza św.

za drogie nasze Wychowawczynie, ś. p.

Urszulę, Franciszkę i Emilję

Laskowskie

zg 11 022 **Zjazd Pensjonarek.**

Przeniosłem kancelarję
z Leszna
do Ostrowa, ul. Sądowa 4. Tel. 86
Jan Grzesiński, adwokat.
zg 11015/16

Angielskie

samochody ciężarowe

BEDFORD

Tg 711 **nowe modele**

DO OBEJRZENIA NA TARGACH.

Skład

8×4,5 m., kantor 5×4,5, pokój nad kantorem, suche sklepy, Św. Marcin 18 do wynajęcia. Zgłoszenia u gospodarza I ptr. zg 11 017

Maszynę rotacyjną

na 8—16 ston i

linotyp

dobrze utrzymane, **kupi** Tg 801

VERLAG DANZIGER VOLKSZEITUNG
Gdańsk, Frauengasse 3.

Zwiedzając Targi,

zwróć uwagę
na ostatnie modele Tg 717
samochodów angielskich

Austin

„Najlepsze zdjęcia robiłem pudełkowym Brownie" ...

Tak mówi każdy stary amator!

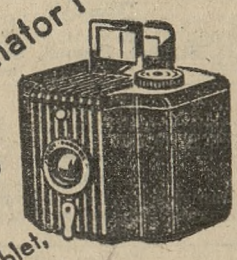

„Kodak" BB
(Baby Brownie)

na 8 zdjęć 4×6½ cm., objektyw Doublet, stała ostrość, łatwy i prosty, zdjęcia migowe i czasowe, kosztuje tylko

zł. 12.50

przy okazaniu kuponu

Żądajcie błon
Verichrome 127

Za okazaniem tego kuponu w każdym foto-składzie cena kamery
"Kodak" BB
zamiast złotych 15.—
zł. 12.50
Ważny do dnia 15.V. 1935.

Kodak Sp. z o. o. — Warszawa, plac Napoleona 5

Do nabycia jedynie w następujących firmach:
„CAMERA", Poznań, Fr. Ratajczaka 3
„FOTO-GREGER", Poznań, 27 Grudnia 18
J. SZYMKOWIAK, Poznań, Al. Marcinkowskiego 24.
Tg 719

Polowanie

w obrębie miasta Lwówka, w obszarze 4 000 morgów, **wydzierżawi się w poniedziałek, dnia 6 maja 1935 r.** w lokalu p. Wolskiego we Lwówku o godz. 18-tej. Warunki przy licytacji. zg 11 018

(—) **Dr. Mazurkiewicz,** Przewodniczący Sp. Łow.

WYSTAWIAM NA
14. Targach Poznańskich
proszę zwiedzić moje
stoisko · hala 10
DZIAŁ BUDOWNICTWA

Gustaw Glaetzner
CENTRALA MATERJAŁÓW BUDOWLANYCH i DACHÓWEK
Zał. 1907 r.
POZNAN 3 **UL. JASNA 19**
Tel. 65-80 i 46-80

Pg 3660-17.11

Parcele
Grunwaldzka, Rataje m² od 3,— Informacje 3—5, Poznań, Szwajcarska 14 — 4. zd 79 428

Zwiedzajcie Poznań zabytkowy!

W centrum poza historycznym Ratuszem zwiedzenia godną jedynie

firma **W. Schubert,** Poznań, Stary Rynek 85 i 86

Reprezentacyjny Dom modnych tkanin

Jeżeli prezent, to tylko od W. Schuberta.

Pg 3643-17.25

O czem powinna wiedzieć każda młoda dziewczyna

„Nie martw się" rzekłam, „zdarza się to wielu młodym dziewczynom. Nieraz pogarszają one stan rzeczy postępując niewłaściwie". Ona wiedziała, że odgadłam przyczynę jej zawstydzenia. Rozszerzone pory, wągry i ziemista, żółta cera przyczyniały się do tego, że czuła się upośledzoną.

„By pozbyć się całkowicie wszelkich wad cery— rozjaśnić, wybielić i upiększyć skórę, istnieje jeden, jedyny łatwy, nieskomplikowany, niekosztowny przepis. Kup dziś jeszcze tubę znakomitego Kremu Tokalon, koloru białego (nie tłustego). Stosuj go co rano przed pudrowaniem się. Jego cenne składniki oczyszczające, wzmacniające i ściągające, działają magicznie na najgorzej wyglądającą skórę i cerę. Będziesz zachwycona swym nowym powabem w niespełna 3 dni".

Ten prosty przepis przyniósł upragnioną ulgę i szczęście niejednej młodej dziewczynie—jak o tem wiedzą liczne matki. Szczęśliwy wynik jest gwarantowany, lub pieniądze zostają zwrócone.

ng 9 167

Przedsiębiorstwo budowlane i fabryka obróbki drzewa

istniejące od lat 30, z kompletem maszyn, domem mieszkalnym, 4300 m², w tem 1500 m² terenu pod budowę w najlepszem położeniu miasta Poznania z masy upadłościowej korzystnie do sprzedania.

Tadeusz Stachowski
Syndyk masy upadłościowej
Poznań, Ogrodowa 9. zg 11 021

Pierwszorzędna huta szklana

poszukuje solidnego **zarządzającego składem fabrycznym,** lub zamierza powierzyć skład konsygnacyjny specjaliście w tej branży za odpowiedniem zabezpieczeniem. Oferty pod: **„Huta"** do **Tow. Reklamy Międzynarodowej, Warszawa, Marszałkowska 124.** Tg 720

FARBY LAKIERY POKOSTY

Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko
Wodna 13, tel. 53-26, dawniej W. Garbary 39
Pokost czysto lniany zł 1,80 za 1 kg Pokost zwykły lniany zł 1,40 za 1 kg
ng 8 816

NOWE MODELE ANGIELSKICH SAMOCHODÓW OSOBOWYCH

Tg 712

Vauxhall

— DO OBEJRZENIA NA TARGACH. —

LECZCIE SIĘ W ZDROJOWISKACH FRANCJI!!!

słynnych na cały świat.

KOMFORT — ROZRYWKI — NISKIE CENY.

Od 15 maja do 30 września 20—30% zniżki na kolejach francuskich.

Informacji udziela: ng 91 9

OFICJALNE BIURO KOLEI FRANCUSKICH
Warszawa, Ossolińskich 4, tel. 684-85 oraz Biura Podróży.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,15.

1. KAMIENICE

Willa
bezpodatkowa 1 piętro, 2 mieszkania komfortowe okolica ulicy Ostroroga przy gotówce korzystnie do oddania. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 042

Kamienicę
nową amortyzacją sprzeda właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 274

Kamienica
nowa III piętrowa dochód 7 000 cena 55 000 sprzedam Zielke, — Umińskiego 7 a, telefon 70-11. zdg 80 334

Kamienica
trzypiętrowa, 90 000, wpłaty 40 tys., dwupiętrowa 46 000, wpłaty 30 000, czteropiętrowa komfortowa 105 000 gotówką. Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 80 404

Okazja
dom nowy składem, 12 ubikacyj. 11 000, wpłaty 7 000. Dom Zleceń, Poznań, Wrocławska 22. zdg 80 615

Kamienica
komfortowa, dochód 12 000, sprzedam 68 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 538

Willę
dochodową blisko centrum, wpłata niska, sprzeda. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 493

Kamienica
centrum, mieszkania 6—3, wpłaty 70 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 491

Kamienica
65 000, wpłaty 35 000. Błoch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 80 474

2. PIENIĄDZ

Kupię
Pożyczkę Narodową, cena ostateczna. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 639

50 000,—
wypłacę, kupię kamienicę nową, przyjmę hipotekę amortyzacyjną. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 725

4. OSOBISTE

Ktoś powiedział: —
Oszczędny
człowiek nas obchodzi, oszczędność wszędzie włada, oszczędny do PKO chodzi złotóweczki składa: za dwie złotóweczki
dwa podwieczoreczki
u Webera ma. (Nowa 4). ng 8132

Bogusiewicz,
Półwiejska 4 poleca najtaniej
owoce południowe, wina, konserwy,
drób, kawy, herbaty i t. d. dg 2 025

6. OŻENKI

Która
z pań, także ułomna, niebiedna dopomoże przez ożenek przystojnemu kawalerowi, lat 30. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 563

Starsza
pani, posiadająca mały kapitalik, może się zgłosić z całem zaufaniem w celu matrymonjalnym do starszego emeryta z dobrej, szlacheckiej rodziny. Pełna gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 567

Najbogatszą partję
paniom oraz panom w największym doborze poleca Biuro Matrymonjalne Echo, Poznań, św. Marcin 68, telefon 50-30. zdg 80 659

7. SPRZEDAŻE

Maszyny do pisania
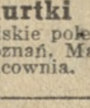
małe i duże, nowe i używane największy wybór — najniższe ceny — Gwarancja. — Skóra i S-ka. Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 23 ngr 8303

Futra, lisy, kurtki
wielki wybór, ceny niskie poleca Tadeusz Olszyński, Poznań, Marcina 58. Własna pracownia. zdrg 80 338

Płaszcze damskie, swetry, bluzki, spódniczki, bieliznę, pończochy
poleca najtaniej
S. Cichocki
Wrocławska 5/6. dg 1948

Uwaga
stale na składzie sprzedaje meble kompletne pojedyńczo oraz kupuję płacę największe ceny. — Komis.
Wielka 25.
zdg 79 306

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 3227/8

Gospodarstwo
38 mórg, powiecie poznańskim, inwentarzem, budynkami 6 000. Strabel, Poznań, Słowackiego 21. zd 80 354/5

Meble kuchenne
najtaniej. Łąkowa 4 a, stolarnia. zdg 79 766/7

Sprzedam
motor gazowy 12 KM, dynamomaszynę 60 akumulatorów. Kalisz, Kościuszki 2, Malinowski n 9165/6

Parcele
Grunwaldzka tanio. Informacje 3—5, Szwajcarska 14 — 4. zdg 79 427

Maszyny do pisania
biurowe i kufereczkowe
„Continental"
Triumf techniki. Jakość niedościgniona. Przedstawicielstwo:
Przygodzki, Hampel i S-ka
Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21. Tel. 21-24 ng 8333

Opony samochodowe
dostarcza
„WUL-GUM"
A. Kwiatkowski, Poznań, Wielkie Garbary 8, tel. 18-64. Przedstawicielstwo na woj. Poznańskie opon, gum pełnych i półpneumatyków.
Pirelli.
Posiadamy na składzie opony „Stomil", „Michelin", „Dunlop", „Englebert", „Firestone". Akcesorja, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce.
Protektownia
Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Ceny najkorzystniejsze. Żądajcie cenników. Pg 2938-12,34

Ejektorka
opatentowana 9 krajach 16 nowa, dubeltówka 12, używana, dalekonośne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 79 157

Druki
reklamowe, stemple najkorzystniej. Drukarnia Golusa, Garbary 33. zdg 79 126

Kamień brukowy
ca 200 m² sprzedaż za gotówkę. Obejrzeć można Wenecjańska 10, od 9—16. zdg 79 171

Okucia
do okien
do drzwi
do pieców
do mebli
zamki bezpieczne
zamki bezpieczne
gwoździe, śruby, narzędzia po cenach znacznie zniżonych
Stanisław Wewiór,
Poznań, św. Marcin 34. dg 2 045/6

Lisy
srebrne patagońskie wielkim wyborze tanio sprzedaje Łajewski, Pierackiego 20 Pg 3268-16,82

Magiel
sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 79 474

Pianina
światowej sławy Arnolda Fibigera do nabycia w firmie W. Drygas, Podgórna 10 a, oraz na Targach. zdg 79 152

Fortepian
Bechsteina krzyżowy tanio. W. Drygas, Podgórna 10 a. zdg 79 151

Kasę
National jak nową na 4 ekspedjentów sprzedam tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 033

Urządzenie
kompletne do fabrykacji karmelków sprzedam bardzo tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 034

Ubrania, płaszcze, spodnie, kurtki, płaszcze damskie
materjały z metra, najtaniej tylko w firmie W. Janas, Poznań, St. Rynek 42, Wrocławska 20. dg 2 093/4

Parkietowe posadzki
dostrcza solidnie i fachowo znana firma
Koraszewski i Marweg
Poznań, Plac Wolności 14a. dg 1 156/7

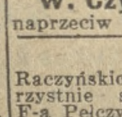
Torebki damskie Parasole
teki, walizy, Portfele, Portmonetki etc.
W. Czysz, Szkolna 11,
naprzeciw szpitala. dg 2002

Parcele
Raczyńskich zwarta budowa korzystnie sprzedam. Informacje F-a Pełczyński, 27 Grudnia 1. zdg 80 662

Austrodaimler
mało używany, limuzyna tanio sprzedam. Górski, Inowrocław, Kasprowicza 10. zdg 80 352

Czarne
ubranie. Wały Jagiełły 22 — 9. zdg 80 524

Sportka
spacerowa dobrze utrzymana. — Spokojna 5, Rajska. zdg 80 494

Jezioro
500 mórg, sprzeda tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 492

Pianino
sprzedam lub wypożyczę. Stroma 24, Gerlach. zdg 80 579

Lisy
srebrne patagońskie. Ratajczaka 26, I. zdg 80 467

Motocykl
„Saroleja" 500, tanio sprzedam. Pralnia, Matejki 68. zdg 80 441

Fryzjerstwo
korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 80 440

Piekarnię
z wielkim obrotem z powodu braku spadkobierców sprzedam lub wydzierżawię korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 80 368.

Domek
Poznaniu, ogrodem 6 500 sprzedam. Strabel, Poznań, Słowackiego 21. zdg 80 356

Parcelę
sprzedam. Wiadomość Działyńskich 8, m. 27. zdg 79 671

Meble
najtaniej kupisz Pocztowa 31, magazyn naprzeciw Poczty. dg 2014

Kapelusze
damskie, męskie, nowości wiosenne.
Bieliznę - Krawaty
Pończochy - Rękawiczki
poleca najkorzystniej
Svenda - Drnek
Poznań, Stary Rynek 65 dg 1772

Kolonjalkę
wraz maglem w śródmieściu sprzedam, cena 1 100. Adres Kurjer Poznański zdg 866 86

Akcję
Gbiorczyk i S-ka, S. A. Poznań na 5 000 zł nominal — sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 663

Wagę
10 tonn nowoczesna,
motor
elektryczny 7 konny,
sieczkarnię, śrutownik
sprzeda Cichocka, Strzelecka 14a zdg 80 661

Wózek
dziecięcy, głęboki. Wyspiańskiego 19, m. 6. zdg 80 645

Urządzenie
składu kolonjalnego tanio sprzedam. Górna Wilda 71, skład. zdg 80 643

Wóz
3 cal. półszorki sprzedam. Zaremba, Górna Wilda 51. zdg 80 641

Łóżka
metalowe, tapczany, leżanki, materacę sprężynowe, białe meble
Meble przedpokojowe
Asygnaty Kredyt
Sprzęt Domowy
św. Marcin 9/10. ng 8158

Skład kolonjalny
istniejący przeszło 25 lat sprzedam. Poznań, Półwiejska 15. zdg 78 434

Parcelę
pod willę piękne położenie Dębiec sprzedam. Zaremba, Górna Wilda 51. zdg 80 640

Kiosk
tanio. Adres Kurjer Poznański zdg 80 721

Wyżły
dobre tanio sprzedam, 2 gryfony pierwszem, pointer drugim polu, dzielny obrońca. Przybył, leśnik Janowo, p. Pławce, Środa. zdg 80 726

Psa
dogę oddam tanio, dobre ręce. Zacisze 2, parter. (Jasna). zdg 80 728

Koń
na sprzedaż. Chociszewskiego 23 zdg 80 730

Maszyna
wpuszczana, prawie nowa, tanio. Strzelecka 9 — 8. zdg 80 712

Wózek
dziecięcy duży, biały, dobry. Nad Bogdanka 5, m. 1. zdg 80 750

Pomarańcza włoskie jaffskie, cytryny
korzystnie Chojnacka, Wielka 15. Telefon 58-73. zdg 80 688

Singera
krawiecka, stół przedłużany — tanio. Słowackiego 29 — 10. zdg 80 715

Najsolidniej— Najkorzystniej — Najlepiej — Najtaniej
Porcelanę — Szkło — Alpakę — kupuje się tylko wprost Wroniecka 24, Hurtownia Porcelany. zdg 80 769

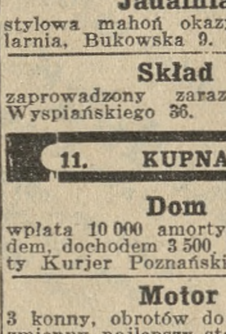
Parasole, torebki damskie, walizy portfele
W. Czysz,
Poznań, Szkolna 11. dg 2 001

Kolonjalkę
mieszkaniem, maglem sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 80 387

Okazyjnie
urządzenie kolonjalki. Rynek Śródecki 13/14, m. 2. zdg 80 620

Pianino
zagraniczne, pierwszorzędne. — Marcina 15 — 5. zdg 80 592

Wóz
dwucalowy sprzedam. Jeżycka 27 zdg 80 275

Jadalnia
stylowa mahoń okazyjnie. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 80 294

Skład
zaprowadzony zaraz sprzedam. Wyspiańskiego 36. zdg 80 322

11. KUPNA

Dom
wpłata 10 000 amortyzacją, ogrodem, dochodem 3 500, kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 324

Motor
3 konny, obrotów do 1 300, prąd zmienny najlepszy stan kupi Gośliński, Langiewicza 2. zdg 80 331

Kawiarnię - cukiernię
ewentl. lokalu na cukiernie w Poznaniu centrum lub większem mieście powiatowem kupię także z domem. Wpłatę do 20 000. Niewiecki, Pieczenia, poczta Otłoczyn, pow. Toruń. zdg 80 601

Kiosk
dobrze zaprowadzony. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 555

Pianino
dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 417

Siodło
z dodatkami kupię. Rynowiecki, Półwiejska 32, tel. 28-39. zdg 80 575

Wózki
dla chorych używane w dobrym stanie kupimy. Oferty do Kurjera Pozn. pod zdg 80 646

Lodówkę
większą kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 735

Maszynę
Singera kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 708.

12. DO WYNAJĘCIA

Sześciopokojowe,
komfort, ogrzewanie wynajmę zaraz. Plac Wolność 8. zdg 79 222

5 pokoi
komfortowych. Przecznica, od 1. 7. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 313

Pokój
i kuchnia od gospodarza do wynajęcia. Ul. Świeża 6 (przedłuż. Lodowej). zdg 80 342

Dwa
pokoje kuchnią 500 mtr. ogródka, położenie letniskowe w ogrodnictwie 40 zł do wynajęcia. Poznań Rataje. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 595

5 pokojowe
I ptr. wolne. Długa 3, m. 2. Gospodarz (Zielone ogródki). dg 2 000

Trzypokojowe
odam. Masztalarska 5 a — 9. zdg 80 584

Giełda mieszkaniowa
„Be-Em-Es"
Aleje Marcinkowskiego 21, poleca mieszkania, składy, ubikacje. zdg 80 578

3
wzgl. 4 pokojowe mieszkanie zaraz do wynajęcia, czynsz 81 zł. Wilda 10 minut od śródmieścia. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 80 764

Obok Banku Cukrownictwa
Mieżyńskiego 6, I. piętro, 5 pokoi z komfortem na biura lub lekarzy. zdg 80 706

3-pokojowe
komfortowe, nowy dom, słoneczne, poważnemu lokatorowi do 1 maja przy Emilji Sczanieckiej 7. Administrator telefon 78-94. zdg 80 691

Pięciopokojowe
komfort, centralne 125. Chełmońskiego 9. zdg 80 679

Trzypokojowe
kuchnią parterowe od gospodarza do wynajęcia. Kilińskiego 10. zdg 80 760

Pokój
próżny do wynajęcia. Patrona Jackowskiego 23, m. 9. zdg 80 749

13. SZUKA MIESZK.

Centrum
3, 4 najwyżej II wygodami bezdzietni, komorne zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 952

Uczciwi
poszukują stróżostwa większego domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 317

Pokoju, kuchni
obszerne, wzgl. dwóch, szuka urzędnik, wkrótce emeryt, gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 312

Dla oficera
dwóch pokoi kuchnią, łazienka, najchętniej Jeżyce. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 80 415

Poważny
wyższy urzędnik poszukuje 3 pokojowego, blisko śródmieścia. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 369.

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
Długa 4, parter, m. 25. zdg 80 612/13

Pokój
Grobla 17, m. 21. zdg 78 736

Elegancki
wszelkie wygody, telefon. Kwiatowa 3 — 3. zdg 70 827

Pocztowa
5, m. 12 a, pokój dwuosobowy, komfortowy. zdg 79 479

Niekrępujący
z utrzymaniem lub bez. Szewska 14, skład 15. zdg 79 702

Frontowy
Półwiejska 21, mieszkanie 11. dg 2 052

Śniadeckich
21 — 5. zdg 79 950

2
łączne meblami — bez od zaraz. Al. Marcinkowskiego 21. — 6. zdg 80 070

Panu
2 panom. Jackowskiego 30, m. 9. zdg 80 079

Dwuosobowy
frontowy słoneczny czysty. Stary Rynek 18/19 — 2 (schody lewo). zdg 80 154

Dwuosobowy
Małeckiego 17, m. 6. zdg 79 166

Pokój
wygodny samotnej osobie. Karwowskiego 22, mieszkanie 10. zdg 80 339

Pokój
słoneczny, utrzymaniem — bez. Grobla 1 b — 8, narożnik Garbar zdg 80 340

Centrum
słoneczny inteligencji. Wały Kościuszki 7 — 5. zdg 80 284

Pokój
słoneczny wynajmę panu. Mielżyńskiego 3 — 8. zdg 80 288

Czysty
1—2 osobowy, utrzymaniem — bez. Szamarzewskiego 8 — 4. zdg 80 258

Pokój
Łukaszewicza 17, mieszkanie 1. zdg 80 257

Pokój
frontowy, elektryczność, panu. — Ul. Mostowa 5 a, m. 8. zdg 80 316

Pokój
z klatki zaraz. Kanałowa 18, — m. 9. zdg 80 321

Pokoik
Szwajcarska 19, m. 2. zdg 80 325

Pokój
Górna Wilda 67, m. 9, przy Rynku. zdg 80 326

Panom
dwuosobowy. Kanałowa 6, parter, prawo. zdg 80 328

Dwuosobowy
Wielkie Garbary 1 — 8. zdg 80 330

Niekrępujący
Piekary 25, m. 11. zdg 80 386

Niekrępujący
fortepianem — bez. Szwajcarska 19 — 9. zdg 80 347

Pokój
2 panom, elektryczność zaraz. — Skryta 2, m. 6. zdg 80 377

Czysty
solidnym.
Świętokrzyski
3 — 12. zdg 80 376

Frontowy
Długa 11 — 8. zdg 80 [illegible]

Śniadeckich
30, m. 4. zdg 80 344

Skarbowa
5, parter, prawo, ładny, duży, frontowy, dwuosobowy kuchnia, fortepian. zdg 80 345

Skarbowa
1—5 nobliwy, utrzymaniem lub częściowo, pani. zdg 80 408

Centrum
elegancki balkonem, niekrępujący, jedno- dwuosobowy, utrzymaniem, obiady Św. Marcin 56 — 6. zdg 80 407

Pokoik
słoneczny, czysty pani Ratajczaka 11 a, m. 100, parter. zdg 80 395

Pokój
od 1. 5. wynajmę. Małe Garbary nr. 4, m. 8. zdg 80 394

Łąkowa
15 — 7. zdg 80 390

Umeblowany
ul. Szyperska 3, m. 11. zdg 80 389

Ratajczaka
11 a — 92. zdg 80 348

Słoneczny
Bernardyński plac I. 4. zdg 80 341

Niekrępujący
1, 2 osobowy wynajmę. Św. Marcin 32, m. 6. zdg 80 488

Dwuosobowy
łazienka. Cieszkowskiego 7 — 11. zdg 80 618

Panienki
Piekary 22/23, m. 32. zdg 80 610

Klatka
słoneczny, elektryczność. Wielkie Garbary 8 — 16. zdg 80 611

Frontowy
Strzelecka 6, m. 11. zdg 80 610

Centrum
Ratajczaka 3 — 7 zaraz. zdg 80 609

Pokój
wynajmę. Łazarz, Marc. Mottego 6, m. 4. zdg 80 607

Klatka
schodowa, dwuosobowy elektr. — Kozia 25 — 1. zdg 80 528

Półwiejska
2 — 6 także przyjezdnym (utrzymaniem). zdg 80 605

Frontowy
Zielona 7, m. 10. zdg 80 604

Niekrępujący
słoneczny 1—2 panom. Wielka 18 — 14. zdg 80 596

Inteligentnym
z wygodami utrzymaniem. Niegolewskich 2, m. 4. zdg 80 594

Pani
Zielona 3 — 9. zdg 80 590

Śniadeckich
26 — 3 pokój 1 lub 2 osoby. zdg 80 589

Dwuosobowy
utrzymaniem. 3 Maja 3 a, mieszkanie 17. zdg 80 588

Frontowe
słoneczne oraz wspólny dla panienki. Matejki 2, m. 5. zdg 80 587

Dwuosobowy
Jeżycka 45, m. 2. zdg 80 558

Słowackiego
29 — 9. zdg 80 555

Panience
wspólny. Strzelecka 11 — 26. zdg 80 559

Ładny
(telefon). Piekary 9 — 2. zdg 80 530

Samotnym
małżeństwu, dwadzieścia 25 Sapieżyński 3, III, Brylski. zdg 80 561

Mostowa
5 — 7. zdg 80 550

Pokój
Kwiatowa 5, m. 9. zdg 80 549

Słoneczny
Stary Rynek 8, m. 3. zdg 80 547

Dwuosobowy
Półwiejska 38 a — 9. zdg 80 542

Dwuosobowy
Chociszewskiego 47, m. 10. (Łazarz). zdg 80 544

Pokój
Matejki 2 — 3. zdg 80 541

Duży balkonowy
słoneczny spokojny, niekrępujący, lepszemu panu. Wały Jana III, nr. 11, m. 7. zdg 80 540

Frontowy
Przecznica 2 m. 2. zdg 80 539

Pocztowa
21 — 6. Dwa nieumeblowane, elegancki. zdg 80 536

Próżny
urzędniczce wzgl. krawcowej. — Masztalarska 2, m 3. zdg 80 531

Dobrze
umeblowany wygodami, inteligentnym. Grobla 6 — 9. zdg 80 606

Dwuosobowy
trzyosobowy. Kanałowa 3, m. 2. zdg 80 523

Duży
słoneczny, frontowy. Szewska 20, m. 55. zdg 80 525

20 zł
jednoosobowy, elektryczność. Grobla 17 — 6. zdg 80 430

Słoneczny
czysty, sympatyczny, elektryczność, łazienka, tani 1—2 pań. Poznańska 42, m. 5. zdg 80 419

Chwaliszewo
14 — 7. zdg 80 416

Słowackiego
35 — 12, dwa balkonowe. zdg 80 413

Jedno-
dwuosobowy. Wierzbięcice 58, mieszkanie 17. zdg 80 414

Elegancki
panu. Sew. Mielżyńskiego 28, I., prawo. zdg 80 411

Dwuosobowy
Strzelecka 31 — 28. zdg 80 410

Panom
Łakowa 9 — 6. zdg 80 513

Szymańskiego
9 — 9. zdg 80 511

Z fortepianem
bez. Skarbowa 4, m. 15. zdg 80 509

Słoneczny
frontowy. Łakowa 13, m. 4. zdg 80 508

Dwuosobowy
z komfortem. Śniadeckich 16, mieszkanie 6. zdg 80 506

Wały
Zygmunta 4 — 9, utrzymaniem, bez. zdg 80 505

Pokój
panu, pl. Wolności 9, m. 5 zdg 80 502

Pokój
dwuosobowy do wynajęcia. Młyńska 13, m. 16. zdg 80 503

Umeblowany
utrzymaniem, bez. Matejki 2, m. 7. zdg 80 501

Panu
niekrępujący. Józefa 3 — 10. zdg 80 497

Przecznica
2, m. 4, telefon. zdg 80 498

Komfortowy
Ratajczaka 11 a, m. 102. zdg 80 489

Pokój
frontowy dla dwóch panów. — Wierzbięcice 13, m. 4. zdg 80 490

Pokój
Szewska 19 — 7. zdg 80 586

Pokoik
zaraz. Masztalarska 5 a — 9. zdg 80 585

Przyjezdnym
150, Wrocławska 13 — 11. zdg 80 581

Ładny
telefonem. Skarbowa 5 — 11. zdg 80 580

Frontowe
jedno- dwuosobowe. Pocztowa 21, m. 4. zdg 80 576

Panom
Woźna 13, m. 14. zdg 80 574

Dwuosobowy
frontowy. Marcin 37 — 10. zdg 80 572

Niekrępujący
frontowy, słoneczny, czysty, I p. Zielona 2, m. 6. zdg 80 568

Wspólny
panienkom. Marcin 54 — 7. zdg 80 470

Balkonowy
słoneczny. Wojciecha 16 — 7. zdg 80 465

Pokój
Czesława 10 — 8. zdg 80 463

Solidnym
czysty, elektryczność. Zielona 3, mieszkanie 27. zdg 80 462

Pokój
wspólny panience. Marcina 14, mieszkanie 9. zdg 80 459

Małżeństwu
używaniem kuchni. Słowackiego 37 — 3. zdg 80 457

Pokoik
Kwiatowa 6, m. 10. zdg 80 456

Balkonowy
ładny panu, elektryczność, łazienka, pianino. Wielkie Garbary 44, mieszkanie 7. zdg 80 452

Pokój
klatka schodowa, elektryczność. Zamkowa 4 b, m. 7, wchód Pocztowa. zdg 80 448

Dwuosobowy
Wierzbięcice 24 a, m. 10. zdg 80 446

Umeblowany
Piekary 13 b, m. 9. zdg 80 438

Żupańskiego
18, m. 7, dwuosobowy. zdg 80 652

Strzelecka
3, m. 6. zdg 80 650

Grottgera
14 — 3. zdg 80 685

Dwuosobowy
Śniadeckich 32 a, mieszkanie 7. zdg 80 683

Jedno-
dwuosobowy. Zygmunta Augusta 10 a, m. 9. zdg 80 681

Jedno-
dwuosobowy słoneczny, czysty, tanio. Traugutta 32, m. 6. zdg 80 682

Dwuosobowy
(utrzymaniem) bez. Matejki 39, m. 7. zdg 80 676

Studentkom
Grunwaldzka 20 a, m. 7. zdg 80 672

Ładny
frontowy, 1—2 osobom. Marsz. Focha 47 a — 3. zdg 80 666

Szamarzewskiego
8 — 8. zdg 80 664

Jedno-
dwuosobowy dla pań. Marsz. Focha 47 a — 3. zdg 80 665

Studentom
Kraszewskiego 13 — 4. zdg 80 632

Mickiewicza
28, m. 6, elegancki osobie na stanowisku. zdg 80 633

Dwom paniom
Towarowa 21 a, — 19, front I., blisko Uniwersytetu. zdg 80 435

Pokój
do wynajęcia ogrodowy. Reja 3 m. 15. zdg 80 375

Półwiejska
6 — 18. zdg 80 374

Pokój
frontowy, umebl. elektryczność, niekrepujący. Łaźnia. Stroma 7, m. 2. zdg 80 372

Czesława
10a — 14. zdg 80 370

Dwuosobowy
Aleje Mracinkowskiego 28 — 12. zdg 80 367

Jedno-
dwuosobowy. Dominikańska 7 — 8 zdg 80 366

Frontowy
elektryczność solidnemu lub bezdzietnym. Strzelecka 26 — 3. zdg 80 365

Małeckiego
5 — 19. zdg 80 364

Niekrępujący
Wały Jana III 11 — 9. zdg 80 363

Pokój
Wodna 25 m. 4. zdg 80 361

Korzystnie
pani. Matejki, mieszkanie 4. zdg 80 360

Inteligentnym
Grunwaldzka 13 m. 10. zdg 80 359

Krasińskiego
13 — 15 I. czysty, spokojny. zdg 80 353

Próżny
duży z używaniem kuchni od 1. 5. Adres Kurjer Pozn. zdg 80 351.

Jedno
dwuosobowy tanio. 27 Grudnia 5 — 10. zdg 80 350

Dwuosobowy
Pocztowa 15 m. 5. zdg 80 349

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Skarbowa 17, m. 14. zdg 80 348

Niekrępujący
Skarbowa 8 m. 16. Adamska. zdg 80 483

Dwuosobowy
Ogrodowa 15 — 8. zdg 80 482

Frontowy
Strusia 9 m. 7. zdg 80 481

Pokój
Pierackiego 17 mieszk. 8. zdg 80 479

Jedno-
dwuosobowy fortepianem. Plac Sapieżyński 5 — 6. zdg 80 480

Niekrępujący
wygodami wynajmę osobie na stanowisku. Śniadeckich 30 m. 6. zdg 80 478

Przyjezdnym
słoneczny, niekrepujący także stale. Dąbrowskiego 23 — 7. zdg 80 648

Słoneczny
Łakowa 10 — 6. zdg 80 647

Pokój
z utrzymaniem wynajmę inteligennej osobie. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 628

Próżny
pokój. Słowackiego 10, m. 15. zdg 80 637

Pokoik
słoneczny tanio. Polna 3, m. 8. zdg 80 636

Pana
przyjmę na pokój od 1. 5. Dąbrowskiego 76, II., m. 17. zdg 80 720

Biurowe
dwa eleganckie umeblowane, telefon 70. Ratajczaka 14 — 22 a (parter). zdg 80 723

Jasna
wejście Zacisze 2, parter, duży, czysty, słoneczny. zdg 80 724

Młyńska
12 — 5. zdg 80 727

Pani
Łakowa 14 — 22. zdg 80 736

Pokój
Łakowa 7 a, m. 13. zdg 80 701

Pierackiego
17 — 21, czysty, elektryczność. zdg 80 704

Wspólny
balkonowy. Wielkie Garbary 5 — 12. zdg 80 705

Dwuosobowy
słoneczny, balkon. Plac Działowy 11, m. 13, II wejście. zdg 80 246

Kręta
5 — 9. zdg 80 517

Romana
Szymańskiego 3 m. 10. zdg 80 710

Nowomiejski
6a — 25. Obszerny balkonowy. zdg 80 713

Frontowy
Wielka 23 m. 12. zdg 80 689

Pokój
1—2 zaraz. Działyńskich 10 — 1. zdg 80 630

Skarbowa
18 — 3 jednosobowy. zdg 80 693

Dwuosobowy
Poznańska 42, m. 13. zdg 80 631

Staszica
19 — 6. zdg 80 630

Dwóch
niekrapujące, utrzymaniem. Dąbrowskiego 18 — 4. zdg 80 628

Kraszewskiego
19 — 7. zdg 80 627

Słowackiego
34 — 5, trzyosobowy. zdg 80 626

Pokój
panom. Rynek Jeżycki 3 — 7. zdg 80 625

Jasna
1, m. 5. zdg 80 624

Duży
słoneczny. Dąbrowskiego 33 — 8. zdg 80 623

Prusa
17, m. 9. zdg 80 622

Pokój
słoneczny, front utrzymaniem. — Mickiewicz, Bukowska 5. zdg 80 621

Dwuosobowy
Jeżycka 41 — 5. zdg 80 767

Słoneczny
frontowy, utrzymaniem — bez zaraz. Bukowska 17 — 6. zdg 80 768

Pokój
Pierackiego 19, front, II. m. 6. zdg 80 761

2—3
na biura zaraz lub później. Długa 4, m. 6. zdg 80 747

Czysty
słoneczny balkonowy wygody utrzymaniem — bez. Kossaka 21 m. 3, Wyspiańskiego. zdg 80 748

Pokój
umeblowany i biuro wynajmę. — Wiślna 4, m. 4. zdg 80 756

Niekrępujący
Sapieżyński 8 — 5. zdg 80 741

Poplińskich
9, parter, prawo. zdg 80 743

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
mniejszego, niekrepującego, spokojny pan, tylko na Wildzie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 305

Bracia
poszukują pokoju czystego, elektrycznością. Jeżyce lub okolica Kliniki do 40 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 314

Pokoiku
spokojnego, czystego, taniego studentka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 382

Student
szuka czystego pokoju do 25 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 487

Pokoiku
niekrepującego 15 zł Jeżyce. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 657

Niekrępującego
samotnych, poszukuje student. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 762

Pokoju
próżnego, poszukuje małżeństwo, najchętniej z klatki schodowej, od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 551

Wiejska
dziewczyna poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 512

Pokoju
taniego, elektryczność, Solacz. Cena oferty natychmiast Kurjer Poznański zdg 80 464

Dwóch
pokoi jednoosobowych, czystych, dobrze umeblowanych dla pani i pana w jednem mieszkaniu, nie wysoko. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 468

Pokoju
skromnego za 15 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 80 471

Dwuosobowego
niekrepującego, taniego, Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 449

Wspólnego
dwaj studenci zaraz, 30—35 zł razem, pościel własna, elektryczność. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 444

Niekrępującego
ładnego pan na stanowisku. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 373.

Pokoju
jednoosobowego, ładnego, śródmieście, początek Jeżyc poszukuje student. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 668

Z klatki
szuka pokoju. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 703

Student
szuka pokoju, 30.—. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 522

Eleganckiego
pokju z wejściem z klatki schodowej, niedaleko śródmieścia, dla 2 panów, poszukuje się od 1. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 202

17. LOKALE

Biura
jasne, modne najlepsze położenie do wydzierżawienia. B. Schultz. Magazyn futer Poznań. ul. Pierackiego 16. ng 9 164

3 ubikacje
z oknem wystawowem i gablotką z frontu przy ul. Pierackiego na **cele handlowe korzystnie** do wynajęcia. Świercz, Żupańskiego 18. zdg 80 336

Ubikacje
przemysłowe 100—300 odda Cichocka, Strzelecka 14 a. zdg 80 660

23. ROZMAITE

Pończochy - skarpetki
dobre tanie tylko w firmie **„Haftoplis"** Stary Rynek 6 (Wiankowa.) Pg 3257-14.62

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada cyfr, kart, ręki. Przyjmuje 10 rano — 9 wieczorem. Podgórna 13 mieszkanie 10, front. zdg 80 384

Mereżkę
plisowanie, okrętki, dziurki bieliźniane taniej. Wroniecka 19, — m. 11. zdg 79 708 9

Pończochy
skarpetki kupisz dobre i tanio — tylko w firmie „Haftoplis", Stary Rynek 6 (wejście Wiankowa). dg 1 714

Przedstawiciela
na Poznań i województwo, wprowadzonego w sferach budowlanych, poszukujemy. Oferty z referencjami Eximia, Warszawa, Kredytowa 16. ng 9 170

Prace amatorskie
najstaranniej, przedko
J. Szymkowiak
Aleje Marcinkowskiego 24.

ng 9 551

Kto
znaczy bieliznę? Oferty Kurjer Poznański zdg 80 744

Pluskwy wytępia „Gazolit"
nowowynaleziony płyn gazowy. zdg 80 425

Krawcowa
szyje suknie, płaszcze, kostjumy modnie i tanio. — Długa 14, mieszkanie 5. zdg 80 450

Kapelusze damskie
najnowsze fasony — najniższe ceny tylko firma **„Jadwiga"** Podgórna 10a. Pg 3 272-17.99

Administrację kamienicy
w Poznaniu powierzę doświadczonemu, kaucja wymagana 1 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 655

24. NAUKA

Kursy stenografji, pisania maszyną
książkowości, rozpoczynam 1 maja. Kromczyńska, Ogrodowa 16, II. zdg 80 260

Niemieckiego
francuskiego, włoskiego gruntownie 10 zł miesięcznie. Ratajczaka 13 mieszkanie 12. zdg 80 485

Angielskiego
francuskiego, włoskiego, udziela tanio rutynowana, wykształcona osoba. Strzelecka 31, podwórze, wprost, II piętro prawo. zdg 80 692

25. MUZYKA

Dzieciom
paniom udzielam lekcyj fortepianu (ćwiczeniami) 6,— Marcina 76 m. 4. zdg 79 197

Gry
fortepianowej gruntownie 8 zł. miesięcznie. Ratajczaka 13 mieszkanie 12. zdg 80 486

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Szofer
początkujący poszukuje posady. Ekowski, Przybysław, poczta Żerków, pow. Jarocin. zdg 80 421

Ekspedjentka
z branży kolonjalnej i rzeźnickiej, dzielna w swym zawodzie, kilka lat praktyki, z dobremi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 422/3

Książkowa - bilansistka
biegła pisząca na maszynie, polski - niemiecki, szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. dg 1827

Za
kaucją bankową 2 000 zł przyjmę posadę portjera, woźnego, stróża. Oferty Kurjer Pozn. ng 9003

Posługi
z praniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 318

Poszukuję
posady portjera, woźnego, inkasenta stacji benzynowej, stróża lub zawiadowcy domu, gwarancja zapewniona. Czajka, Mazowiecka 24. zdg 80 140

Dziewczyna
szuka posady osoby dorosłe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 704.

500 zł
kaucji złoży młodszy mężczyzna za pracę robotnika do składu.— Oferty Kurjer Poznański zdg 80 297

200 zł
dam za wyrobienie posady biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 287

Stenotypistka
polsko - niemiecka poszukuje posady ewentl. godzinowo. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 273

Mistrz
dyplomowany długoletni pracownik fabryki okuć budowlanych w Łodzi, pragnie zmienić posadę, być może jako czeladnik. Oferty Kurjer Poznański ng 9066

Łodzianka
szuka posady gosposi lub do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 332

Dziewczyna
z prowincji młoda, zdrowa szuka posady do wszystkiego, cośkolwiek gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 300

Młodzieniec
lat 18, ukończona szkoła wydziałowa, szuka zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 303

Szofer - strzelec
samotny szuka posady, skromne wymagania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 512

Uczeń
szewski w trzecim roku poszukuje posady do douczenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 299

Kuchmistrzyni
z długoletnią praktyką, zna zaprawy, poszukuje posady w hotelu, kantynie, lecznicy lub letnisku od 15 maja lub później. — Oferty Kurjer Poznański zdg 80 684

Poszukuję
posługi lub posady do wszystkiego chętnie na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 675

Młoda
dziewczyna poszukuje posady na cały dzień od 1. 5. najchętniej Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 674

Panienka
do jednej lub dwóch osób z samodzielnem gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 670

Dziewczyna
do wszystkiego szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 649

Administracji
domu poszukuje kupiec właśc. realności, wartości 5 tysięcy zł, może złożyć kaucję względnie innego poważnego zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 644

Panienka
do dzieci zna robótki, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 718

Dziewczyna
uczciwa, dobre świadectwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 719

Dziewczyna
starsza, uczciwa i pracowita poszukuje całodziennej posługi. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 732

Uczeń
z średniem wykształceniem, poszukuje posady w rzeźnictwie lub piekarstwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 737

Służąca
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 758

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 388

Dziewczyna
wiejska dobrze polecona poszukuje posługi lub posady od 1 maja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 379

Starsza
wszelkich prac domowych, dobre świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 406

Uczciwa
szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 299

Panienka
szuka pracy do szycia. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 593

Posługi
szukam cały lub pół dnia. zdg 80 566

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 554

Posługi
poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 80 552

Dziewczyna
szuka posady od 1. 5.: umie dobrze gotować, zna język polski i niemiecki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 543

Panna
z prowincji, dobrze polecona, szuka zajęcia w składzie, ewentualnie do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 545

Dziewczyna
umiejąca cośkolwiek gotować poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznańsk zdg 80 533

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 409

programy radjowe

WARSZAWA

Wtorek, dnia 30 kwietnia.

6.30 audycja poranna: 8.00 audycja dla szkół; 12.05 koncert tria Rymowicza: 12.50 chwilka dla kobiet; 12.55 dziennik południowy; 13.00 koncert ork. salonowej P. R. 13.45 z rynku pracy; 15.45 „Te same melodje — różnie podane" — płyty; 16.30 „Chwilka pytań" — pogadanka dla dzieci starszych 16.45 kwadrans słynnych artystów z płyt; 17.00 skrzynka P. K. O.; 17.15 koncert kompozytorski Łucji Drége-Schielowej. Wykonawcy: Kompozytorka (akomp. i fort.): Stanisława Korwin-Szymanowska (śpiew), Bolesław Ginzburg (wiolonczela i leksander Junowicz (flet): 17.50 „Medycyna indywidualna i medecyna społeczna" — pogadanka; 18.00 koncert zespołu Revellersów pod dyr. Jerzego Świetochowskiego (Tr. z Wilna): 18.15 fragment teatralny; 18.45 Wagner-Stokowskiego: fragment z II aktu misterjum „Parsifal"; 19.15 wiadomości rolnicze; 19.25 wiadomości sportowe lokalne; — 19.30 wiadomości sportowe ogólnopolskie; 19.35 audycja z płyt; — 19.50 feljeton aktualny; 20.00 chóry prawosławne; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 jak pracujemy i żyjemy w Polsce; 21.00 — „Słodki kawaler" — operetka L. Falla. Wykonawcy: Maryla Karwowska, M. Gabrielli, Aleksander Wasiel, Petecki oraz inni. Dyryguje Zdzisław Górzyński; 22.30 biuro studjów rozmawia ze słuchaczami; 22.45 koncert muzyki lekkiej w wyk. ork. P. R.

POZNAŃ

Wtorek, dnia 30 kwietnia.

Poznań — 6.30 audycje poranne z Warszawy; 7.45 program na dz. bież.; 7.50 wskazówki praktyczne; 8.00 tr. z Warszawy; 11.57 —14.00 tr. z Warszawy; 14.00 muzyka lekka w wyk. orkiestry i solistów płyty; 15.35 przegląd giełdowy; 15.45 najnowsze nagrania na płytach; 16.30 tr. z Warszawy; 16.45 kwadrans słynnych artystów płyty; 18.15 wesoły sketch z piosenkami J. Gerżabka: „Kupić nie kupić, potargować można"; 18.30 koncert reklamowy 18.40 życie kult., art. i społ. Poznania: 18.45 muzyka Wagnera płyty: 19.15 „Wiosenne święto pracy polskiej" (wygł. red. K. Żakowski): 9.25 wiadom. sport. Poznania: 19.30—23.05 tr. z Warszawy.

ZAGRANICZNE

Wtorek, dnia 30 kwietnia.

Programy zagraniczne — 21.30 płyty i słuchowisko oraz muzyka poważna: 23.00 koncert. **Radio Paris 20.45** sztuka radjowa. **Koenigswusterhausen — 12.00** koncert południowy: 14.00 rozmaitości z płyt: 16.00 wesołe popołudnie z Hamburga: 17.30 utwory Szopena i Stiebitza: 20.10 z Hamburga. **Londyn — 21.00** muzyka wschodnia z płyt: 22.20 koncert. **Luksemburg — 20.56** muzyka belgijska: 21.25 śpiew: 22.00 koncert. **Motala i Sztokholm — 20.00** muzyka wojskowa. **Kalundborg i Kopenhaga — 20.00** muzyka na harmonikach: 21.00 duńskie pieśni ludowe i melodje: 20.30 koncert wieczorny: 22.15 koncert symfoniczny. **Budapeszt — 19.50** pogadanka z muzyką: 21.30 koncert wiolonczelowy. **Beromuenster — 20.05** komedja: 21.10 muzyka fińska. **Sztutgart — 22.30** pieśni chińskie i poezje. **Wiedeń — 19.00** „Aida" op. Verdiego: 22.20 koncert mandolinisów. **Praga — 12.35** muzyka z Mor. Ostrawy: 15.55 z Brna: 17.45 śpiew: 19.35 majowe kompozycje radjowe: 20.50 „Figaro" sztuka V. Dyka. **Kolonja — 20.10** muzyka Czajkowskiego. **Rzym — 20.50** koncert symfoniczny: 20.10 z Berlina: 21.00 płyty z ilustracją słowną. **Medjolan — 20.50** orkiestra. **Bukareszt — 20.00** koncert solistów 21.30 muzyka na dwóch fortepjanach. **Wrocław — 20.10** słuchowisko. **Frankfurt 20.15** „Fatinitza" optka Suppé's.

Fabryka Bielizny
Dom Płócien
J. SCHUBERT
teraz Stary Rynek 76
Dom Czerwony
naprzeciw Odwachu
poleca
Płótna - Inlety
Wyprawy
Pg 3236-3.9

Sierota
z wioski kochająca dzieci, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 534

Książkowy - bankowiec
z kilkoletnią praktyką bankową poszukuje posady od 1 czerwca względnie później. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 80 428

Poszukuję
posługi popołudniowej od 3 godz. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 461

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 412

Młodsza
dziewczyna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 510

Dziewczyna
dobrze polecona szuka posady, gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 507

Przyjmę
posadę dobrem gotowaniem lub jako dochodząca. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 458

Sierota
uczciwa szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 443

TEATRY

Poznań, poniedziałek, 29. 4.

TEATR POLSKI: — Dziś „Cudzik i Ska".
Wtorek, 30. 4. „Zmiana dam".
Środa, 1. 5. „Studentki".

TEATR WIELKI (Opera): „Katja tancerka".
Wtorek, 30. 4. „Kraina uśmiechu" z wyst. Kazimierza Czarneckiego.
Środa, 1. 5. „Don Juan" z wyst. **Zenona Dolnickiego.**

TEATR NOWY: Dziś: — „Rozbitki", gośc. występ Junoszy Stępowskiego.
Wtorek, 30. 4. „Rozbitki" gośc. występ Junoszy-Stępowskiego.
Środa, 1. 5. „Rozbitki" gośc. występ Junoszy-Stępowskiego.

KINA

Poznań, poniedziałek, 29. 4.

APOLLO: o godz. 5, 7, 9: „Córka Generała Pankratowa".
CORSO: „Bezprawia Zachodu".
GWIAZDA: „Markiza Jarisaka".
METROPOLIS: o godz. 4,30, 6,30, 8,30: „Córka Generała Pankratowa".
MOJE: „Tancerki z Buenos Aires".
OŚWIATOWE T. C. L.: — 1) Światła wielkiego miasta. 2) „Serce Azji".
RENAISSANCE: „Koci pazur".
ŚWIT: „Człowiek bez twarzy".
SFINKS: „Csibi" — Franciszka Gaal.
SŁOŃCE: Czerwony Sułtan.
TĘCZA-Łazarz: „Prywatne życie Henryka VIII".
TĘCZA-Wilda: „Hrabia Zarow".
WILSONA: „Przeor Kordecki, Obrońca Częstochowy".

Pomocnik kupiecki
branży kolonjalnej, po wojsku, poszukuje posady zaraz lub później. Oferty podaniem wynagrodzenia Kurjer Poznański zdg 80 427

Dziewczyna
na wskroś uczciwa, poszukuje jakiejkolwiek posługi, prania lub sprzątania biur. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 500

Polecona
poszukuje posługi przed połudn. lub po południu. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 499

Dziewczyna
poszukuje posługi z praniem, gotowaniem w okolicy Jeżyc lub Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 460

Poszukuję
posady do wszelkiej pracy domowej 15 zł. lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 371.

Dziewczyna
gotowaniem do wszystkiego szuka posady od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 362.

Fryzjer
damsko-męski, ondulacja wodna, żelazkowa, poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 476.

Panienka
inteligentna, w krytycznem położeniu, poszukuje posady do dzieci, wyręczycielki pani domu lub do towarzystwa starszej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 700

Panienka
szuka posady do sprzedaży pieczywa. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 702

Lakiernik
dobremi świadectwami, rutynowany, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 516

Ceramik
długoletni kierownik pierwszorzędnych zakładów ceramicznych w Polsce i zagranicą, zmieni posadę. Łaskawe zgłoszenia „PAR" Poznań, pod 54.309.
Pg 3 881-54.309

Szukam
posady biuralistki, najchętniej na majątek, za kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 696.

Kierownik
długoletni działu prawnego poszukuje stanowiska administratora domu, wymaganie skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 759

Szukam
posady z gotowaniem u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 757

Dziewczyna
chętna, pracowita poszukuje posługi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 739

Posługę
praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 745

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 717

Praczka
uczciwa. Za Bramką 4, m. 4. zdg 80 129

Sierota
w średnim wieku, skromna i uczciwa szuka posady oraz wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 100

Rolnik
dzielny, zamiłowany, szuka posady rządcy od zaraz, kawaler. — Oferty Kurjer Poznański zdg 80 175

Dziewczyna
uczciwa, samodzielnem gotowaniem poszukuje posady od 1-go. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 144

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 141

Samodzielna
gosposia, kucharka, miłym, spokojnym charakterze, znająca się na wykwintnej kuchni, zaprawach, pieczeniu, hodowli drobiu, znająca się na ogrodnictwie przyjmie posadę do dobrego domu lub pensjonatu. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 168

Osoba
młodsza, inteligentna przyjmie posadę do samodzielnego prowadzenia domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 193

Szukam
posady do zimnego bufetu. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 186

Krawcowa
w dom i poza dom szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 112

Poszukuję
posady do wszystkiego z gotowaniem od pierwszego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 211.

Ekspedjentka
rzeźnicka szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 062

Pomocnik
handlowy branży kolonjalnej delikatesów win i wódek po wojskowości pisze biegle na maszynie, zna księgowość szuka jakiejkolwiek posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 80 255.

Samodzielna
do wszystkiego od 1 szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 101

Nauczycielka
młoda z praktyką, sumienna z lepszego domu zna polski niemiecki francuski angielski obejmie posadę także biurową. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 049.

Dziewczyna
zaufana uczciwa, czysta i pilna z dobrem gotowaniem do wszystkiego zna zaprawy szuka od 1. 5. 35 posady. Łaskawe zgł. do Kurjera Pozn. zdg 80 046.

Dziewczyna
z gotowaniem, kochająca dzieci szuka posady od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 190

Szofer
lat 33, żonaty, poszukuje posady zaraz. Miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 144

Krawcowa
niedroga, dom, za domem poszukuję pracy. W. Garbary 20, — m. 5. zdg 78 890

Posługaczka
poszukuje posługi od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 112

27. WOLNE MIEJSCA

Czeladnik
krawiecki potrzebny. Poznań, Mostowa 4, m. 6. zdg 80 439

Fryzjer
damsko-męski, ondulator, posada stała. Wojtkiewicz, Kcynia. ng 9131

PRZYPOMINAMY!!!
Jeszcze tylko kilka dni
wysprzedaży masy upadłościowej firmy
WIZA i MAŁUSZEK
dg 2084 POZNAŃ, UL. NOWA 6
NIEBYWALE NISKIE CENY!

Urzędnik gospodarczy
kawaler, lat 30, ukończoną szkołą rolniczą, 8 lat praktyki, energiczny organizator pracy poszukuje posady zaraz lub od 1. 5. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 122

Dziewczyna
starszym wieku poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 164

Maszynistka
pisząca biegle szuka posady korespondentki. Włada językiem niemieckim i francuskim. Może wykazać się dobremi referencjami. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 78 171

Kupiec
poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, gwarancja 2 000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 109

Fryzjerka manikurzystka
poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 114

Dziewczyna
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 139

Czeladnik krawiecki
biegły, na stałą pracę, duże sztuki, potrzebny zaraz. Szymański mistrz krawiecki. Jarocin. ng 9105

Kawiarka
pierwszorzędna, która pracowała w najlepszych zakładach, potrzebna na sezon letni. Odpisy świadecw, warunki. Kawiarnia Morskie Oko. Gdynia. ng 9 162

Gospodyni
najlepsza siła fachowa — umiejętność przyrządzania lodów i zimnych przekąsek potrzebna na sezon letni. Zgłoszenia odpisy świadectw kawiarnia Morskie Oko. Gdynia. ng 9 163

Uczeń
syn z porządnej rodziny potrzebny od zaraz. Zgłoszenia „Emka" Wrocławska 30 od 9—10. ng 9 150

Pomocnik
młynarski potrzebny zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 0[illegible]

Służąca
potrzebna. Kochanowskiego 5, m. 7. zdg 80 268

Specjalny Skład Sukna *posiada to, czego szukasz,*
DLATEGO ZAOPATRUJ SIĘ u nas **w materjały męskie i podszewki** oraz wszelkie odpowiednie sukna na mundury dla wojska, urzędów i organizacyj.
W. MAJEWICZ i S-ka
Poznań, St. Rynek 77, naprz. Odwachu
telefon 12-35. Pg 3663-17,17

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem, — własną pościelą szuka posady. — Oferty „Par", Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 54.296
Pg 3635-54.296

Bilansista
rutynowany poszukuje zajęcia — prowadzi księgowość godzinowo już za 20 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 74 789

Kierownik tartaku
dobry organizator, obowiązkowy, sumienny, wykształceniem gimnazjalnem, dziesięcioletnią praktyką, szczegółową znajomością księgowości szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 273

Nauczyciel-wychowawca
obejmie gdziekolwiek posadę, języki, polecenia. Listy pisać do: Profesor W. Maj. Śpiawie p. Krzesiny pod Poznaniem.
zdg 79 054

Dziewczyna
samodzielna do wszystkiego z dobrem gotowaniem szuka posady od 1. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 161

Młoda
mężatka szuka jakiejkolwiek pracy również w fabryce, ostatnie miejsce 5 lat. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 412

Młody Polak z Niemiec
lat 21 z 3 letnią praktyką pragnie w polskich warsztatach mechanicznych lub budowniczych przyjąć na stałe posadę. Oferty Kurjer Poznański pod zdg 79 302

Kucharka
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 531

Pomocnik
szewski zaraz potrzebny. Wielkie Garbary 44, mieszkanie 4. zdg 80 320

Poszukiwana
starsza gospodyni, uczciwa do samotnego pana od 1 maja. Adres Kurjer Poznański zdg 80 323

Dziewczyna
potrzebna. Stroma 22, Łacińska. zdg 80 380

Fryzjerka
zaraz, wodna ondulacja. Wjazdowa 8. zdg 80 398

Panienka
z ukończoną szkołą handlową do składu papieru potrzebna. Oferty z życiorysem Kurjer Poznański zdg 80 396

Fryzjer
potrzebny zaraz. Półwiejska 24. zdg 80 711

Dziewczyna
do dziecka zaraz. Matejki 67, m. 3. Zgłoszenia do 12. zdg 80 603

Dziewczynka
inteligentna, przychodnia, 2-letniego dziecka. Woźna 14 b. — 15. zdg 80 431

Kasjerka - kierowniczka
z 300 zł potrzebna. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 80 426

Poszukuje
się na prowincję biegłej książkowej z maturą gimnazjalną zarazem dla dwojga dzieci jako nauczycielka z przerabianiem wszystkich przedmiotów do klasy V. gimn. Oferty z fotografją i podaniem wymagań Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno, 65, ng 9 168

Sprytna
służąca do wszystkiego i cześciowo do sprzedaży w interesie. Zasada, Młyńska 2. zdg 80 583

Panienka
do obsługi gości w restauracji kaucja 150 zł potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 376

Posługaczka
od zaraz. Śniadeckich 4, m. 6. zdg 80 557

Podróżujących
zaprowadzonych w sklepach kolonjalnych na Poznań i poznańskie poszukuje Fabryka Cukrów i Czekolady. Wyczerpujące oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 80 532

Ekspedjent
z branży galanterji męskiej od zaraz. Oferty z podaniem pensji do Kurjera Pozn. zdg 80 515

Uczeń
z ukończoną szkołą handlową od zaraz do składu galanterji męskiej. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 514

Dom
komisowy potrzebuje pracownika, kapitał około tysiąca, pensja prowizja. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 504

Szamarzewskiego
1, mieszkanie 6. zdg 80 569

Bufetowa
Kujawa. św. Marcin 63. zdg 80 466

Dziewczyna
do wszelkich prac i obsługi gości. Restauracja. M. Focha 62. zdg 80 455

Panienka
do sklepu z małą kaucją, tylko dobre referencje. ulica Lodowa 9, m. 4. zdg 80 454

Służąca
do wszystkiego z dobremi poleceniami potrzebna od I. V. Szamarzewskiego 37, m. 17. zdg 80 451

Posługaczka
Zamkowa 4 b, m. 7. zdg 80 447

Marszantki
i uczennice potrzebne. Hain, Sapieżyński 1, i Szamarzewskiego 1. zdg 80 445

Apteka
w Poznaniu poszukuje współpracownika. Język niemiecki warunek. Oferty, referencje, wysokość wynagrodzenia „Par", „54.311".
Pg 3661-54.311

Młodsza
służąca do wszystkiego 15.— zł. Grobla 28, m. 2. dg 2095

Przychodnia
uczciwa gotowaniem i praniem potrzebna. Grottgera 4, m. 5. zdg 80 680

Bona - wychowawczyni
z dłuższą praktyką, zdrowa, dobrego charakteru do 3½ letnich trojaczków. Adres Kurjer Pozn. zdg 80 671

Dziewczyna
potrzebna do pralni. Szamarzewskiego 8. zdg 80 667

Cukiernik
mistrz dzielny, nawskroś uczciwy może objąć posadę. Oferty szczegółowe do Kurjera Poznańskiego zdg 80 642

Dziewczyna
młodsza potrzebna. Wielkie Garbary 9 — 24. zdg 80 729

Fryzjerka
potrzebna zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 733

Kelner
ogród familijny. Starościńska 1. zdg 80 707

TAJFUN

Tylko TAJFUN wytępi w mieszkaniu muchy, mole i t. d. Do nabycia: w aptekach i drogerjach.
Fabryka „Universum", Poznań. ng 8744

Emaljernia szyldów
szuka zaraz zdolnego fachowca na wyjazd. Św. Wojciecha 6, m. 2. zdg 80 465

Służąca
Słowackiego 29 — 10. zdg 80 709

Podróżujący
dobrze zaprowadzony na papier i torebki potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 617

Potrzebny
od 1. 5. 35 na zastępstwo 2 miesięczne ekspedjent z branży wódczanej. Zgłoszenia piśmienne W. Wawrzyniak. Staszica 1. zdg 80 714

Służąca
młoda silna praniem do restauracji. Kraszewskiego 4. zdg 80 629

Inteligentna
osoba młodsza do prowadzenia gospodarstwa domowego jednej osoby potrzebna. Zgłoszenia z fotografją, podaniem wieku, pensji do Kurjera Poznańskiego zdg 80 758

Fryzjerka
dzielna zaraz, posada stała dobrze płatna. Wierzbięcice 17. zdg 80 752

Posługaczka
cały dzień bez gotowania lubiąca dzieci. Ogrodowa 3, m. 5. zdg 80 754

Fryzjer
potrzebny. Marsz. Focha 84. zdg 80 755

28. ROZRYWKA

Csibi — Franciszka Gaal
najoztropniejsze dziewcze
o stu słodkich twarzach
Kino „Sfinks". zdg 79 807

„Eden"
to raj, a w raju hasło „Bawmy się" Restauracja Winiarnia pl. Działowy 11. Przekonaj się.
Pg 3 270-54.301

Przeor
Kordecki przedłużamy kilka dni. Kino Wilsona. zdg 80 285

Tancerki
z Buenos Ayres. Kino „Moje". zdg 80 433

Tramwaje tańsze,
kupując miesięczny znaczek. Wilak, Wypożyczalnia książek, Łazarz, Focha 50. p 2138

Londyńska
Masztalarska, poleca swym bywalcom sympatyczny wieczór, koncert, gabinety, ceny zniżone. zdg 80 573

Kino Renaissance
Herold Lloyd w filmie p. t.
„Koci Pazur"
Pg 3662-18.6

Humor zagraniczny

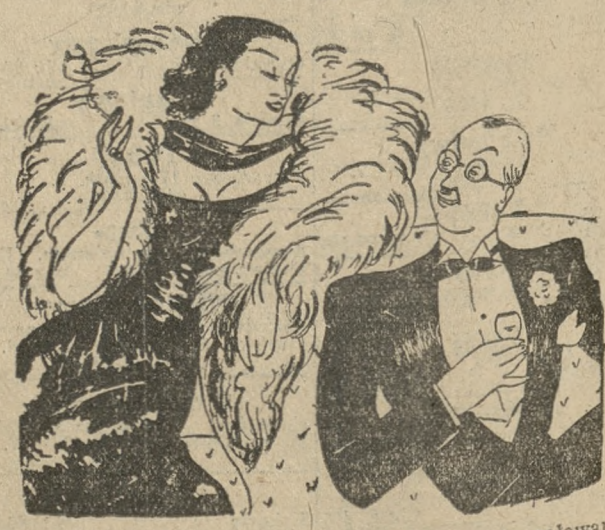

— Panie doktorze, a więc to prawda, że całowanie szkodzi zdrowiu?
— Nie mogę się jeszcze oświadczyć, nie dokończyłem jeszcze badań.
(Travaso — Rzym). S. F.

Co futro = to **Edmund Rychter** — co palto = to **Edmund Rychter** = co ubranie — to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrow Wielkop.

Przedpłata na miesiąc maj 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.30, w dni przedświąteczne do godz. 11.15, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200 149